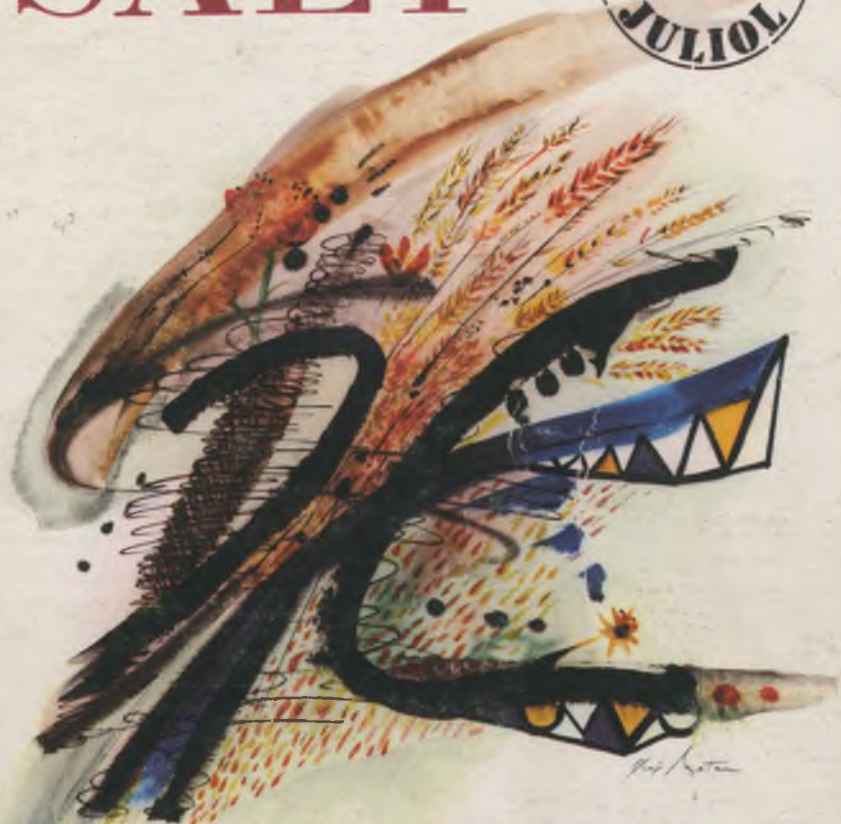

SALT

DEL 24 AL 28
DE
JULIOL

FESTA MAJOR 1985

Programa Oficial de Festes

edita: Casal de Jubilats
organitza: Comissió de Festes

m. suñer s.a.

peix i marisc fresc i congelat

C. Sant Josep, s/n
Telèfon (972) 23.50.61*
AIGUAVIVA (Girona)

Botigues a **GIRONA:**

Plaça Mercat Telèfon 20.22.48

C. Sta. Eugènia, 20 Telèfon 20.62.76

Programa
Festa Major de Salt
1985

Iniciats per: JOSEP CEBRIÁN i ROMÁN

Edita: Casal de Jubilats de Salt

en col.laboració amb:

Ajuntament de Salt
Comissió de Festes

Promptitud
en el servei

Especialitats
carbòniques

Rosa Costa

S. a.

Suave Alegre Fuerte

AL ESTILO
FRANCES

PARA TODOS
LOS GUSTOS

COMO EL SOL
DE ESPAÑA

Roqueta

C/. Torras i Bages, 35
Telèfon 23.63.81
SALT

La festa ha començat

“...I altre cop, per a tots vostès, el més gran espectacle del món, en el marc incomparable del nostre envelat, instal·lat a la Quinta Forca, atraccions en viu de Bob Dylan, Rolling Stones, Julio Iglesias & Marifé de Triana”, un gran esdeveniment que cap Saltenc es pot perdre. (I el saltenc, va i s’ho perd, el molt ruc!).

Bé, així, si fa no fa, hauria començat el programa d’anys anteriors. El Saltenc anava a l’envelat com qui va al cinema o al teatre, però la gent sabia que era la Festa Major, perquè mirava al calendari i res més, però l’esperit “de poble” s’havia perdut; era la Festa d’una ciutat-dormitori.

Aquest any s’ha volgut donar una nova orientació, hem portat la Festa al carrer, convertint el poble en una immensa olla de grills. Si veieu centenars de persones caminant marxa enrera no us penseu que hi ha hagut una fugida del psiquiàtric, és una més de les animades que hem organitzat.

...I tot això pràcticament sense que us costi, quasi, ni un duro! Us convidem qualsevol vespre a venir al pati de La Farga a menjar o beure alguna cosa, mentre una orquestra desafinada toca el vostre ball preferit.

La Festa ha començat —llegiu-vos el programa—
Traieu el cap per la finestra i...

BONES FESTES!!!

COMISSIÓ DE FESTES

*A la cuina catalana has d'anar
si no hi vas avui, hi aniràs demà*

Plats típics per emportar-se fora

Doctor Ferran
Cantonada Torras i Bages, 16
Telèfon 24.01.99 - SALT

**Cuina
Catalana**

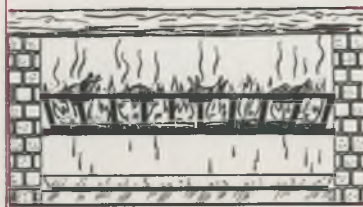
ROSTISSERIA

CARNS

Rostisseria de:
Cabrits - Porquets
Xais - "Pavos"
(se serveixen en troços de quart)
Pollastres de pagès
Faisans - Pintades
Perdus - Conills...

**PERE
RIGAU**

Obrim tots els dies

707 70 7EM AMB LLENYA

Carrer Major, 220 - Telèfon 23.11.69 - SALT

SNACK - BAR

CANDILEJAS

**Variedades en tapas de cocina
Granizados**

República Argentina, 9 - Tel. 23.51.46 - SALT

Cap a una nova Festa Major

Benvolguts saltencs:

El poble té un passat escondit que anem desenterrant; un present esclatant de vida i d'il·lusions; un futur inconegut i engrescador.

Sí, saltencs, venim d'un ahir mil·lenari les arrels del qual s'entortolliguen en una tradició digna i ininterrompuda.

Altrament els costums han canviat, les formes de vida són estandarditzades i s'han universalitzat. Ara els ciutadans vivim, tant si ens plau com si ens desplaï, en una societat massificada, pluralista, relativitzada i despersonalitzadora.

I mentrestant hem recuperat la independència tot refermant la nostra personalitat.

Aquest és el canemàs damunt del qual haurem de pensar i repensar, anys a venir, la nostra Festa. Una Festa que hauria de ser MAJOR i NOVA sense oblidar, amics, d'on venim.

I ho hem de fer entre tots. Amb seny i humilitat, amb imaginació i gosadia. Cal trencar motlles mirant, però, de no perdre en cada bugada un llençol.

Caldrà fer provatures, cercar col·laboracions, consultar molt, escoltar més..., equivocar-nos, tant se val!, i tonar-hi que no ha estat res.

Aquesta, doncs, no és encara la Nova Festa Major. Només n'és un anunci. Hi pensem. Ens hi ajudareu? Gràcies.

Atentament,

SALVADOR SUNYER
Alcalde de Salt

C/. Prudenci Bertrana, 1
Telèfon 23.19.10
SALT

Cristalerías Gerona S.A.

Suc. de M. Monteys

c. Lorenzana, 41 - Tel. 20.29.90
Ctra. Sant Feliu, 22 - Tel. 21.38.16
GIRONA

Societat inscrita al registre d'empreses de seguretat amb el núm. 396

Hogar del mueble

Carrer Major, 46-50 - Tel. 23.33.18 - SALT
C/. Sta. Clara, 53 - Tel. 20.06.93 - GIRONA

El Casal va tirant... cada any millor

Sense a penes adonar-nos-en ja hem passat un any més i tornem a tenir entre els dits el Programa de la Festa Major, una Festa amb innovacions i millores (segons diuen) i tot el rebombori que porta al poble la Festa Major.

Com cada any, i en portem una pila, el Casal hi participa amb l'edició del Programa de la Festa Major, que és possible gràcies a la constància d'en Cebrián, la col.laboració econòmica dels botiguers i industrials del poble i la col.laboració literària d'una pila de socis i amics de La Farga, lletraferits de mena; a tots ells és just que, en nom del Casal, els doni les gràcies, ja que el benefici que suposa l'edició d'aquest Programa ajuda el Casal i també la Comissió de Festes.

Els qui veniu sovint pel Casal, ja us haureu adonat que al llarg de l'any s'han anat fent coses, tant a nivell d'administració, com de millores o activitats socials i esportives; pels qui no veniu tan sovint, us remeto a l'escrit "LA VIDA DEL CASAL", on en Joan Ros i en Joan Boada expliquen detalladament el Casal de 1984.

Totes les millores i activitats que s'han fet, tal com vàrem exposar en l'Assemblea de Socis del 1984, es varen poder dur a terme mercès a les ajudes que hem rebut, ja que amb l'import de les quotes dels socis vindria just de poder tenir la porta oberta i pagar els rebuts de la llum i la neteja. Si hem pogut, doncs, omplir d'activitats i millores el Casal es deu a la col.laboració i sensibilització d'organismes oficials (amb la inestimable tasca que hi fan gent de Salt en aquests organismes) que ens han ajudat decisivament; també gràcies a Empreses del poble, que tot i ser colpejades a diari per la crisi, encara han trobat l'ocasió de donar-nos el seu ajut, i és evident, a tot un seguit de col.laboradors personals que tenen cura d'una cosa o altra, desinteressadament.

És il.lustradora l'opinió d'un gran col.laborador del nostre Casal que sempre vol restar en l'anonimat, el qual dies enrera em deia: "Aquest nostre Casal és molt diferent dels altres Casals, per moltes voltes que se li doni, sempre el considerarem un fill nostre. Com que hem ajudat i hem patit per fer-lo néixer i per fer-lo créixer, ara és inevitable que ens l'estimem, i com que el nostre cas és únic, vet-ho aquí que, encara que tingui dificultats, el Casal funciona".

Només em resta repetir l'agraïment del Casal a totes les persones que hi han col.laborat i desitjar a tots els socis i amics que disfruteu una Bona Festa Major!

JOSEP Ma MACIAS i COLOM
PRESIDENT

Gestoría

Carrer Nou, 18, pral.
Tels. 20.83.58 - 21.58.04
GIRONA

Fincas - Seguros

Oficina técnica automovilista

Teixidor

**Construcciones
Mecánicas
XIFRA, S.A. GIRONA**

Avda. San Narciso, 106
Tel. 23.72.11 - Telex 57110
GIRONA

COMEXI s.a.

Maquinaria para
artes gráficas
y manipulados
papel y plástico

MATALASSERIA

N. Buenaventura

MATALASSOS I SOMIERS
"FLEX", "ASTRAL" i D'ESCUMA "SUNLAY"
LLITETS, PARCS I COTXETS PER A INFANTS

C. Joan Maragall, 2
Telèfon 20.08.90
17002 GIRONA

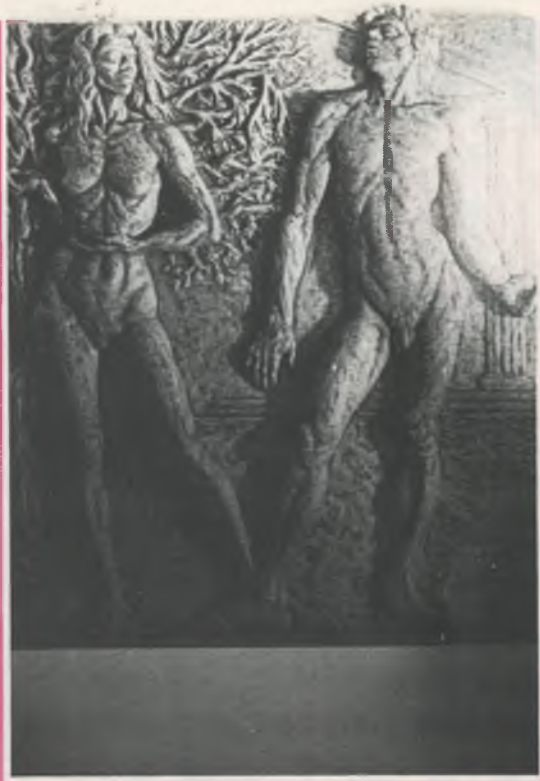
C. Menéndez i Pelayo, 18
17006 SALT

Construcciones

Xifra, s.a.

Passeig d'Olot, 250
Tel. 23.79.29 - SALT

*Relleu en bronze de l'escultor SANTIAGO PLANELLA.
(Foto: Manel Lladó).*

Festa Major i Art al Carrer

Una sèrie de coincidències afortunades i generoses faran que, possiblement, aquests dies de Festa Major tinguem una nova manifestació artística als nostres carrers. Estic parlant del relleu en bronze de l'escultor Planella, que degudament acompanyat d'un arranjament amb aigua en moviment presidirà el passeig de la "Ciutat de Girona" al bell mig de la població.

La cronologia d'aquesta obra constitueix un paradigma de la voluntat de fraternització que les autoritats municipals han mantingut en tot el procés — que es presentava delicat i complex! — de la recuperació de la nostra independència municipal. Així, doncs, la nostra Corporació decidí donar el nom de "Ciutat de Girona" a un carrer cèntric, en el primer Ple amb la segregació decretada. Fou una primera acció simbòlica que volia marcar les relacions d'exquisida cordialitat i respecte mutu que han de presidir dues realitats municipals lligades en un teixit urbà comú.

PRODUCTOS CÁRNICOS

Paratge La Farga
Teléfono 44.80.01
LES PLANES (Girona)

PRODUCTOS CÁRNICOS

Paratge La Farga
Teléfono 44.80.01
LES PLANES (Girona)

PRODUCTOS CÁRNICOS

Quan s'acordà batejar "el Passeig" amb el nom de "Ciutat de Girona" i coincidint amb l'aniversari de la segregació, l'Alcalde de Girona va manifestar el desig de participar-hi d'una manera rellevant. L'acció més oportuna semblà, a uns i altres, l'oferiment d'una obra d'art per ubicar al Passeig de la "Ciutat de Girona". L'Ajuntament gironí posava, així, una quantitat que, malgrat la seva modèstia, sempre cal considerar qualitativament generosa, per fer possible el projecte. Les circumstàncies aconsellaren a la Comissió de Cultura de Salt, de fer l'encàrrec a un escultor jove, però decididament entregat a un futur professional. Després d'examinar diverses possibilitats, s'acordà fer l'encàrrec al jove escultor olotí Santi Planella, que és a punt d'acabar els seus estudis a Florència. El tema, no cal dir, havia de suggerir l'amistat entre els pobles.

Així sorgí aquest relleu en bronze que presidirà el Passeig. Un relleu en clau mitològica que ens recorda la recompensa dels Déus a aquell home i aquella dona que els donaren hospitalitat en difícils circumstàncies, desconeixent la "divinitat" dels viatgers als qui acolliren generosament. Els qui no acolliren els Déus disfressats de viatgers, foren castigats amb una inundació que vol recordar l'aigua en moviment que acompanya el relleu. Els generosos, en canvi, obtingueren el do de la reencarnació després de la mort, en les formes d'una casa i d'un arbre, que ens suggereixen hospitalitat, i que s'apunten al relleu.

Quan escric aquestes ratlles, el nostre Ajuntament és a punt d'aprovar les obres i dotar de pressupost l'arranjament per acompanyar l'obra que ens ofereix la ciutat de Girona. És una bella història d'art, amistat i generositat que, em sembla a mi, continuen essent trets definidors dels pobles cultes i progressistes. Tot plegat em porta a dues reflexions finals: si l'agermanament entre ciutats distants és una experiència interessant, la fraternitat i col.laboració institucional entre Salt i Girona és una necessitat permanent que els ciutadans viuen quotidianament. Si el sentit de l'hospitalitat era ben vist pels Déus de la mitologia i, essent els saltencs especialment ben considerats per les divinitats, convé, ara més que mai, que saltencs i gironins coincidim passejant pel "Passeig de la Ciutat de Girona" aquests dies de Festa Major.

Bones Festes!

MIQUEL BERGA i BAGUÉ
Tinent d'Alcalde de Cultura,
Ensenyament i Serveis Socials

DINO

esports

ESPORTS

*Gran assortiment en xandalls
i articles d'esport*

Torras i Bages, 10
Tel. 24.05.17 - SALT

COMAS

JOIERIA
COPEES
TROFEUS
PLAQUES

Carrer Major, 83
Telèfon 23.47.70
S A L T

Fusteria
Mecànica

Joaquim Bober

Àngel Guimerà, 96
Telèfon 23.62.52
S A L T

Churreria Bar *Carrasco*

Especialidad en
churros y chocolate

C/. Torras y Bages, s/n.
(frente mercado) - SALT

El buscador de cargols. (Dibuix de Lluís Mateu).

Els cargols

Encara que l'adagi ens recordi que “pel juliol, ni dona ni cargol”, després d'una ruixada estiuenca o simplement de la caiguda de quatre gotes, heus ací com la vocació cargolaire saltenca es manifesta. Uns, cap a les margades de Vilablareix; altres, cap a l'esplanada de Montfullà, i els més per les vorades dels camps més propers, siguin els de ran l'autopista o bé del costat de les inutilitzades canalitzacions d'aigua d'uns ja avortats regadius. El cas és que buscar cargols, quan hi ha mollena, és una bona i silenciosa tradició del nostre poble. Ho hem observat bé.

També els mateixos cargols tenen la virtut de no menar pas fressa i per això són molt ben vistos. Els cargols, per més que siguin, no diuen res. Però ells, s'han posat de moda i per la seva cotització, fa que es tinguin molt en compte. Dóna més buscar cargols, si se'n troben forces, que ser catedràtic de la Universitat, criador de porcs a l'engrós o amo d'un hotel de la marina.

B

Constructor
d'OBRES

C. Joan Salvat Papasseit, 34
Telèfon 23.83.61
17006 SALT

**ORRELL
UREDA, S.A.**

Brodats a màquina
Núria

*Fovalloles
Llencols
Coixins
i tot el que calgui*

*Xavier Montsalvatge, 13
Telèfon 23.26.55
Salt*

Onze de Setembre, 7
Telèfon 24.17.11
17007 SALT

C. Joan Maragall, 9-B
Telèfon 21.94.50
17002 GIRONA

C. Major, 55
Telèfon 23.52.30
17006 SALT

Heus aquí, doncs, que ja tenim una xerrada arriada per a col·laborar en el programa de la Festa Major de Salt d'aquest 1985. I és per a parlar d'un animalet que sempre va molt a poc a poc. Que s'atrapa fàcilment. D'un esplet molt demanat. Arreu es parla de cargols a l'adoba, de cargols a la brutasca, de cargols amb allioli i de cargols barrejats amb fulles de llor beneït. Els cargols, menjar de moda, és un requisit imprescindible quan es tracta de fer un àpat d'ara, un àpat del temps de les autonomies. L'autonomia dels cargols pensen obtenir-la sobre l'herbage i per això també treuen la banya una vegada menjats. Molts i molts, després d'un bon tip de cargols, s'han trobat amb una nit carregosa, i tot perquè no disposa la humanitat de l'estómac dels ànecs, del païdor dels ànecs, tot i havent-hi aquestes possibilitats modernes dels transplantaments.

De la vida dels cargols, n'expliquen moltes. Tothom hi diu la seva. Segur és, que allà on hi han papes de llum, de cargol no se'n veu cap. Per què? Un comprador de cargols de Banyoles diu que ho fa perquè les papes de llum deixen una mala flaire pels cargols. Altres diuen que és perquè una vegada un cargol es va voler atançar a una papa de llum i va resultar que era una punta de cigarreta encesa.

N'hi han que diuen que l'edat dels cargols se sap mitjançant les rodones de llur clova. Això són "cuentos". N'hi ha que asseguren que els cargols treuen sovint les banves perquè s'han adonat que no poden desentonar en aquest món d'abundància de banyuts. Això potser que sigui veritat. I n'hi ha que diuen que els cargols que hagin menjat fenigrecs no es poden raure. Això sí que és veritat.

És cert que de coses dels cargols se'n podria parlar llargament, fins i tot per a dir que ara fan treure el barret tant si es barregen amb sípia o simplement envinagrats. El cargol, Sa Majestat el cargol, és un plat exquisit, sigui a Campllong o en altre lloc, és una "tapa" demanada, és el que més contribueix a aixecar i enaltir el prestigi gastronòmic del nostre poble i el que més dóna vida als fabricants de "palillos". Pot ser que a curt o llarg termini, la solució dels llocs de treball promesos pels socialistes arribin a través dels cargols.

I fins aquí, aquesta xerrada quieta, gens accelerada, com les caminades dels cargols, que per aquest Sant Jaume els hem volgut tenir presents i fer-ne referència. Els hem tingut en compte perquè són bons, perquè fan festa major, perquè la seva cotització és notable i perquè hi ha molts saltencs afeccionats en buscar-los. Hem volgut barrejar-los amb el nostre enraonament, de la mateixa manera que amb suquet són barrejats a la cassola.

MAURICI DURAN

ais traspassos, i despr
veis: recollida d'escombraries,
el present és diferent del de fa nom
representatiu-polític (municipis autòn
de Salt com els de Girona poden adreça
els propis alcaldes poden dirigir-se a l'admir
a directa sense que hagin de dependre les decis
ara hi ha una autonomia municipal entre Salt i Giro
ents són sobiranes i poden coincidir o no.

J. BOSCH

Construcción de canales

C/. Garbí, 48
Tel. 23.32.72 - SALT

Passeig d'Olot, 95
Telèfon 23.53.29
GIRONA

AC

ASSESSORIA CODINA

Tels. 2

PASSEU PER
ART I MANYA
TENEN CADA COSA!!

Onze de Setembre
Telèfon 24.17.1
17007 SALT

C. Joan Maragall
Telèfon 21
17002 GI

Telè

No podem renunciar a Salt. La nostra personalitat va lligada al nostre poble i a la seva idiosincrasia...

EL VEÏNATGE SALT / GIRONA

La Festa Major d'enguany ens porta un fet nou en les relacions entre Salt i Girona; així ho palesa la inauguració d'una escultura donada per l'Ajuntament de Girona al poble de Salt, i la concessió del nom de "Ciutat de Girona", al Passeig del carrer Major, per l'Ajuntament de Salt.

A això cal afegir-hi que la persona d'honor que farà el pregó inaugural de la Festa Major, serà el mateix alcalde de Girona, Joaquim Nadal.

Durant una sèrie d'anys, les relacions entre Salt i Girona han estat estranyes i tibants, si més no a nivell municipal. No ens referim tant a les relacions quotidianes entre saltencs i gironins, que han estat cordials i correctes, sinó a les relacions entre l'Ajuntament de Salt i el de Girona (abans de l'annexió), o entre les entitats de Salt (Associació de Veïns, Comissió per la Independència, Consell Municipal...), i el propi Ajuntament de Girona, durant el procés d'integració.

Aquests fets es produeixen a conseqüència del procés forçat de l'annexió que Salt pateix, i de la falta d'entesa envers un poble que vol autogovernar-se.

EL PRESENT

L'any 1983 es produeix la segregació. L'autonomia municipal, llargament reivindicada, fou possible sobretot per la lluita de les entitats i veïns de Salt. De totes maneres cal assenyalar el canvi significatiu que suposà el procés democràtic, i la voluntat de tots els representants dels grups polítics, que l'any 1979 entraren al Consistori gironí, i votaren a favor de la segregació (estimulats per la unanimitat i el "pressing" dels saltencs).

Tot això facilità la tasca tant al Consell d'Estat com a la pròpia Generalitat, a l'hora d'atorgar la segregació.

Ultimats ja els traspassos, i després de l'acord de separació mútua d'importants serveis: recollida d'escombraries, informàtica, policia municipal..., podem dir que el present és diferent del de fa només 3 o 4 anys. Ara hi ha una igualtat a nivell representatiu-polític (municipis autònoms) entre Salt i Girona, i tant els veïns de Salt com els de Girona poden adreçar-se als seus alcaldes respectius, i els propis alcaldes poden dirigir-se a l'administració (nacional o estatal) per via directa sense que hagin de dependre les decisions d'un o d'altre Ajuntament. Ara hi ha una autonomia municipal entre Salt i Girona, i les opinions dels Ajuntaments són sobiranes i poden coincidir o no.

NOMS GIRONINS ALS CARRERS DE SALT

El fet de donar el nom de "Ciutat de Girona" al passeig més important i representatiu de Salt, no significa pas el primer lligam de vinculació entre Salt i Girona, a nivell cívico-cultural.

A Salt tenim noms d'il·lustres gironins que donen relleu a diferents carrers del poble: potser serà una coincidència, però fixeu-vos que diversos carrers porten el nom de les figures més destacades del modernisme gironí, o noms de personalitats literàries/culturals que varen sobresortir a Girona al primer terç del segle XX.

Josep Clara, en el seu llibre "INTRODUCCIÓ A LA HISTÒRIA DE GIRONA", ens parla d'ells i diu que gràcies a aquestes figures "Girona esdevingué a primers del segle XX el segon nucli cultural de Catalunya".

Ens referim evidentment a RAFAEL MASÓ (Arquitecte), a MIQUEL DE PALOL (Poeta, de qui enguany se celebra el centenari del seu naixement), a PRUDENCI BERTRANA (Novel·lista), a XAVIER MONTSALVATGE (Literat fill de la Garrotxa, però que descrigué meravellosament els paisatges dels entorns de Girona), a FIDEL AGUILAR (Escultor noucentista molt relacionat amb l'arquitecte Rafael Maso, i que morí en plena joventut, als 23 anys.)

Per altra banda, caldria esmentar a ROCA DELPECH i a JOSEP AGUILERA tots dos fills il·lustres de Salt, pintors destacats, que amb els seus quadres, aquarel·les o dibuixos immortalitzaren nombroses imatges i records de la ciutat dels quatre rius.

No podem deixar a part, que l'Ajuntament de Salt va donar, no fa pas molt temps, el nom de JAUME MINISTRAL i MASIÀ, a la Biblioteca Pública de la vila.

Jaume Ministral, de família amb arrels saltenques, nasqué al mateix cor de Girona, i va divulgar la ciutat "petita i delicada" a través de nombrosos escrits i llibres.

Ens estimem la ciutat, cap de la nostra comarca, les seves pedres, la seva humitat, la seva història, la seva gent...

Rafael Masó, Miquel de Palol, Prudenci Bertrana, Fidel Aguilar, Jaume Ministral... noms i figures genuïnament gironines, formen ja part avui del nomenclàtor urbà de Salt, i són noms arrelats al poble.

Tots ells representen una vinculació cultural, una forta entesa entre la ciutat de Girona i la vila de Salt, més enllà de tot contingut o connotació política.

ELS SERVEIS MANCOMUNATS

Per altra part, deixant clar l'autosuficiència de molts serveis propis de cada Ajuntament, hi ha i hi hauran en el futur uns serveis forçosament mancomunats, en funció de la mateixa estructura urbana de l'àrea de Girona: serveis indivisibles (incineradora, depuradora, xarxa d'abastament d'aigües...), o necessitat d'abaratir costos comuns (escorxador) o racionalitzar la planificació urbana (transports, taxis...).

Aquests i altres serveis seran presents en les relacions Salt/Girona, juntament amb altres municipis de l'àrea urbana, i caldrà gestionar-los en comú, per assegurar-ne tant la seva viabilitat com la reducció de costos generals.

EL FUTUR

És obvi que entre Ajuntaments veïns surtin conflictes. Seria estrany que no fos així. I això per raó de la proximitat, la qual crea condicions de suspicàcies, tensió o competitivitat innecessària. Aquest fet no es produeix entre municipis allunyats per la distància, ja que aquesta ho esmorteix.

No podem amagar els conflictes que hi ha latents entre Salt i Girona (cas dels dipòsits de gas o la desviació de la Nacional-II). Tampoc no podem dir que en el futur no n'hi hauran.

I és que les poblacions veïnes tenen molts punts comuns que les uneixen i aglutinen. Però de vegades surten interessos contraposats entre elles. I això, perquè el que una població creu que ha de defensar envers els seus conciutadans, l'altra creu que aquest fet perjudica els legítims interessos dels seus veïns.

El que volem dir és que el futur de les relacions entre Salt i Girona ha de ser diferent del passat. Amb la segregació de Salt es va acabar una etapa i se'n va obrir una altra. I això tant Salt com Girona ho han de reconèixer.

Perquè tal com va expressar en el seu dia la "Comissió per la Independència", i textualment ho va recollir **Narcís-Jordi Aragó** en el seu llibre "**GIRONA, ARA I SEMPRE**", els veïns de Salt...

"No som anti-Girona. Ens estimem la ciutat, cap de la nostra comarca, les seves pedres, la seva humitat, la seva història, la seva gent...

Som un poble i una ciutat agermanats. Però ens coneixem bé i sabem que no renunciarem mai a Salt. La nostra personalitat va lligada al nostre poble i a la seva idiosincràsia.

El nostre ideal no és la Girona imperialista dels 150.000 habitants alienats i anònims: nosaltres preferim la Girona dels 70.000 i el Salt dels 20.000..."

PI VERD

AMBULÀNCIES CATALUNYA, s.a.

EQUIPADES AMB:

- Oxigen
- Aspirador
- Respirador
- Ràdio-telèfon

SERVEIS A TOT ESPANYA I A LA RESTA D'EUROPA
CONCERTADES AMB LA SEGURETAT SOCIAL, A
SISA I PARTICULARS

IMPORTANT: Els malalts que s'hagin de traslladar per ordre del metge de capçalera o de guàrdia, no hauran d'abonar res pel servei. Aquest va a càrrec de la Seguretat Social.

LA VIDA DEL CASAL

Xa Diada del Jubilat. El Sr. Portabella lliurà els trofeus cedits per l'empresa Gassol. (Foto: Lladó).

Intentarem donar una visió, el més resumida possible, i per endavant demanem disculpes si aquest escrit és massa llarg o feixuc de llegir, de les principals activitats o fets que s'han produït al Casal, d'ençà de l'edició del Programa de la Festa Major 1984; no guardarem un ordre cronològic per no ser reiteratius i agruparem les activitats afins en un sol comentari.

ACTIVITATS SOCIALS

CINEMA — Degut a l'èxit assolit l'any anterior amb el programa de projeccions, el Casal va adquirir un petit projector, i amb la col.laboració d'uns membres de la Junta, es va portant endavant una nova tanda quinzenal de projeccions, amb força assistència de socis.

VETLLADES D'ESTIU — L'any 1984, vàrem engegar aquesta nova experiència pel que fa a omplir, durant l'estiu, les nits del divendres amb unes vetllades a l'aire lliure. El programa va consistir en cinc vetllades amb molta qualitat, i va ser possible gràcies a les col.laboracions de la Diputació de Girona, l'Ajuntament de Salt, la Caixa d'Estalvis Provincial, la Caixa de Pensions i Salt Sardanista. El programa va ser el següent:

- 20 juliol - Cinema, "The French connection"
- 10 agost - Cant Coral, "Coral Infantil Fonts de Salitja"
- 17 agost - Sardanes, "Cobla Ciutat de Girona"
- 24 agost - Teatre, "Viatge de Nuvis" per l'Elenc Santperenc
- 31 agost - Havaneres, Grup "Port Bo"

L'assistència de públic va ser un xic irregular, però la mitjana d'assistents depassà les 400 persones per vetllada, cosa que la Junta va valorar molt positivament i donarà peu a una segona edició del 1985.

CONCURS DE TREBALLS MANUALS — Cada any, per la Festa Major, s'organitza un Concurs de Treballs manuals pels Socis del Casal; tot i que la participació va creixent, la Junta enveja de poder oferir una exposició molt més nombrosa en treballs. Per aquest motiu s'organitzarà algun curset de manualitats a fi d'engrescar més socis a participar-hi.

SETMANA DEL JUBILAT A SALT — Amb motiu de celebrar l'any 1984, la Xa Edició del Dia del Jubilat, la Junta va voler remarcar aquesta efemèrides amb

un complet programa d'actes al llarg de la setmana del 10 al 16 de setembre. Dels dies 10 al 15 es varen organitzar un Concurs de Petanca (dupletes per sorteig) amb gran quantitat de participants, que varen disputar-se els nombrosos Trofeus que va cedir la firma Gassol, i que va lliurar en la festa del dia 16 el Sr. Portabella. També del 10 al 15 es va celebrar un Concurs de Botifarra, amb molta participació.

El dia 13 es va organitzar un animat ball, amb la col.laboració del Conjunt Montecarlo, obsequiant tots els assistents amb coca i xampany; no cal dir que l'assistència va ser molt nombrosa.

El dia 16, va ser la Festa Grossa al Casal. Se celebrava la Xa DIADA DEL JUBILAT A SALT. La festa va començar a les vuit del matí amb un Concurs Provincial de Petanca per a Jubilats, al qual varen assistir, invitats pel Casal, Tripletes de jubilats de Cassà de la Selva, Sarrià de Ter, Figueres i Olot, disputant-se valuosos trofeus cedits per la firma Gassol.

A les 12 del migdia, a l'Església Parroquial, vàrem assistir a l'Ofici Solemne, amb la participació de la Cobla Farnense; acabada la missa, i al pati del Casal, vàrem oferir una ballada de sardanes per la mateixa cobla.

Seguidament, uns quants autocars varen traslladar-nos cap a l'Aeroport, on en el seu Restaurant va tenir lloc el Dinar de Germanor, que va aplegar 618 persones. La presidència del dinar la varen ocupar el Sr. Macias i Sra., el Sr. Sunyer i Sra., la Sra. Moré (en representació de l'Alfons Moré, que no va poder assistir-hi per malaltia), el Sr. Portabella i Sra., el Sr. Cebrían i el Sr. Peruga i Sra.

Gaspar Comerma "AVI" del 1984. (Foto: Cisne). Dolors Burch Fajula "AVIA" del 1984 (Foto: Cisne).

Després del dinar es va retre homenatge als "AVIS" del Casal, en la persona de Dolors Burch i Fajula, nascuda el 26-12-1896, i de Gaspar Comerma i Moradell, nat l'1-7-1899, essent obsequiats amb un rellotge gravat amb la data i amb un ram de flors la Sra.; a continuació es va procedir al lliurament de premis als guanyadors dels diferents concursos celebrats durant la setmana, que varen efectuar l'Alcalde, Sr. Sunyer, el Sr. Portabella, en representació de Gassol i el Sr. Macias i el Sr. Peruga.

La nota simpàtica la va protagonitzar el Sr. Macias, en cridar a tots els membres de l'equip de Redacció de La Farga, per tal de fer-los lliurament d'un escut del Casal, en reconeixement de tots els socis per la seva tasca. En Lluís Mateu, com a director de La Farga, va donar les gràcies per aquesta distinció.

Finalment, va prendre la paraula el Sr. Sunyer, per encoratjar la Junta i els socis per tal que aquesta bonica Festa de germanor tingui continuïtat.

Acabats els parlaments, el conjunt "Los Delfines" varen animar la vetllada amb un bon repertori de peces ballables, que va ajudar a pair el bon dinar que acabàvem de ventilar.

BALLS SOCIALS — Donada la bona acollida que tenen els balls, el Casal va organitzar els dissabtes, aproximadament cada quinze dies, un ball social, gratuït per als socis del Casal. En les èpoques d'hivern es fan amb la col.laboració d'un conjunt, però més cap a l'estiu s'ha de recórrer als discs, ja que els conjunts toquen a la costa i el seu preu no és assequible.

El conjunt "La Tòria" animant un dels balls socials del Casal. (Foto: Moiset).

Ambient al pati del Casal. Vetllades d'estiu 1984. Tradicional "Vermut de Sant Esteve" al Casal. (Foto: Cisne). Any 1984

ELS PASTORETS — Seguint la iniciativa d'una colla de socis que el 1983 varen portar a escena els Pastorets, el 1984 es va recomposar un elenc per representar també Els Pastorets per les festes Nadalenques, amb el recolzament econòmic del Casal.

VERMUT DE SANT ESTEVE — Ja s'ha convertit en tradicional el Vermut de Germanor que el Casal ofereix a tots els socis i saltencs el dia de Sant Esteve, celebrant plegats les festes de Nadal.

EXCURSIONS — Durant l'any 1984 es varen fer un total de 19 excursions, en les quals varen participar 902 persones. Pel 1985 s'ha preparat també un extens programa de sortides, destacant una excursió de 7 dies a París, que es paga a terminis mensuals per fer-la més assequible.

Per tal de premiar els socis que més participen a les excursions, s'ha establert un sistema de subvencions, que servirà, alhora, per poder invitar algú sense possibilitats a alguna excursió.

sant jordi

rostisseria

- POLLASTRES A L'AST
- MENJARS GUINATS PER EMPORTAR-SE
- PIZZERIA
- XARCUTERIA
- REPOSTERIA SELECTA
- CELLER

Elaboració pròpia

Per encàrrecs al
telèfon 24.08.02

Som al carrer Major, 1
17006 VEÏNAT DE SALT

CARNS

Can Pere

de Pere Casellas

Carrer Major, 76
Telèfon 23.84.33
17006 SALT

Ramón y Cajal, 4 - Tel. 24.00.61 - SALT

VENDA RECANVIS TALLER REPARACIÓ

Importador per a Espanya

CHIARAVALLI

LA CORONA DEI CAMPIONI

ACERBIS

PLASTICA ITALIA

BUZZETTI

polini

SPECIAL TUNING motors

MANTENIMENT I MILLORA DE LOCALS

NOVA SECRETARIA — Havent quedat lliure la Secretaria que ocupava el CES, s'ha traslladat la Secretaria del Casal a aquest local, habilitant a la planta baixa una petita secretaria per a excursions i el Servei Mèdic.

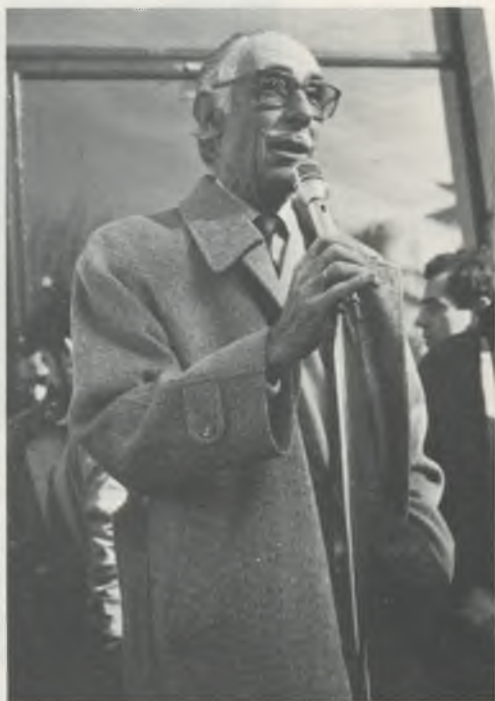
MOBILIARI — Degut al malt estat de les cadires que teníem, es va prendre l'acord de canviar-les, ara tenim unes cadires més funcionals i resistents, alhora que a la Sala d'Actes s'han habilitat uns còmodes seients per a reunions reduïdes.

REORGANITZACIÓ ADMINISTRATIVA

De cares a l'any 1985, el Casal va emprendre una reorganització administrativa, que encara no ha acabat, consistent en la mecanització de les feines d'administració, altes i baixes de socis, edició d'etiquetes, modificacions d'adreces i domiciliació de rebuts, que donada l'envergadura actual del Casal, s'havia convertit en una tasca penosa per la gran quantitat de paper a remenar. Esperem que amb la definitiva posta en funcionament de l'ordinador que s'ha adquirit, això serà bufar i fer ampolles, o com a mínim que no existeixin els errors que ara eren tan freqüents.

HOMENATGE AL SR. FREDERIC SANFELIU

El dia 19 de gener de 1985, es va retre un homenatge al Sr. Frederic Sanfeliu i Nogués, amb motiu dels 50 anys al front de la Gassol, i el Casal va convertir-se, junt amb els treballadors de les seves empreses, en promotor de la concessió de

El President del Casal lliura un ram de flors a la Sra. Frederic Sanfeliu i Nogués, 50 anys al front de l'empresa Gassol. (Foto: Lladó).

la Medalla President Macià, per la tasca portada a terme al nostre Casal. L'acte va ser molt emotiu, i varen solidaritzar-s'hi tot un seguit d'autoritats i institucions. Tenim el goig de comunicar a tots els socis que la Medalla President Macià fou concedida al Sr. Sanfeliu, que la va rebre el dia 28-5-85 del Conseller de Treball, Hn. Sr. Oriol Badia, al Palau de la Generalitat.

VISITA EL CASAL EL SR. SALVADOR CARRERA, President de la Diputació

El passat dia 15 de maig, va visitar el Casal el Sr. Salvador Carrera, President de la Diputació; va visitar el Casal acompanyat de l'Alcalde i l'Ajuntament en Ple; el motiu de la visita era que s'acabava de signar un conveni de Manteniment pel Casal de Jubilats, que finançaran al 50 % l'Ajuntament de Salt i la Diputació de Girona. Això, no cal dir-ho, és un motiu de forta satisfacció per tots els socis, i hem d'agrair la sensibilitat mostrada per les dues institucions pel problema que representa la nostra independència de qualsevol institució o empresa, de cares a assegurar-ne la seva supervivència.

*Visita de les autoritats al nostre Casal.
(Foto: V. Raimundo).*

El Sr. Carrera va quedar gratament impressionat de la funcionalitat de les nostres instal·lacions, i pel fet de conèixer amicalment totes les generacions del poble dins una mateixa entitat, amb el que té d'estímul per a tothom. Va encoratjar la Junta a seguir la seva tasca i prometé l'ajut de la Diputació a través del Conveni que s'acabava de signar per tirar endavant aquest Casal tan "singular".

El Sr. Macias va oferir al Sr. Carrera l'Escut de Plata del Casal, en reconeixement a la seva col·laboració.

LA FARGA

Ens enorgulleix que la nostra revista quedés, l'any 1984, finalista del Premi de Premsa Comarcal "Tasis i Torrent", ja que això és un reconeixement per la tasca que va portant calladament a terme cada mes l'equip de redacció.

També La Farga ha coordinat aquest any la part literària del programa que teniu a les mans, així com la seva il·lustració gràfica en molts casos.

*L'equip de Redacció de LA FARGA, va rebre un Escut del Casal, en reconeixement al seu treball.
(Foto: Lladó).*

ASSEMBLEA DE SOCIS DE 1984

Destaquem que un dels punts més importants va ser la reelecció d'en Josep M. Macias com a President per dos anys més. Llàstima que no s'aconsegueixi més participació de socis en les assemblees.

BALANÇ EXERCICI 1984

Destaquem que l'any 1984 es va aconseguir ja l'equilibri econòmic del Casal, en quedar gairebé anivellats els fons disponibles amb els deutes pendents. El resum del Balanç va quedar així:

Total d'ingressos	2.875.873,07
Total de despeses	2.783.635,00
Superàvit	92.238,07
Romanent anys anteriors	134.107,93
Disponible 1985	226.346,00
Deutes pendents	242.892,00

Esperem que, durant 1985, quedi ja resolt el tema dels diners i que podrem dedicar tot el pressupost a activitats per als socis, en haver-nos lliurat de la feixuga càrrega dels crèdits.

Hem renunciat a fer ressenya de les activitats del Club Petanca Salt i del Ràdio Club Salt, perquè són entitats autònomes que funcionen dins el Casal, però amb entitat pròpia, i les seves Juntes són qui han d'informar de les seves activitats.

Joan Ros i Joan Boada

CAJA DE AHORROS DE CATALUÑA

LA CAIXA DE TOTS

Sucursal: C. Àngel Guimerà, 50 - 17006 SALT

Un altre retall de la nostra història

Cada any, en arribar aquests dies de la Festa Major, són moltes les persones que, amb més o menys traça, treuen la pols a vells papers per recordar-nos com era Salt fa alguns anys. Ho saben per haver-ho llegit en publicacions de l'època o per haver viscut els fets que ens expliquen. Les dues maneres són bones i pròpies d'un interès que tots hem d'agrair, encara que sempre s'ha de deixar una escletxa de comprensió per les omissions o errors en què, sense voler, pot caure qui sobre nosaltres escriu.

Valgui el cas de l'article del programa de l'any 1983, que amb tanta bona voluntat ens vol fer història del Carrer Major, i l'autor es deixa a la cinta de la màquina el temps, no per desgraciat menys interessant, en què se li va posar el nom de "Galán y García Hernández", o bé quan se'n deia "Calle Princesa", sense fer esment, tampoc, del "Passeig Durruti", que en bona llargada li era paral·lel.

Són coses molt naturals, les de l'error o l'oblit, en què es pot trobar tota persona que es proposi fer recerca o resum per historiar esdeveniments de força anys enrera. També, i permeteu-me que ací faci un incís ja que estem amb noms de carrer, seria bo que d'una vegada i per sempre, els qui haurien de fer-ho prenguessin justa consciència de la inutilitat que és posar noms polititzats o de polítics del moment als carrers i places de ciutats i pobles, sabent que, tan bon punt el vent bufi de qualsevol altre costat, s'hauran de canviar les plaques, amb l'enrenou que suposa per als veïns, sobretot si hi ha comerç, i les despeses que per als municipis representa.

També, a vegades, et corprèn un estudiós del nostre poble, que amb paraules senzilles i entenedores ens deixa constància escrita de fets molt entrançables pels qui els hem viscut, o molt interessants històricament per als joves que ho ignoren. Aquest és el cas del treball publicat al programa de l'any passat, que porta per títol EL CASAL SALTENC, i que jo voldria allargar-lo amb unes consideracions que arrodoneixin o complementin aquells coneixements.

Tots els que hàgiu disfrutat llegint aquell escrit, ja haureu vist que no hi ha cap dubte referent al tarannà social que va promoure la creació del Casal: totalment apolític, acollidor per a totes les idees, sempre i quan no es fessin

públiques dintre l'entitat, i dirigit sols a la promoció i cultura amb esport, art i esbarjo per al poble, una constant del qual és la divulgació i ús del català en tots els seus actes i escrits. Això ho prova que, dels components de la seva junta i més propers simpatitzants a l'any 1936, el President era de pensament republicà (era dels pocs subscriptors del poble al diari LA PUBLICITAT), que encara que no anés a missa tenia una tolerància i comprensió absolutes pels que hi anaven, i entre la malícia i la ignorància va ser empresonat juntament amb altres dels seus companys, i la mateixa malícia i ignorància que estavellava les màquines d'escriure de les escoles va cremar el Casal; i em deia no fa gaire temps un dels incendiaris, que el "Comité Revolucionario" estava convençut que al Casal sols s'hi reunien els capellans i els seus amics.

D'altres elements de la junta, uns es feren voluntaris per anar al front; altres simpatitzaven amb les persones que en aquells moments eren tan mal tractades i d'altres es convertiren en comissaris polítics de l'exèrcit popular, és a dir, que quedava palès que no tots pensaven de la mateixa manera, havent-se tingut sempre un rigorós respecte, o millor dit, un civilitzat respecte que no va trencar ni la guerra civil per aquells que la sobrevisqueren.

I ja que parlem de la guerra civil, amb aquestes ratlles voldria recordar que fins avui res no s'ha publicat d'aquell trist període al nostre poble, que va ser capdavanter en assassinats, fins al punt que el primitiu "Comité Revolucionario" passà a ser "El Comité Revolucionario de Salt y sus contornos". M'he adonat que els joves no en saben res, i seria bo que algú els ho expliqués, perquè els pobles que no tenen memòria o els desmemoriats voluntaris, corren el perill de repetir la història, i això seria doblement llastimós.

Es possible que algun dia se'ns expliqui el que va passar del 1936 al 1939 a Salt, sense barrejar mai el passat amb el present ni el futur, que ja podeu estar ben segurs que hi ha molt i molt per a dir; i, si així fos, recomanaria que es reflectís la veritat completa, sense mutilacions, ja que el contrari seria falsejar el cos de la nostra identitat, que en aquest cas ha de diferenciar totalment el període que va del 18 de juliol del 1936 al 4 de febrer del 1939, i des d'aquesta data, fins a la normalització municipal i cívica. Ja han passat prou anys, i no havent-hi necessitat de citar noms, es poden explicar moltes coses amb tota llibertat, tenint en compte que els fets històrics, a més de ser irreversibles no tenen color. No crec que fos necessari recular fins a Orwell per a recordar el que ens deixà escrit: "Si la paraula LLIBERTAT té algun sentit, és el dret que tenim de dir a la gent el que no vol escoltar"; però si es deixen passar els anys sense fer-ho, es perdrà un bon tros de la història de Salt, trista i vergonyosa, però sempre interessant.

Tornem a agafar el fil del que primerament dèiem referent al Casal Saltenc, apolític i català pels quatre costats, per dir que, amb un mínim d'intel·ligència, en lloc de cremar-lo i pintar-hi a la façana el INCAUTADO PARA EL PUEBLO, amb els senyals d'identitat dels que ho promocionaven (encara avui se n'hi pot llegir una part), se'n podia haver tret un profit cultural que bona falta feia.

Ja sé que les de la Festa Major no són les dates més adients per parlar de fets tan tristos, però m'ha semblat bé, en prova d'agraïment, fer una continuació, arrodonint-lo, de l'escrit del programa de l'any passat sobre aquest tema, amb uns pocs detalls més i amb ple coneixement de causa, per ser el meu pare el President del Casal Saltenc.

El baster, el cisteller i el carreter... tres artesans de Salt. (Fotos: Jaume Bosch)

El baster

El cisteller

El carreter

Avui és

Festa Major

Però demà us atendrem amb
l'eficàcia de sempre.

"la Caixa"
CAIXA DE PENSIONS

Carrer Major, 173 - Plaça de la Llibertat, 1 - Telèfon 23.77.11 - 17006 SALT
Carrer Major, 301 - Passeig Marquès de Camps, 1 - Telèfon 23.50.10 - 17006 SALT

SALT

Com cada any a aquesta hora, els de Salt em demanen que escrigui. Naturalment que escriuré, i tant! Tot sigui per Salt, perquè és difícil trobar un col·lectiu humà tan furiosament genial com el saltenc. Salt, dius, i Salt repeteixes, jugant ladinament amb una semàntica que tant pot voler dir clorur sòdic com també aquell instant en el qual no toques de peus a terra. Salar o saltar, per entendre'ns. Què passa amb Salt?, què té? Oh cony, és clar, és que s'ha d'entendre. Salt és la personificació urbana de la urbanitat, la concreció cívica per excel·lència del civisme. Salt podria ser Nova York i ens semblaria molt bé, perquè Salt és exemple i és paradigma i és la pera en bicicleta. A Salt no hi ha fills de puta, però hi ha dementes. A Salt tothom es coneix perquè no hi ha ignorància. A Salt hi vas i et reben, i te'n vas i t'acomiaten. Mireu, lamento ser gironí i no ser saltenc. Em reca que ningú de la meva família no hagués fotut un polvo adequat en qualsevol casota o masia de Salt. Perquè seria saltenc amb orgull i em sentiria fill d'un poble magnífic. Quina llàstima que els meus precedessors anessin follant per l'Empordà! He nascut indiketa, malgré moi, germans. Sóc un producte apòcrif i em rebel·lo contra aquest fet. Em pertocava ser saltenc, però Salt em fou negat. Diantre, si el millor que hi ha al món és ser de Salt! I fixeuvos que estic repetint la paraula "saltenc" amb unes ganes boges de ser-ho, perquè parlo d'una necessitat absoluta que neix precisament d'una manca de ciutadania desitjada. Amics, amics que podeu fer-ho: feu-me de Salt!

JORDI SOLER

Sallo S.A.

decoració

Instal·lacions,
Hotels, Bars,
Restaurants, Discoteques,
Interiors.

Oficines i fàbrica:
Pla de Montfullà, s/n.
Tel. 23.11.12
BESCANÓ

Tintoreria

REGOLTA

- Pells
- Llanes de matalàs
- Catifes

i tot el referent a la nostra indústria

C. Major, 312
Telèfon 23.45.43
17006 SALT

moviment RIALLES de Catalunya

El Moviment RIALLES és una delegació d'Ònim Cultural que s'estén per tot Catalunya i que té com a servei promoure espectacles per a nois i noies, per tal d'educar i fer créixer la sensibilitat per la cultura catalana. Aquests espectacles són molt diversos: cinema, titelles, marionetes, circ, pallassos, animació...

RIALLES va néixer l'any 1970 a Terrassa amb l'impuls d'Òmni Cultural. Com a tants llocs de Catalunya es constatava una manca d'espectacles creatius, pensats per a la mainada, i així s'inicià aquesta aventura que ha enriquit i engrescat a xics i a grans.

Els grups RIALLES que ens constituïm a cada població, som plenament autònoms, som nosaltres qui programem els nostres espectacles, així com la presentació, la publicitat i el finançament. Encara que no treballem sols, sinó que, juntament amb els altres grups, intercanviem experiències i ens trobem periòdicament.

Festa organitzada per Rialles en motiu de l'Aplec Infantil de Salt Sardanista el passat dia 5 de maig.

L'aventura de RIALLES a Salt la vàrem iniciar pel novembre del 84, amb la intenció de promoure espectacles i activitats. El primer espectacle que es va fer va ésser per la Festa de Carnestoltes del 85. S'ha fet cinema, titelles, pallassos i cançons i danses amb grups d'animació; hem col.laborat amb "Salt Sardanista" en el seu Aplec Infantil, en la Festa de St. Jordi amb l'Agrupament Escolta, i per St. Joan hem participat en la festa de lliurament de premis dels foguerons.

Acabem el curs, amb la Festa Major, on tindrem: La companyia Ínfima La Puça, Fakir Kirman, La Palangana i Els Grallers.

Com podeu veure, hem fet l'esforç de donar una programació periòdica als nois i noies. Voldriem arribar que cada cap de setmana hi hagués una activitat a l'aire lliure, o un espectacle de teatre, de mim,... o de cinema; que tot jugant i divertint-nos ajudéssim a crear imaginació, creativitat, i... molta alegria.

Això amb la col.laboració d'altres Entitats i dels pares, que esperem que acompanyin els seus fills als espectacles de RIALLES.

No cal dir que desitgem començar un nou curs amb nova empenta, per ajudar i fer del nostre poble un lloc més agradable per a tothom.

Montse Valentí
del Grup RIALLES

Sant Jordi-85. Plaça de Jacint Verdaguer. (Foto: Carme Carbó).

*Debats sobre els XXV anys d'Escoltisme a Salt, celebrats a la Casa de Cultura "Les Bernardes".
(Foto: Carme Carbó)*

*L'Agrupament Escolta "Sant Cugat" va celebrar el seu "XXV anys"
Acampada a Vilanna, el passat mes de març. (Foto: Jaume Bosch)*

PASTISSERIA

Carrer Major, 16 - Tel. 23.35.33

SALT

COSTABELLA

PEIXOS
GOSSOS GÀBIES
AQUÀRIUMS OCELLS

OCELLERIA

Passeig d'Olot, 130 - Telèfon 23.32.07 - 17005 SALT

Assessoria d'Empreses

Gabinet d'economistes
i titulars mercantils

Joan Ribas Josep Alvarez

Pl. Marquès de Camps, 1, 2ª planta
Telèfon 21.06.73
17001 GIRONA

Gestió Municipal

Principals acords presos per l'Ajuntament de Salt des del juliol de 1984 al maig de 1985

Any 1984

Juliol

Sol·licitar al "Banco de Crédito Local de España" un préstec de 25.145.260.- ptes., destinat al finançament dels terrenys d'ampliació del Cementiri, a l'adquisició d'un terreny per una escola i per la compra de l'edifici del Patronat "Can Panxut".

Adquirir compromís de cessament de l'activitat de l'escorxador municipal i d'utilitzar els serveis de la Mancomunitat Intermunicipal del Gironès.

Agost

Aprovar el projecte de remodelació de l'edifici "La Salle" per a ús de la Casa de la Vila per import de 24.563.884.- ptes., així com l'annex d'obres complementàries, per import de 5.231.200.- ptes.

L'antic "Col·legi La Salle". des d'enguany nova Casa de la Vila.

Setembre

Aprovar el text definitiu dels Estatuts de l'Ateneu Saltenc "Can Panxut".

Aprovar el logotip de l'escut municipal.

Elevat queixa a la Direcció General de Correus i Telecomunicacions per la inclusió de Salt en el Codi Postal de Girona.

Octubre

Crear el Patronat municipal d'Esports i aprovar-ne els Estatuts.

Crear el Patronat de l'Emissora municipal i aprovar-ne els Estatuts.

Confirmar l'habilitació com a Secretari del Sr. Joan Solà i Busquets.

Establir l'obligatorietat de connexió a la xarxa municipal d'aigua potable de totes les vivendes de nova construcció i activitats comercials, així com que tots els comerços i les indústries de manipulació d'aliments, col·legis, parvularis i guarderies, facin la connexió a la xarxa d'aigua potable.

Novembre

Donar compte al Ple de l'acte de suspensió de l'acord adoptat per aquest Ajuntament, pel qual es declarava el terme municipal zona exempta d'armes nuclears, químiques i bacteriològiques.

Aprovar inicialment l'Estudi de Detall regulador de les alineacions i rasants del carrer de Manuel de Falla, tram entre el carrer Major i el carrer d'Àngel Guimerà.

Aprovar inicialment el Projecte d'Enllumenat públic del carrer de la Moreneta, per import de 1.902.399.- ptes.

Aprovar inicialment el Projecte d'Enllumenat públic del carrer de la República Argentina, per import de 2.862.178.- ptes.

Adquirir una finca situada entre el Cementiri municipal i el Passeig d'Olot, propietat de la Sra. Carme Callís i Plana, per import de 4.450.000.- ptes., destinada a la primera fase d'ampliació del Cementiri municipal.

Adquirir una finca situada al darrera del Cementiri municipal, propietat de la Sra. Montserrat Portabella i Bover, per import de 5.845.260.- ptes., destinada a la primera fase d'ampliació del Cementiri municipal.

Adquirir una finca situada entre la Sèquia Monar i terrenys propietat de l'empresa Coma i Cros, propietat de "Financiera Inmobiliaria, S. A.", per import de 10.300.000.- ptes., destinada a equipament social.

Aprovar l'Ordenança de Zones Naturals i Espais Verds.

Aprovar la moció del P.S.U.C., referent al referèndum sobre l'OTAN.

Desembre

Aprovar definitivament els Estatuts de la Mancomunitat Intermunicipal del Gironès i l'adhesió definitiva a aquest Organisme.

Modificar el nom de diversos carrers.

Aprovar definitivament la modificació de diverses Ordenances Fiscals.

Aprovar l'Ordenança sobre Vessament d'aigües residuals de la indústria a la xarxa municipal de clavegueram.

Aprovar el Reglament regulador del servei d'Auto-taxis a Salt.

Adjudicar definitivament el Servei de Recollida de Residus Sòlids urbans i neteja pública viària de la vila, a l'empresa "Construcciones y Contratas, S.A.", per la quantitat de 28.572.392.- ptes. anuals.

Aprovar el pressupost Ordinari per a l'exercici de 1985, anivellat en despeses i ingressos en la quantitat de 376.603.092.- ptes.

Aprovar el pressupost ordinari per al Patronat Municipal "Ateneu Saltenc Can Panxut", corresponent a l'exercici 1985, per import de 3.500.000.- ptes.

Aprovar el pressupost d'Inversions per a l'exercici de 1985, anivellat en despeses i ingressos en la quantitat de 65.227.000.- ptes.

El Pla General ha de servir per ordenar un creixement de Salt, més equilibrat i humà.

Any 1985

Gener

Adquirir una finca situada al Passeig Marquès de Camps (Zona esportiva), a l'Ajuntament de Girona per import de 6.000.000.- ptes.

Aprovar el programa de Promoció de la Salut per a 1985, i encarregar-ne la seva execució, amb un pressupost de 2.230.700.- ptes.

Febrer

Aprovar la modificació de tarifes del servei d'abastament d'aigua potable, promogut per l'empresa Girona, S.A.

Aprovar la modificació del projecte de clavegueres del C. Fidel Aguilar, tram comprès entre el C. Llarg i del Rec, per import de 1 650.000.- ptes.

FLECA MASÓ

1901 - 1985

Carrer Llarg, 14 - Telèfon 23.42.86 - 17006 SALT

*Arribà l' hora volguda
de deixar el món mesquí,
i l' espasa al coll caiguda
de la vida us afranquí
a un poblet de rodalia
que amb el vostre nom s' ha honrat.*

*Jorn feliç de la victòria
vint-i-cinc de juliol!,
Entonant himnes de glòria,
l' esperit emprèn el vol
fins al Cel, on assolia
premi etern tan ben guanyat.*

*Fragment de "Goigs a llaor del Gloriós Màrtir Sant Cugat",
que es venera a l'Església Parroquial Sant Cugat de Salt, Bisbat de Girona.*

Aprovar definitivament el projecte d'enllumenat públic del C. Moreneta.

Aprovar definitivament el projecte d'enllumenat públic del C. República Argentina.

Aprovar el Pressupost Ordinari per al Patronat Municipal d'Esports, corresponent a l'exercici de 1985, per import de 8.639.000.- ptes.

Aprovar el Pressupost Ordinari per al Patronat de l'Emissora municipal, corresponent a l'exercici de 1985, per import de 4.026.000.- ptes.

Encarregar a l'Arquitecte, Sr. Xavier Canosa, la redacció del Pla General d'Ordenació urbana del municipi, per un import de 13.000.000.- ptes.

Març

Aprovar la relació d'entitats o agrupaments i nuclis de població del terme municipal.

Sol·licitar la inclusió de l'annex del projecte de Rehabilitació de l'edifici "La Salle", per a ús de Casa de la Vila, per un import de 5.231.000.- ptes. en el Pla d'Obres i Serveis de Catalunya.

Abril

Reclamar davant el Ministeri d'Administració Territorial el dret de les Corporacions Locals pel nomenament dels funcionaris amb habilitació de caràcter nacional.

Sol·licitar al Departament de Sanitat i Seguretat Social de la Generalitat de Catalunya, una subvenció per a obres de reforma de l'edifici Mas Mota, amb destinació a Centre de Serveis Socials de Base.

L'edifici de l'Ajuntament ara fa deu anys.

AJUNTAMENT DE LA VILA DE SALT

ESCOLA MUNICIPAL DE BELLES ARTS

CLASSES DE DIBUIX ARTÍSTIC I LINEAL

EXPOSICIÓ DE TREBALLS

CARRER Dr. FERRAN Nº 21 BAIXOS

DIES 24-25-26-27 DE JULIOL

HORES DE 7 A 9 TARDA

ANY 1 9 8 5

CLASSES DE DIBUIX ARTÍSTIC
I DIBUIX LINEAL

CARRER Dr. FERRAN Nº 21 BAIXOS

HORA DE 7 A 8½ NIT

DE L'1 D'OCTUBRE AL 15 DE JUNY

Maig

Subscriure amb l'Excma. Diputació Provincial un conveni de col.laboració per tal de subvencionar les despeses de manteniment del Casal de Jubilats de Salt.

Aprovar el text definitiu de l'Ordenança sobre vessaments d'aigües residuals.

Aprovar el pressupost redactat per l'empresa Girona, S.A., corresponent al Pla d'Obres de renovació i millora del servei municipal d'abastament d'aigua potable.

AJUNTAMENT DE SALT

Piràmide d'edats — Districte: TOTAL

Districte Secció Interval d'edat	Dones	Homes	TOTAL
(1) 0 — 5	719	753	1.472
(2) 5 — 10	1.030	1.126	2.156
(3) 10 — 15	887	981	1.868
(4) 15 — 20	752	822	1.574
(5) 20 — 25	799	734	1.533
(6) 25 — 30	990	862	1.852
(7) 30 — 35	868	951	1.819
(8) 35 — 40	729	796	1.525
(9) 40 — 45	546	614	1.160
(10) 45 — 50	485	542	1.027
(11) 50 — 55	530	551	1.081
(12) 55 — 60	520	504	1.024
(13) 60 — 65	517	458	975
(14) 65 — 70	365	299	664
(15) 70 — 75	341	240	581
(16) 75 — 80	262	173	435
(17) 80 — 85	155	94	249
(18) 85 — 90	60	21	81
(19) 90 — 99	23	11	34
	10.578	10.532	21.110

Dades al 30 de març de 1985

PARTICIPEM DE
L'ALEGRIA DE TOTHOM
AMB MOTIU DE
LA FESTA MAJOR

 CAIXA DE SABADELL

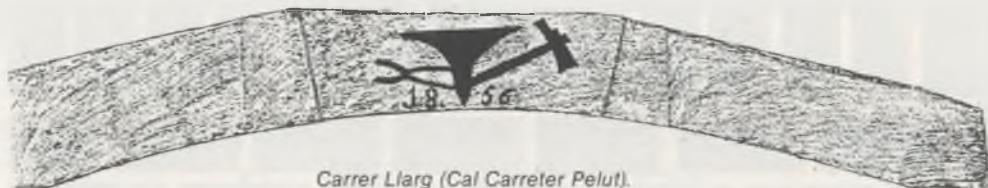

Al poble de Salt hi havia un senyor que es deia FRANCISCO MAYNEGRA. Té el seu nom esculpit en una llinda de la porta d'una casa de la plaça de la Vila, núm. 14, Can Padrosa, abans Can Met Sastre. Duu la data de 24 de setembre del mil set-cents trenta-cinc. La pots veure en aquest programa i la pots anar a contemplar a la frontera del carrer Llarg i la Font de les Llúdrigues.

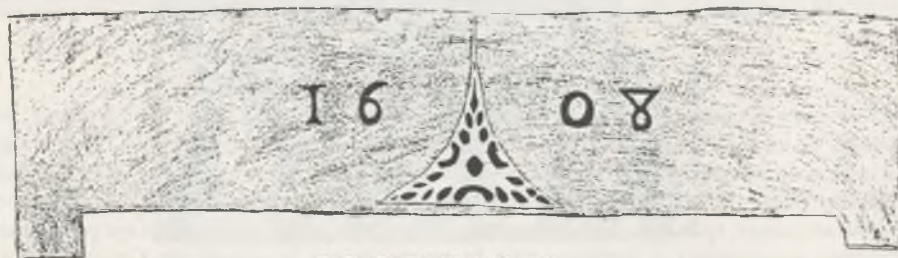
Plaça de la Vila. 14 (Can Padrosa).

El catorze d'octubre del mateix any, el Rector de Sant Esteve de Llémna, Josep Ferrusola, Visitador General del Bisbe de Girona, Baltasar Bastero i Lledó, deixava escrit això a la gent de Salt perquè no deixessin el campanar a mig fer: "...atnent y considerant dit Sr. Visitador General a la necessitat que te la Yglesia present de acabar-se, y continuar-se la obra del campanar, que tant dignament han principiati, y que tindrien en est poble una de les Yglesies sumptuoses y perfetes, que hi agues en tot lo circuit de Gerona, exorta y encarrega al Rector y obrers de ella, que juntant als principals de dit poble discorren y attinen quants medis sien imaginables per continuar dites fábriques (vol dir: edificis, obres, construccions), i es cert, com ja veuran a cada pas, la experinecia en pobles de molt menos poder, que solament vullen, ho conseguiran ab molta facilitat, emprenentho poch a poch, una porcio cada any, que observaran certament, que no solament ne tindran menos, pero que acabat, no sabran compendrer com se ha fet, com ho proclamen los pobles que se dediquen agermanats en obras semblants, antes confessaran que Nostre Senyor los ha benehit cullites, abundants los fruits y anyadas, y que a la realitat han experimentat les misericordias, que te promessas als que procuren al adelantament, y adorno de la sua santa casa la Yglesia". Transcrit literalment, salvant qualsevol relliscada d'una ploma poc artera com la meva en tals treballs, del volum 122, plana 328 de Visites Pastorals del Bisbat de Girona, conservat a l'arxiu Diocesà.

Carrer Llarg (Cal Carreter Pelut).

Continuem la passejada carrer Llarg avall. A l'alçada de la Pesca Salada, a la dreta, i el rètol de QUEVIURES de ca la Sileta, a l'esquerra, els ulls se t'estampiran al portal de fusta vella i testà de Cal Carreter Pelut, Can Marlv. El veuràs lluny, però arriba-t'hi. Embrida la vista i passeja-la per la cresta del mastodont de rajols i pordland de la Plaça de la Llibertat. Passaràs a frec dels trencants del rec. Deixaràs enrera la peixateria, un fuster i un barber retirat. Pots anar a la dreta o a l'esquerra. Et recomano la dreta. Sabràs que fa més de cent anys allà hi havia un ferrer, o un sabater?, qui ho sap? Es veu ben clar que al cim de la porta hi ha una enclusa petita, unes estenalles i un martell especial. Fixa-t'hi bé. El portal no és pas d'arc de tartana? Si algú ho sap que ens n'informi i li estarem sempre més agràits. L'any, el pots llegir tu mateix. Hi serà tots aquests dies de festa major: 1856. Fet el tomb de can Pistola, seràs encarat a la CAIXA i a l'Hostal del Pi. Ara et recomano l'esquerra: cap a Santdionís, darrerament sembla que s'ha de dir així, més o menys, tot de cop, Sant i Senvor d'un sol bleix. Tira avall, fins a l'era de Can Maret de l'Era, Pera Caselles. En una finestra hi tens aquest dibuixet que veus en el paper. La creu m'ha sortit guerxa. Allà, al natural, és dreta com un ciri i recta com tirada amb nyinyoles d'hortalà gros. Som al cul del sac. No en tinc més i se m'acaba el terreny de joc concedit. Fixa't amb la bola de dalt del vuit. L'han ben xafada. Com pots veure, les coses no han pas començat a canviar avui. Fa temps que anem creixent. Amb ploma d'oca o de canva. amb escarpa i martell o amb el guix i la pissarra, els nostres avis també sabien fer bona lletra i dibuixar fi. Ja en tornarem a parlar, quan ens llegui. Passejar sempre fa bé. És un "footing" que no cansa, t'instrueix i et fa revenir la sang que és un goig.

C. St. Dionis (Can Maret).

LLUÍS CARITG
Rector de la Parròquia de Sant Cugat

Pi verd

*Pi verd,
crescut a batzegades
dins la meva pineda brossenca!
Com m'agradaria ésser herba enfiladissa
pel teu tronc
trencadís, resinós i esquerp...!
i quedar presa de tes crivelles trencadisses...
regalimant amb tu,
del teu bàlsam transparent i cru...!*

Francesca Laguarda

Pi verd! crescut a batzegades...

AL CARRER

PINTURES

D'UN

ESCULTOR

PASSEIG

DE LA CIUTAT DE

GIRONA

JULIOL

1985

DIES

24 25 26 i 27

HORES

DE 7 A 9 TARDA

 Colins

COL-LABORA

Ajuntament de
SALT

Home de mar

Home de mar,
fet, audaç,
feréstec, manyac...
sorollador de mareas
dins mes aigües abaltides...

D'ecos sublims
em braolen carícies
i s'encalmen tempestes!

Precís!
quan t'apropes exhaurim escumes, i silencis,
i perfils...
i el teu cos, el meu refugi
i el meu cos, el teu naufragi...

Francesca Laguarda

...I el teu cos, el meu refugi...

Organització Professional Immobiliària

Agència de la propietat immobiliària
Administració de finques
Gestoria administrativa

Declaració de renda
Préstecs rehabilitació vivendes velles
Vivendes de protecció oficial:
Préstecs i exempcions d'impostos

Ancora, Europea Asseguradora, s.a.
Nacional Hispànica Asseguradora, s.a.

Assegurances, incendis, robatoris, vehicles, etc.

De com es van adquirir l'edifici i els terrenys de la Casa de la Vila

Tot preparant l'inventari de béns propietat de l'Ajuntament, ha caigut a les meves mans l'expedient de cessió de l'edifici que constitueix l'actual Casa de la Vila; crec que no és conegut de tothom el procediment que es va seguir per l'adquisició de l'edifici, al qual abans feia referència.

El dos de gener de 1940 es realitza la incautació de l'edifici per dependències municipals.

L'Acta d'Incautació diu:

"Que, constituido el Alcalde, Sr. Francisco Siqués Moll, asistido del Secretario de la Corporación, Sr. Luís Xifre Riera y dos testimonios en el local constituido por las Autoridades Rojas en la Avenida del Generalísimo, núm. 2 bis y que actualmente lo utiliza la Corporación Municipal, el Sr. Alcalde manifestó emanadas del Juzgado especial de Incautación de Cataluña".

Després es presenta un greu problema jurídic a la Corporació que presideix el Sr. Francesc Siqués, els terrenys eren de propietat del Sr. Jordi Camps de Casanova i les autoritats Republicanes (en l'expedient sempre es diuen: "Las Autoridades Rojas"), van construir un edifici de les següents característiques:

Edifici de planta baixa i un altre de més petit, unit al mateix, i compost de planta baixa i pis. Superfície total de 289 m².

Cal ressaltar la procedència dels fons pels quals es va construir l'edifici segons consta en el referit expedient, ja que, es diu que l'anomenada "Colec-

tividad de la Construcción" va construir amb fons municipals i amb el producte de les multes que es van imposar il·legalment, l'estructura esquelètica de l'immoble, per destinar-ho a bar.

Es planteja, doncs, un litigi entre el Sr. de Camps i l'Ajuntament.

El primer essent el legal propietari del solar vol fer ús del que preveu l'article 362 del Codi Civil, el qual estableix que tot propietari d'un terreny es fa amo també de tot el que s'uneix a ell.

Per altra part la Corporació ha executat unes obres de millora de l'edifici, encara que, tot i sabent que no era propietari del terreny; aquestes millores es justifiquen en l'expedient com una necessitat que tenia l'Ajuntament de traslladar-se a les antigues dependències perquè havien crescut els Serveis Municipals i les prestacions que s'havien de donar als ciutadans, ja que, s'havia passat d'una població a l'any 1887 de 1934 habitants a 5.196 habitants a l'any 1945.

Una declaració jurada feta per l'Alcalde, Sr. Francesc Siqués, a l'any 1943, s'hi fa constar les següents valoracions:

Valor de la finca abans de les millores, això vol dir: valor del terreny 5.000 ptes. Valor de les millores en el període "Rojo" 20.000 ptes. i el valor de les millores fetes per aquell Ajuntament 6.000 ptes.

Rendes anuals. Abans de les millores: no se'n produïen per tractar-se d'un solar.

Després de les millores: cap renda, ja que, les millores realitzades durant el "període Rojo" consistien en l'aixecament de parets i sostres. No s'havia arribat a tancar-se mai, faltaven portes i finestres, no va tenir cap utilitat.

Renda anual calculada després de les millores fetes per aquell Ajuntament: 1.200 ptes.

Per tant la qüestió es plantejava en els següents termes:

El terreny, com hem dit, era propietat del Sr. de Camps. Les millores realitzades en el període Republicà, havien estat incautades per la Comissió d'incautació i pertanyien, per tant, a l'Estat. I per últim, les millores realitzades per l'Ajuntament presidit pel Sr. Siqués.

El litigi es resol finalment el 27 d'abril de 1949, en què el "Ministerio de Hacienda y Dirección General de Propiedades y Contribuciones Territoriales" va prendre el següent acord:

"Visto el expediente sobre edificaciones y mejoras en el solar señalado con el número 2, bis, de la Avenida del Generalísimo de la Villa de Salt (Girona) emitido por el Delegado de Hacienda de dicha provincia, por

haber solicitado la Corporación Municipal acogerse a los beneficios en la Regla 13, para instrucción de Incautaciones del Real Decreto Ley de 2 de octubre de 1927 y resultando que sobre el solar de referencia propiedad de D. Jorge de Camps de Casanova "Marqués de Camps", se construyó, durante la época Roja, un local de planta baja, de 12 x 20 m., más un adietamiento de bajo y un desván de 6 x 8 m., y que, de las construcciones citadas sólo existían en el momento de la liberación paredes y estructuras cubiertas de terreno y pavimento; y posteriormente el Ayuntamiento ha invertido cierta cantidad en la terminación del edificio habitándolo para Casa Consistorial.

Resultando que por providencia del 13 de octubre 1941, el Sr. Juez Delegado de Incautaciones decretó la Incautación provisional en beneficio del Estado de las obras y mejoras realizadas por Organismos Rojos en el inmueble descrito ordenando se ofreciera al propietario Sr. Marqués de Camps, poniendo en su conocimiento el resultado de la peritación efectuada por el Arquitecto D. Francisco Portillo Quintana, que designo a las obras un valor de 56.222'70 ptes.

Resultando que, según manifiesta l'Alcaldía de Salt, la parte del edificio construida en época Roja, lo fue con fondos del Municipio, por "la Colectividad de la Construcción", organismo que dependía del Ayuntamiento en donde tenían sus oficinas. Los jornales y demás gastos eran satisfechos por la Corporación.

En igual sentido se expresa F.E.T. y de la J.O.N.S., así como la Guardia Civil de Salt, quien además dice que el Ayuntamiento percibía los arrendamientos urbanos de la población.

Resultando que en expediente figura un escrito del Alcalde-Presidente del Ayuntamiento de Salt, dirigido al Delegado de Hacienda en Gerona, en el que se hace constar que la Corporación adquirió un solar a D. Jorge de Camps, "Marqués de Camps" y sobre el qual, durante el periodo Rojo "La Colectividad de la Construcción" de dicha Villa, con fondos municipales construyó la estructura de un inmueble que ha terminado la Corporación actual destinándolo a Oficinas Municipales y Casa Consistorial, habiendo invertido unas 60.000 ptas. Une al mismo una declaración de las mejoras introducidas en el inmueble, indicando las obras realizadas en periodo Rojo y las edificadas después de la liberación y solicita el derecho de aceción a la propiedad como dueño del inmueble, a cesión gratuita del Estado, conforme el Decreto Ley de 2 de octubre de 1927, y al apartado 2 en la Regla 13 de Instrucción de Incautaciones.

Resultando que se une también al expediente una certificación del Secretario del Ayuntamiento de Salt, en la qual se hace constar que según los libros de contabilidad del mismo el importe de las obras realizadas en el proyecto de habitación Casa Ayuntamiento y edificio emprendido en el periodo Rojo asciende a 73.614'03 ptas.

Considerando que el artículo 1.º del Real Decreto Ley de 2 de octubre de 1927 autoriza la cesión gratuita a los Ayuntamientos de terrenos o edificios del Estado, que este no necesita para su servicio y que las mencionadas Corporaciones hayan de destinar a la apertura y ensanche o ampliación de parques, plazas o paseos, calles y vías públicas, construcción de mercados, cementerios, lavaderos, mercados y escuelas o cualesquiera otras obras de urbanización o saneamiento o de caracter comunal, precepto que sin duda alguna ampara la petición dirigida por el Ayuntamiento, el Ministerio de Hacienda, con conocimiento y aprobación del Consejo de Ministros, resuelve:

Primero: Ceder gratuitamente al Ayuntamiento de Salt (Gerona) las mejoras introducidas sobre el solar señalado con el número 2 bis, de la Avenida del Generalísimo de esta Villa, consistente en un local de planta baja de 12 x 20 m. más un aditamento de bajo y un desván de 6 x 8 m.

Segundo: La edificación de referencia se dedicará exclusivamente a Casa Consistorial, revirtiendo al Estado su propiedad si la Corporación cambia aquel destino.

Tercero: Que se hagan las pertinentes anotaciones de este acuerdo en el respectivo inventario".

Com hem vist, finalment el Sr. Marquès de Camps, va acceptar vendre el terreny a l'Ajuntament pel preu de 20.000 ptes., més 3.240 ptes. per demora en els terminis de pagament.

Va ser d'aquesta forma, doncs, que van poder resoldre l'accés de l'Ajuntament a la resta de millores que s'havien introduït en el període Republicà.

Joan Solà i Busquets
Secretari de l'Ajuntament

Instal.lacions

Electricitat industrial
Aigua
Gas
Maniobra
Sistemes de seguretat

**Carles
Anglada
i Reig**

Llarg, 81 - Tel. 23.22.71 - SALT

Jamones Serranos

*José Luis
Escuredo Franco*

Almacén y oficinas:

Àngel Guimerà, 68 - SALT
Tels. 23.64.11 - 23.65.61

Almacén en Barcelona:

Emilio Roca, 11 - 15
Tel. 340.23.16

LÍNIES REGULARS DE
TRANSPORTS DE
VIATGERS

AUTOCARS DE SERVEIS
DISCRECIONALS

GIRONA

Sardenya, 16 - Tel. 20.48.68*

Administracions:

Girona Tel. 20.02.75
Banyoles Tel. 57.00.53
Olot Tel. 26.01.96
Figueres Tel. 50.31.75

Construccions
Electromecàniques
del Ter, S.A.

Maquinaria
| para
plàstics

Camino de Vilablareix, s/n.
Tel. 23.13.61
SALT

Torna... torna... envelat!

“Salt és la capital indiscutible
dels envelats gironins”

FRANCESC ALBARDANÉ

No us penséssiu pas que aquesta frase de Francesc Albardané sigui de temps pretèrits. És recollida de “La Revista de Girona”, que aparegué el passat mes d’abril, amb nou format i nova direcció, i on hi ha un ampli reportatge sobre els envelats, la seva estètica i la seva evolució, i on els enveladors de Salt, els Crous, els Barris, els Ventura-Fàbregas, són citats d’entre els més destacats de les comarques gironines.

I si fem esment d’aquesta frase, no és pas per casualitat. Salt, després de molts anys, **celebrarà la Festa Major de 1985 sense envelat.**

La tradició de l’envelat és al nostre poble llarga i meritòria. Salt, a més d’èsser la capital dels envelats gironins, té un lloc d’honor (gràcies a l’envelat) dins la “Gran Enciclopèdia Catalana”. En efecte, Salt és citat juntament amb Badalona i alguna altra localitat del Maresme, com els llocs més importants de les terres catalanes, pel que fa a tradició i “exportació” d’envelats i enveladors.

Enguany, però, no trobareu l’envelat. No trobareu les seves garlandes, ni les seves llotges. No el trobareu a cap lloc del poble. La festa serà al carrer, a les places o a les escoles, però no aneu a l’envelat. Enguany no s’hi podrà ballar rock ni valsos, ni escoltar concerts de jazz o de música catalana.

Què ha passat? Motius d’espai? Replantejament de la Festa Major? Qüestions econòmiques? Tant se val! No tindrem envelat, enguany.

L'envelat de la societat "ISIDRE FÀBREGAS", de Salt.

L'envelat BARRIS, de Salt, instal·lat a Llagostera.

UN LLOC PER A LES FIRES I L'ENVELAT

En el programa d'ara fa deu anys, (Festa Major de 1975), amb el sotasignat de "Un previsor", ja hi havia un article on es parlava dels diferents emplaçaments que "haviem hagut de patir" els envelats de la nostra vila:

Primer es va instal·lar al "Porxo de Can Sanés" (Mas Llorens), després al costat de la paret de Can Mut, i més tard a la Pista Municipal, al camp del "Coma-Cros", a l'esplanada de Can Pelaio, al camp d'en Ferragut i al Solar de Can Casellas...

Envelat de l'EMILI CROUS

En aquests darrers anys, han calgut dos nous emplaçaments per instal·lar-lo: El camp vell del Club de Futbol Salt (ara Plaça del Mercat), i la zona esportiva (lloc on ara s'està construint el Pavelló d'Esports).

Potser no trobaríem cap més poble, en tota la dispersa geografia hispànica, que en tants pocs anys, l'envelat hagi hagut de variar d'emplaçament tantes vegades.

Què passa amb Salt? Som un poble sense planificar? Som improvisadors?, o potser "una espècie rara i estranya" que, degut al creixement urbanístic, desordenat i especulatiu, no hem aconseguit assentar un emplaçament definitiu per a l'envelat i totes les fires?

Jo em decantaria per aquí, dissortadament.

"L'expulsió", per dir-ho així, de l'envelat des d'un lloc a l'altre, ha generat problemes i males interpretacions (cas Salt/Veinat), i importats despeses d'instal·lació (energia elèctrica, aigua, acondicionament del lloc) que no s'han consolidat en un emplaçament idoni, sinó que la mobilitat d'emplaçament ha fet malgastar despeses econòmiques i maldecaps per als organitzadors de la Festa Major.

Tot això lligat a una sèrie de circumstàncies del moment (situació econòmica del país, dates de la Festa Major, temps de vacances i fugida de moltes famílies) ha provocat una crisi en el model de la Festa Major i de rebot en el qüestionament de si s'havia de fer o no envelat.

No cal dir que ha prevalgut aquesta darrera decisió.

SÍ A L'ENVELAT

El problema és aconseguir el model de Festa que més s'escau per aquests moments a la nostra vila. No és tant qüestionar l'envelat.

Potser ha passat el temps en què, a Salt, s'hi instal·laven tres envelats simultanis (tots tres de vela, és clar). Tres envelats en plena competència, i que cadascun mirava de donar el millor possible, i de lluir d'allò més...

Salt, poble amb destacats enveladors però... sense envelat!

Ara, però, hem passat a l'altre extrem... i deixem d'instal·lar l'envelat. Renunciem al nostre passat?

Els saltencs hem de desvetllar la nostra imaginació. Hem de mirar el futur, però no oblidar-nos del passat o de la tradició que ha fet poble. I de cares el futur, l'envelat no pot perdre's, perquè forma part de la història de Salt i de la història d'aquestes terres.

Potser no és el moment de fer-lo tan gran! Ni potser tan lluït... Potser les despeses han de ser menors. Però no hem de renunciar a l'envelat i l'any que ve l'hem de tornar a tenir encara que sigui senzill i humil... I sobretot, que l'Ajuntament, mentrestant, hagi trobat un lloc "definitiu" per a la seva instal·lació.

Martí Fita i Casals

**17 hores diàries
de programació especial**

Ràdio
S A L T
103 FM
... per escoltar
Tel. 237.222

Festa Major 1985

Ferrer

PERRUQUERIA

*Depilació
Manicura
Pedicura*

*maquillatge facial
Tractament del cabell*

Torres i Bages, 28 - Tel. 23.33.25 - 17006 SALT
C. Barcelona, 81 - Tel. 20.99.57 - 17001 GIRONA

Promoció, venda i lloguer de pisos,
locals i plantes baixes.

TRACTE DIRECTE

**FUSTERIA
MASCARELL**

Camí antic de
Vilablareix, s/n.
Tel. 23.18.90
SALT

Tallers
mecànics

**CARPUN
S.A.**

Telèfon 47.60.62
Polígon industrial Inigesa
FORNELLS DE LA SELVA

reverter

PASTISSERIA *

Àngel Guimerà, 86 - Tel. 23.05.09 - 17006 SALT
Rda. Pare Ma Claret, 19 - Tel. 21.60.01 - 17001 GIRONA

PASTISSERIA

GELATS ARTESANS

LA CULPA ÉS NOSTRA?

¿De la situació sociològica actual de la llengua catalana, fins a quin punt la culpa és nostra?. S'han fet lleis de normalització, s'han endegat campanyes per introduir el català dins els nuclis castellanoparlants, però fins a quin grau de compromís ens hem engatjat amb l'aplicació pràctica dels drets que ens atorguen les lleis en tots els camps de la vida?

Si la societat catalana d'origen i tots els catalans de soca-rel prenguéssim el compromís solemne de fer realitat la llengua catalana en la nostra vida, en l'àmbit mercantil, professional, acadèmic, esportiu, sindical, educatiu, professional, és a dir, a tot arreu, no necessitaríem pas lleis, ni normes, ni campanyes.

La mala situació sociològica de la llengua no és pas culpa dels forasters. Ara és culpa nostra. Ho és perquè encara parlem en castellà a la primera de canvi, i no ens atrevim a utilitzar el bilingüisme passiu. Aleshores resulta que si existeix el 50 % de la població que és castellanoparlant, és com si no ho fos, perquè en parlar amb l'altra meitat de la població els contestem en castellà, per la qual cosa és el 100 % que s'ha transformat en foraster.

Els drets legals seran paper mullat si els mateixos catalans no sabem reclamar-los en la vida quotidiana. (Foto: Joan Comalat).

La fermesa de la llengua només pot venir de la fermesa de les nostres actituds. 23 d'abril 1985.
(Foto: Manel Lladó).

La fermesa de la llengua només pot venir de la fermesa de les nostres actituds. L'exigència del català a les oficines públiques i privades, a la subscripció de contractes, a la signatura d'escriptures públiques, a les assegurances, al pagament de factures, albarans i rebuts, al camp acadèmic, etc., no es pot fer per llei, si els mateixos catalans no ho exigim, i no ho practiquem.

Els catalans hem sortit molt de pressa d'una època molt llarga, gairebé de 270 anys, en els quals hem estat perseguits, vexats i reprimits. I ara que tenim el dret legal per exigir, no en sabem, perquè estem acostumats a ser oprimits, i encara no gosem reclamar per discriminació lingüística. No sabem avesar-nos a la nova situació legal que ens empara per requerir i reivindicar.

Els drets legals seran paper mullat si els mateixos catalans no sabem reclamar-los en la vida quotidiana. Potser cal difondre aquests drets entre tots els ciutadans que estan esporuguits, i la seva por els fa bilingües, en detriment del català.

En aquest poti-poti lingüístic, cal tenir les idees clares. El català només serà vigent quan els catalans no renunciem als nostres drets. Per això, el dia que tots els catalans reconeguem la importància de viure en català, serà un gran dia. Un dia autènticament nacional, perquè la nació estarà cohesionada per la llengua, que és l'únic element que l'aglutina i l'agermana, sense partidismes, ni sectarismes de cap mena.

Records de primavera

I

*Vine de pressa, encís de matinada,
que trencaré la soledat d'una nit
sense tu.*

*Vine melangiosa, pluja sobtada,
que em despertaràs d'un mal somni
que m'allunya de tu.*

I bis

*Plou damunt la gespa humida,
cauen els vells plors de la tardor
recerco una veu amiga,
passejant pels verds camps, nets d'olor.*

II

*Quan tu no hi ets, els dies de neguit
la por del teu oblit,
m'omplen els pensaments,
Hores buides m'empresonen el cor.
Tan sols escolto el ressò de la nit
i l'enyorança del teu nom.*

III

*Apaga les guspies sense flames
i encén el foc d'un record,
revifa el retorn d'unes hores
que et dugui la llibertat d'un amor.*

*Vés, corre i digues al vent
que no m'embruti els cabells de records
que és massa tard per vells amors
i massa aviat per fer-ne esment.*

*No puc dependre'm la blanor
del teu olor envellut,
puix cel i terra plegats
l'entorbonen de finor.*

*Quin encanteri més miraculós
a l'instant d'entremirar-se,
quin estrany embarbussar-se,
en un girar d'ulls meravellós.*

JAUME FONALLERAS i CODONY

PASTISSERIA

ARMENGOL

ELS HI DESITJA

BONA FESTA

ESPECIALITATS

Guimerà, 57 - Ramon Sambola, 2 - Tel. 23.77.01 - SALT

La sensibilitat del policia

És creença estesa i difosa que la policia és cosa poc poètica i que els policies són persones poc sensibles. He de dir, davant d'això, que el fet que de la policia en surtin molts o pocs poetes no és un punt de referència seriós. Estadísticament, hi ha les mateixes possibilitats que neixin poetes dins la funció policial que enmig dels carnissers, dels botiguers, dels arquitectes tècnics, dels topògrafs, dels metges, o dels polítics, posem per cas.

Quant a la sensibilitat, jo diria que és enmig dels policies on hi ha, cara al nostre poble, cara a qualsevol poble, l'índex de sensibilitat més alt. Que això no surti a la llum pública és un altre afer, estretament relacionat amb el "què diran", o bé amb el "què no diran, però pensaran". On neix, doncs, aquesta sensibilitat, aquesta estranya manera, entre amorosida, íntima, o potser tan sols diferent, que tenim els policies de mirar el nostre poble? Neix de la nostra mateixa feina, d'altra banda tan poc coneguda. Neix d'aquestes llargues i quotidianes hores de veure el Ter, ara amb vent, ara amb sol, ara amb pluja. De saber i conèixer tots els matisos de color de les deveses, tots els seus sorolls, les seves veus, els camins més estimats del vent a l'hora de passar d'un arbre a l'altre. De la mateixa manera, si ho voleu, podem entrar en un paisatge més urbà. Quan veiem el policia caminant pel carrer hem de saber que està pensant en tot un llistat de matrícules de cotxes robats, amb qui va "aquell" o "qui" entra en aquell bar, o tan sols si qualsevol senyal de trànsit està ben posat. O que té gana. Però també pensa que aquell tros de carrer agafa la seva màxima bellesa a tal hora, que la gent somriu més a partir de les set de la tarda, o que els arbres de tal plaça són més bonics a contra llum. Aquell policia, tot patrullant, tot treballant, veu i estima el poble a hores rares, intempestives. El fa seu a la solitud de la matinada o a la intimitat d'un vespre de pluja, sap el color de les parets quan surt el sol i a quin carrer el vent s'enduu els papers de les multes. L'hora que s'apaguen els llums i els programes de televisió preferits dels nostres veïns; qui juga, qui passeja o qui té por. El Salt d'un policia és el Salt transparent, proper, sense cortinatges, sense maquillatges; potser per això mateix engendra en nosaltres un amor especial: l'amor serè i madur que neix del total coneixement de la cosa estimada. Qui coneix comprèn i qui comprèn perdona. Efectivament, ser policia comporta tenir una tasca a vegades desagradable, però té clares i esperades contrapartides. Sense ànim de semblar una agència de turisme, tenim una llei d'incompatibilitats, nosaltres, ens oferim a tot aquell conciudadà que vulgui, a compartir amb ell els petits secrets quotidians que fan del nostre poble una cosa més coneguda i, per això mateix, més delicadament estimada.

Agustí Vehí i Castelló
Cap de la Policia Municipal de Salt

Banc de Girona

GRUP BANCA MARCH

Plaça del Pi, s/n
Telèfon 23.76.62
17006 SALT

Una guia de l'any 1911

SALT. Poble de 2.190 habitants, del partit judicial de Girona, a 4 Km. de la capital. Hi passa la carretera de Girona a Manresa. Té estació de tren a la línia Girona-Olot i telèfon de la xarxa urbana de Girona. Compta amb algunes fàbriques de filats. Al poble de Salt, s'hi emplaça actualment el Manicomi mantingut per la Diputació Provincial. Celebra la Festa Major el 25 de juliol.

Antigament SALTRO. Poble industrial que limita amb Girona.

L'any 1809, el general García Conde, després de derrotar les tropes franceses de Lechi, va aconseguir introduir el comboi tramès per ajudar la plaça de Girona fent-lo passar per Salt.

Heus ací, concisament traduïda, la definició de Salt que dona la "Guía de Gerona", en la seva primera edició de l'any 1911.

A la sexta edició, corresponent a l'any 1933, encara s'escurça més:

Salt. Poble emplaçat a 4 Km. de Girona. Hi passa la carretera de Girona a Manresa. Té estació de tren a la línia de Girona a Olot. Hi ha algunes fàbriques de filats i la població és eminentment industrial. En aquest

Entrada a Salt venint de Girona a l'any 1900

Veinat de Salt - Carrè de La Carretera

VIDEO PHILIPS

VIDEO
2000

VHS

TV Color Philips K-40.
La nueva dimensión.

COLOR NATURAL

Distribuidor PHILIPS desde 1928

RADIO GIRBAU

**TELEVISORES COLOR
VIDEOS**

**ALTA FIDELIDAD
FRIGORÍFICOS
LAVAVAJILLAS
LAVADORAS
COCINAS...**

- C/. MAJOR, 89 - Tel. 23.57.46 - SALT
- Pl. Calvet i Rubalcaba, 12 - Tel. 20.57.15
- Rambla, 37 - Tel. 20.57.40 - GIRONA

poble hi ha establert el Manicomi mantingut per la Generalitat. Celebra la Festa Major el 25 de juliol. En llista a part hi trobem els habitants: 5.196.

En aquesta edició apareixen els autors de la "Guia": Joaquim Pla i Cargol, i Xavier Montsalvatge, ja difunt. Es manté en llengua castellana, però amb la nomenclatura i els topònims normalitzats i la reconversió de la província en àrees comarcals. Ens adonem que, malgrat donar encara una importància bàsica a les comunicacions —citació de tren i carretera—, ja no cal esmentar el telèfon. Ha arribat a tot arreu. Tampoc no hi ha cap referència a l'etimologia, tal vegada per no haver de rectificar, ja que segons l'Alcover-Moll prové de SALTU i és definit com a **Vila de 5.200 habitants, situada molt a prop de Girona.** Al costat d'un **Llogarret del municipi d'Alcoi**, una **Partida de terra en el terme de Vimbodí**, el nom de diversos saltants d'aigua i de diversos precipicis:

Saltants d'aigua:

SALT DE BERTRANS (Olot)

SALT D'EN GUILLEM (Berguedà)

SALT DE L'AIGUA (Vall de Ribes)

SALT DE SALLENT (Salt que fa la riera de Sallent quan desaigua al Fluvià)

Precipicis:

SALT DEL CA (Al Conflent)

SALT DE LA BELLA DONA (A Lluc, Mallorca)

SALT DE L'ÓS (Al Berguedà)

SALT DE LA NÚVIA (A l'Alta Garrotxa)

SALT DEL MATXO (Coll que, segons Josep Pla, separa el Terraprim de l'Empordà de la Garrotxa)

SALT DEL SASTRE (Puig de la Serra de Cadí, entre la Cerdanya i el Berguedà)

El que hi manca, a la sisena edició de la "Guía de Gerona y sus comarcas", és la referència patriòtica centrada a la Guerra del Francès. Ben mirat, hauríem de capgirar la pregunta: ¿Per què, en una "Guía de Gerona y su provincia" apareguda l'any 1911, l'única referència històrica que apareix a l'article sobre Salt és l'episodi intranscendent del pas d'un comboi francès?

La pregunta té més punta que no sembla. Perquè coincideix en el temps amb l'escàndol que provocà a Girona l'aparició d'un opuscle titulat **La locura de Álvarez de Castro**. Signaven el treball l'escriptor Prudenci Bertrana i Dídac Ruiz, director del Manicomi saltenc. A **La locura de Álvarez de Castro** s'intentava demostrar científicament el caràcter psicopatològic de l'heroi dels Setges de Girona. La Girona "de sempre" s'esquinçà les vestidures: Dídac Ruiz fou foragitat dels cercles de ciutadans "honrats" i Prudenci Bertrana hagué d'emigrar a Barcelona. La seva filla Aurora, a "Una vida" explica que **els gironins conservadors i tradicionalistes no perdonaren mai a Bertrana d'haver col·laborat amb Dídac Ruiz en una obra "tan irreverent com inoportuna.**

Així, doncs, és tan clar com un got d'aigua cristal·lina que la referència al comboi del general García Conde travessant el poble de Salt no és més que una falca de desgreuge per deixar constància, en lletres de motlle, que els saltencs de pro no compartien les tesis del director del Manicomi ni haurien volgut veure-hi a dins al rival de Palafox.

MECANICA - XAPISTERIA - PINTURA
RENTAT - GREIXATGE - CANVI D'OLI
Departament especialitzat de reparació RENAULT

COMPRA-VENDA D'AUTOMÒBILS

Travessia Sta. Eugènia, 18-22 - Tel. 23.44.32 - SALT

BUSQUETS

**ENGUIXATS
DECORACIÓ**

Travessera de la Creu, 13, 2.^{on}, 1.ª - Telèfon 21.83.51

GIRONA

Agencia de seguros

**José
Parramón
Maurici**

Passeig Verdaguer, 11, pral. 1.^a
Tel. 23.13.45 - SALT

"Les Frères" (1937)
de Robert Doisneau

El clatell de na Roberta, sortint del mercat

Els qui porten l'abric s'ho miren sota una gorra de visera. El de l'esquerra té fred i té les mans encarcerades, malgrat l'escalfor dels guants. El de la dreta

coneix els somnàmbuls de l'empedrat. Se'ls mira ara amb indiferència, desitjant que el diumenge s'esborri, desitjant el retorn al Lycée, on la placidesa de l'horari, l'estretor dels passadissos i l'eficàcia de les matemàtiques, trencaran aquesta mena de màgia indecent.

Un pany de paret a darrera. Tres finestres d'una casa estrictament grisa, amb pendent. Els dos germans es repenjen l'un amb l'altre, temerosos, amb ganes de tirar carrer amunt, immòbils, tanmateix, davant l'espectacle fugisser. No hi ha gent. Els llambordins encara són freds, però els artistes no tenen por, no tenen manies. El petit intel·lectual de les ulleres considera que els diumenges d'hivern no estan pensats per a exhalacions equilibristes. Els nens de la gorra caminen de bocadents, i la inclinació de les cames, la lleugera flexió dels genolls, els ajuda en un exercici eixalavat, insubstancial.

El primer funàmbul ensenya un tros de panxa. El segon se'l mira amb l'afany del deixeble. El mestre domina la situació, té la mà dreta en tensió, a punt d'iniciar un pas que serà decisiu. Cada pas és més difícil que l'anterior, exigeix una concentració singular, els obliga a racionalitzar el moviment. Cal bandejar el romanticisme de l'espectacle improvisat, cal reivindicar, des del carrer, l'estètica del rigor.

Mentrestant, pel carrer que va cap a la Catedral, na Roberta camina amb la bossa del pa. Na Roberta s'ha fixat en els germans que practiquen la dura estratègia de la provocació. Ha saludat els germans de l'abric i els ha donat records per a la seva família; el senyor enginyer i la senyora llicenciada en Exactes.

Mentrestant, els germans de la gorra, els germans dels pantalons negres han ignorat el passejar endiumenjat de na Roberta. El mestre, el nen del jersei fet amb quadrats precisos, amb entramats notables, ha ignorat el somriure de na Roberta i no ha cedit davant la futilesa d'un afalac de dos quarts d'onze.

Na Roberta és amiga de la moderació i del nen d'ulleres nobles. Els funàmbuls no s'han fixat en la bossa del pa de na Roberta. Fan com jo. Cada dia que la veig, quan surt de treballar del mercat, poso els ulls dins del diari, i faig veure que m'interessa la política d'Indoxina.

A mi, la política d'Indoxina m'és indiferent. El que m'agrada, en realitat, és el clatell que na Roberta té desat al calaix del seu armari.

Josep Ma Fonalleras i Codony

Oficina: Carrer Major, 316
Magatzem: Carrer Colòmbia, 16
Telèfon 23.75.02 - S A L T

Construccions

AURICH, S.A.

**Construcció de xalets i
obres de paleta en general**

SEGUROS Y REASEGUROS

Sucursal de Gerona:
Avda. Jaime I, 29
Teléfono 20.67.34
17001 GERONA

Más de 200 agencias y
sucursales en toda España
le garantizan su servicio

Ramos en que opera:

- Vida
- Accidentes individuales
- Decesos
- Mult. riesgo comunidades
- Todo riesgo hogar
- Responsabilidad civil
- Incendios
- Mult. riesgo comercios
- Automóviles
- Mult. riesgo talleres
e industrias

SALT SARDANISTA

Tot va començar un dia bastant calorós del mes de juny, quan per primera vegada una colla d'amics i d'altres simpatitzants de la sardana, formaren l'actualment 1ª Associació Sardanista de la província, i una de les primeres de Catalunya a nivell de socis, i, perquè no, també d'activitats.

Estem completament convençuts que, en aquells moments, els companys que iniciaren aquesta tasca hi tenien posades totes les seves esperances, perquè hi hagués una bona acceptació per part del poble de Salt, però el que no devien pensar mai és que en tan poc temps l'entitat cresqués tan ràpidament i assolís els èxits de què gaudeix actualment.

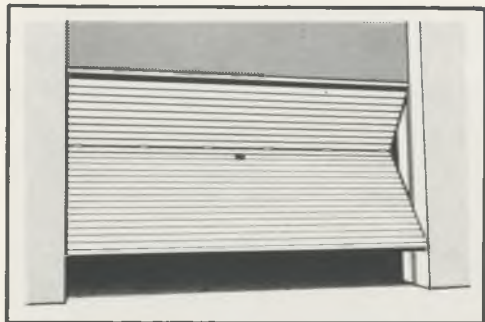
Això demostra que a Salt hi havia molts sardanistes, però el temps ha demostrat que el difícil era trobar el sistema o la forma de portar a terme l'inici de totes aquestes activitats.

I així, en uns moments no gaire favorables, en els quals alguns aplecs, tristament, eren suprimits o reduïts per la part econòmica, es parla de la creació d'una nova entitat amb el nom de "SALT SARDANISTA".

La veritat sigui dita, tot, tot no han sigut flors i violes; us podem assegurar que els començaments, com normalment ho són tots, varen ésser força difícils, i actualment hem de treballar molt per la planificació de les activitats i especialment en la confecció i realització dels pressupostos.

Amb tot i això, el que és ben cert és que l'Entitat és aquí, que va endavant, que comença a ésser coneguda a tot Catalunya i que amb l'esforç de tots hem assolit una bona consolidació i un prestigi digne i mereixedor per a l'Entitat i per al nostre poble de Salt.

Suposem que esteu tots assabentats que mitjançant l'OBRA DEL BALLET POPULAR, el propassat dia 16 de juny va ésser concedida LA PLACA DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA "GARLANDA D'OR" al poble de Salt per la seva intensitat i perseverança en l'enaltiment de la sardana. L'esmentada placa va ésser lliurada a la sala de recepcions del Monestir de Montserrat, en el decurs de l'Aplec de la Sardana de Catalunya. Acompanyaven el batlle, Sr. Salvador Sunyer, La Junta de Salt Sardanista i tot un seguit de socis i simpatitzants de la nostra entitat.

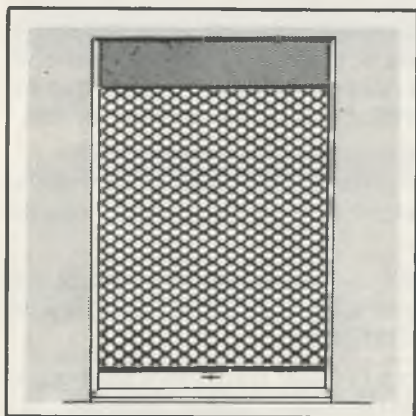
Porta basculant i correderes

Amb acabaments de fusta, xapa galvanitzada o alumini.

Construeix i instal·la:

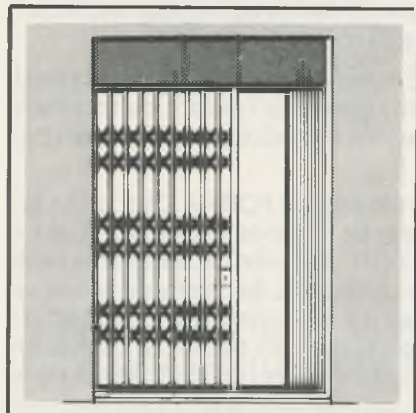

Carrer Major, 308 - SALT
Tallers: camí de Vilablareix
Tels. 44.03.07 - 44.02.76

Varilla R-14

Porta construïda de varilla que permet la visió a través, per a botigues, etc.

Ballesta R-13

Porta totalment amagada que protegeix el seu àtic, comerç, pis, xalet, etc.

*A través de Salt Sardanista s'ha aconseguit que el nostre poble sigui conegut arreu de Catalunya.
(Foto: Josep Pons).*

També us recordem que durant el mes de juliol, concretament el dia 7, l'agrupació sardanista **ELS HURACANS DE LLEIDA**, ens ha distingit amb la celebració d'un homenatge a la nostra entitat, tant per l'obtenció de "La Garlanda d'Or" com pel nostre treball en pro de la sardana.

Nosaltres no sabem si som o no mereixedors d'aquestes distincions, però el que sí és veritat és que ens anima, ens dóna força i moral per a continuar aquesta tasca sardanista que, malgrat tots els contratemps, disgustos, pros i contres que hi puguin haver, no volem que siguin mai una infranquejable barrera per l'enaltiment d'una Entitat que, sobradament demostrat, és ben estimada i acollida pel poble de Salt.

LA JUNTA

Cal fer de les nostres deveses un parc natural. (Foto: Jaume Bosch).

El parc de les deveses?

Cada any, amb una excusa o altre, els programes de la Festa Major del nostre poble contenen alguna col.laboració reivindicant que Les Hortes, les Deveses i els Marges del Ter siguin un espai natural, és a dir, demanant allò que en podríem anomenar "PARC DE LES DEVESES".

En escriure aquest article, gairebé em fa vergonya tornar a insistir sobre el tema (com si a Salt no hi haguessin altres problemes), però em penso que caldria resumir breument el que s'ha fet i incidir en algun aspecte que encara no ha estat gaire tractat.

Gassol, s.a.

Fábrica hilados y torcidos
Poliéster, algodón, acrílicas
y géneros de punto

Gassol Fibras, s.a.

Fábrica texturizados

Gassol Color, s.a.

Fábrica de tinturas de hilados

Monar Textil, s.a.

Fábrica de tejidos

Plaça de Salt, 21 - Teléfono 23.15.28 - SALT

Cal fer de les nostres deveses un parc natural. (Foto: Jaume Bosch).

El parc de les deveses?

Cada any, amb una excusa o altre, els programes de la Festa Major del nostre poble contenen alguna col.laboració reivindicant que Les Hortes, les Deveses i els Marges del Ter siguin un espai natural, és a dir, demanant allò que en podríem anomenar "PARC DE LES DEVESES".

En escriure aquest article, gairebé em fa vergonya tornar a insistir sobre el tema (com si a Salt no hi haguessin altres problemes), però em penso que caldria resumir breument el que s'ha fet i incidir en algun aspecte que encara no ha estat gaire tractat.

Uno!

UNO	45	ES	55	70	DIESEL
Motor	903 c.c.	903 c.c.	1.116 c.c.	1.301 c.c.	1.301 c.c.
Potència	45 Cv a	45 Cv a	55 Cv a	70 Cv a	45 Cv a

VITSA

Concessionari Oficial
per a Girona i província

FIAT LANCIA

Av. Sant Narcís, 28 - Tel. 24.12.12
G I R O N A

Servei Oficial:

GARATGE INTERNACIONAL

Ctra. Girona-Anglès - Tel. 23.15.61
S A L T

REGATA

REGATA	70/70S	ES	100S	DIESEL	DIESEL
Motor	1.301 c.c.	1.301 c.c.	1.585 c.c.	1.918 c.c.	1.714 c.c.
Potència	68 Cv a	65 Cv a	100 Cv a	65 Cv a	58 Cv a

Les deveses no són encara l'espai protegit que voldríem. (Foto: Quim Curbet).

Podríem dir que tot el procés ha consistit a aconseguir que l'Administració Pública (l'Ajuntament) assumís la necessitat d'aturar la degradació de la zona, iniciar-ne la recuperació i apuntalar la continuïtat dels usos i aprofitaments tradicionals que no suposaven cap impacte negatiu (agricultura, silvicultura, etc.). La resposta de l'Ajuntament ha estat clara, consagrant la qualificació de no urbanitzable, impedit la progressió de les mostres de suburbialisme, clarificant la titularitat dels marges del riu, creant la policia ecològica, etc.

Malgrat això, les Deveses encara no són l'espai que desitjaríem, què falta fer?

Per part de l'Ajuntament. Potser caldria continuar la línia seguida fins ara, obrint una nova via de donar a conèixer les Deveses als saltencs, divulgant-les, oferint ja alguns serveis a nivell d'esbarjo o pedagògic (itinerari de la natura, circuit de footing, etc.).

Per part dels usuaris. Crec que som els veritables responsables i actors de la recuperació de la zona, i caldria que tots hi poséssim el nostre granet de sorra: els hortelans eliminant les barraques i tanques (que de fet no serveixen de gaire res), les indústries no abocant-hi residus (eh, Sr. Callís?), els saltencs no anant-hi a rentar el cotxe ni abandonar-hi els trastos inútils, els pillets dedicant-se a negocis més productius que la rampinya de fruita, verdura i eines de pagès, el piròman ruixant les seves fogositats, el caçador de via estreta abandonant l'escopeta i comprant-se uns prismàtics, els matrimonis i parelletes tancant el televisor i anant-hi a passejar/festejar, i, fins i tot, les bruixes podrien abandonar les avorrides muntanyes sagrades i celebrar els seus "aquellarres" a les Deveses.

Què, ens hi apuntem?, o us hauré d'amenaçar amb un nou article sobre les Deveses per al programa de la festa de l'any vinent?

Xavier Sunyer i Bover

Del mar a la taula
passant per
MARISQUERIA

JHON MAIKEL

Dr. Ferran, 13 Telèfon 23.07.45 S A L T

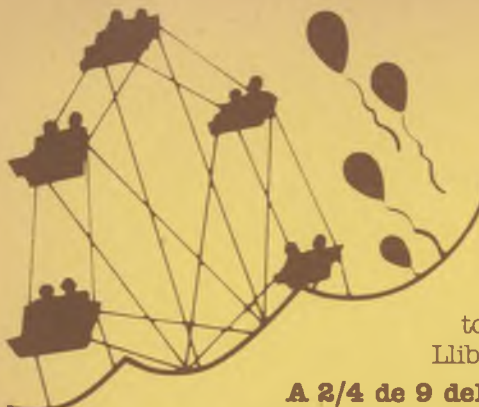
SALT

DEL 24 AL 28
DE
JULIOL

FESTA MAJOR 1985

Programa Oficial d'Actes

Dimecres, dia 24

A les 8 del vespre, inauguració de l'espectacle col·locat al passeig de la Ciutat de Girona, i, tot seguit, inauguració de la Fira Cultural, de l'exposició "Pintures d'un Escultor", del saltenc Lluís Molins i la Fira de Llibreters instal·lats al passeig.

A 2/4 de 9 del vespre, Pregó de la Festa Major, al Saló de Sessions de l'Ajuntament, pel Sr. Joaquim Nadal i Farreras, Alcalde de Girona, i Diputat al Parlament de Catalunya.

Acabat el Pregó, inici de la Festa amb una Gran Traca i una cercavila de dos grups de Diablers, de Sant Quintí de Mediona i de la Sagrera, que sortiran de l'Ajuntament, un amb direcció cap a Can Tona i l'altre cap a Can Pixera.

A les 11 de la nit, gran ball amb el conjunt SETSON, a la pista de ball instal·lada al pati del col·legi La Farga.

Dijous, dia 25

A 2/4 de 12 del matí se celebrarà la 1ª CONTRAMARXA. El circuit serà el carrer Major i s'haurà de fer de reculons.

A les 5 de la tarda, al pati de l'escola La Farga, Gran Espectacle del Grup Rialles a Salt, amb la Companyia Ínfima La Puça, Pallassos i el Fakir Kirman. Actuació de les alumnes de l'Escola de Dansa de les Germanes Ferrer de Girona.

A 2/4 de 7 de la tarda, Audició de Sardanes a la plaça del Veïnat, a càrrec de la Cobla PRINCIPAL DE CASSÀ.

A les 8 del vespre, a la plaça d'Antoni Gaudí, actuació de l'Esbart Dansaire del G.E.I.E.G.

A les 8 del vespre, a la plaça de Catalunya El Talleret de Salt representarà "LA COMÈDIA DE L'OLLA".

A les 10 de la nit es tocaran dues sardanes a la plaça del Pi, a càrrec de la Cobla PRINCIPAL DE CASSÀ.

A les 11 de la nit, a la pista del Pati del Col·legi La Farga, magnífic ball amb l'Orquestra PRINCIPAL DE CASSÀ i el Conjunt BRINDIS.

Divendres, dia 26

A les 6 de la tarda, a la plaça Can Tona, representació de l'Obra de teatre "LES TRAPELLERIES D'ESCAPÍ" pel Talleret de Salt.

A 2/4 de 7 de la tarda, Audició de Sardanes a la plaça de Sant Cugat per la Cobla AMOGA.

A 2/4 de 9 del vespre, Cantada d'Havaneres pel Grup

Programa Oficial d'Actes · 198

“Terra Endins” al pati del col·legi La Farga. Hi haurà coca per a tothom!

A 2/4 de 12 de la nit excel·lent ball a la pista de La Farga amb l'orquestra AMOGA.

A 2/4 de 12 de la nit, Jazz al pati de l'Ateneu Saltenc Can Panxut.

Dissabte, dia 27

A les 4 de la tarda es donarà la sortida a la Carrera Ciclista per Veterans en el Circuit del carrer Àngel Guimerà. **A 2/4 de 6** per Cadets i **a les 7 de la tarda**, el lliurament de premis. Organitzada pel GRUP CICLISTA ESCUREDO.

A les 5 de la tarda, a les pistes del pati de la Llar de Jubilats de Les Bernardes
COMPETICIÓ DE PETANCA.

A les 6 de la tarda cercavila organitzada pel Grup Rialles de Salt, el Grup “ELS GRALLERS” acompanyaran el grup de Castellers de VILAFRANCA DEL PENEDÈS. La cercavila començarà a la plaça de Catalunya i acabarà a la plaça de la Vila, passant pel carrer Major, on el grup de Castellers aixecarà les seves “PILES”.

A 2/4 de 7 de la tarda Audició de Sardanes per la Cobla CIUTAT DE GIRONA, a la plaça de la Vila.

A les 7 de la tarda HALTEROFILIA a la plaça del President Lluís Companys (abans plaça Guimerà), organitzat per la Federació Gironina d'Halterofília. Se celebrarà el Trofeu FESTA MAJOR en categoria absoluta.

A les 7 de la tarda, exhibició de TAE-KWONDO-DO a càrrec dels gimnàstics CHOIS-LEE I i CHOIS-LEE II en el pati del col·legi La Farga.

A 2/4 d'11 del vespre, al pati de l'Ateneu de Can Panxut, representació de l'Obra de Teatre “L'ESCAPÍ” pel Talleret de Salt.

A les 11 de la nit ball al pati del col·legi La Farga amb els Conjunts NEVADA i TROPICANA.

Diumenge, dia 28

A les 11 del matí, XXIIè Concurs de Colles Sardanistes a la plaça de la Llibertat amb la Cobla GIRONA.

A les 12 del migdia se celebrarà la tradicional Feixina a les Deveses; **a les 4 de la tarda** actuarà el grup d'animació LA PALANGANA, i **a 2/4 de 6** Audició de Sardanes per la Cobla GIRONA.

A les 5 de la tarda, Prova Hípica. 1r TROFEU VILA DE SALT en les instal·lacions del Centre d'Equitació Centaure.

A 2/4 de 7 de la tarda, al passeig del Marquès de Camps, l'Agrupació Esportiva Salt organitza els “2ns 5.000 m. Populars Urbans Mixtos” i **a les 7** la “2a Cursa Competitiva per Atletes Federats”.

A les 10 de la nit la Cobla GIRONA tocarà dues sardanes a la cruïlla d'Enric Granados i Major (al començament del passeig de la Ciutat de Girona).

A 2/4 d'11 de la nit Monumental Castell de Focs al carrer del Dr. Ferran amb Guïlleries, (abans República Argentina).

A 2/4 de 12 de la nit, al pati del col·legi La Farga, Gran Ball amb l'Orquestra GIRONA i el Conjunt CREMA CATALANA.

Dilluns, dia 29

A les 11 de la nit, al pati de l'escola LA FARGA, gran espectacle-xou "EL XOU DE JOAN PERA" amb Joan Pera, Anna M. Mauri i Josep Solans, presentat per Mayte Ardévol, amb la il·luminació i so de Sonolux i l'escenografia de Joan i Jordi Salvador.

EXPOSICIONS

Casa de Cultura "Les Bernardes":

Cartells presentats al "CONCURS DE CARTELLS ANUNCIADORS DE LA FESTA MAJOR DE SALT 1985".

IIa Mostra d'ARTISTES SALTENCOS, 2a quinzena del mes de juliol.
(Horari de visita els dies de la Festa Major, de 6 a 9 del vespre).

Passeig de la Ciutat de Girona:

PINTURES D'UN ESCULTOR, del Saltenc Lluís Molins, de 7 a 9 del vespre.

Activitats al pati de l'Ateneu Saltenc "Can Panxut":

Dia 18, 2/4 de 12 nit, Jazz.

Dia 20, 2/4 d'11 nit, "TALLERÍINDEX" pel Talleret de Salt.

Dia 26, 2/4 de 12 nit, Jazz.

Dia 27, 2/4 d'11 nit, ESCAPÍ, pel Talleret de Salt.

(Les sessions de jazz són gratuïtes.
Teatre: 200 ptes.).

NOTES:

Preu d'abonaments per tots els dies de Ball a la Pista del Col·legi La Farga: Casats 500 ptes. i solters 1.000 ptes. per persona — Preu d'entrada al ball: 250 ptes. — Preu d'entrada a l'espectacle-xou "EL XOU DE JOAN PERA": 500 ptes. — Servei de Bar-Restaurant. Podeu venir a sopar. — La Comissió de Festes es reserva el dret de modificar qualsevol dels actes programats en cas de ser necessari.

Organitza: Comissió de Festes.
Patrocina: Ajuntament de Salt.
Amb la col·laboració especial de la Caixa de Barcelona.

imprenna
grafis-sant s.a.

INDUSTRIA CREATIVA GRAFICA

- Offset
- Publicitat
- Catàlegs
- Formularis
- Fitxes comptabilitat

LA QUALITAT ES ART

Ciça Barcelona, 425 Avellaneda Km 720-721
Tels. 41.38.58 - 41.38.62 Apartat Correus 204
17001 GIRONA

ASOMESE A VER EL

PEUGEOT 205 LINEA X

EL TRIUNFO DE LA LINEA

Si ha sido capaz de apartar la mirada de la línea del coche, tome sus precauciones

y vuelva a mirarlo. Así, despacio, recreándose. Pero sin confiarse demasiado. Porque el nuevo PEUGEOT 205 LINEA X

es un seductor. Sabe que ha nacido joven, para ser admirado. Sabe que no se parece a nadie, para distinguirse. Sabe que tiene buena pinta, y se aprovecha de ello. Sabe que tiene una línea que le da todos los triunfos.

Linea X: Parabrisas laminado. Faros halógenos. Servofreno. Encendido electrónico. Luneta térmica. Pre-equipo de radio. **XL:** Cilindrada: 1.118 cm³. Potencia: 55 CV. **XR:** Cilindrada: 1.294 cm³. Potencia: 65 CV. *Cerraduras eléctricas centralizadas. *Elevavanas eléctrico. Piloto trasero antiniebla. *Opcional

PEUGEOT 205
Contigo al fin del mundo.

GERAUTO

Sta. Eugènia, 7
Tel. 20.13.66
GIRONA

Venga a verlo a:

Ctra. Nacional II, Km. 718'700 - Tel. 47.64.75
FORNELLS DE LA SELVA
Ctra. Vilablareix, s/n - Tel. 23.28.11
SALT

su concesionario PEUGEOT TALBOT

Petita història de la CASA DE CULTURA “LES BERNARDES”

La casa pairal dels Tarrés, de Salt, que durant trenta-cinc anys fou convent de les Religioses Cistercenses de Santa Maria de Cadins, va ésser comprada per la Diputació i destinada a casa de cultura, i amb el nom de CENTRE CULTURAL “LES BERNARDES” fou inaugurada oficialment el 23 de juliol de 1983, pel M.H. Jordi Pujol i Soley, President de la Generalitat de Catalunya.

UNA MICA D'HISTÒRIA*

L'antic casal dels Tarrés es troba situat en el marge esquerre de la carretera d'Anglès a Girona, dintre el terme municipal de Salt.

El poble està assentat en una plana que en el Quaternari era un enorme llac per la retenció de les aigües del riu Ter. El topònim és conegut en el segle IX, quedant documentat per un pergami del bisbe Teuter, de Girona, datat el 882, amb motiu del pagament dels delmes “Santis Cucuphatis in Salto”. En un altre pergami propietat de la biblioteca particular dels senyors Mateu de Peralada, també el 882, fa referència a unes terres del poble de Salt “In vila que dicitur Salto”.

En totes les èpoques, però en particular en la vida medieval, el poble de Salt ha sigut eminentment agrícola, ja que les terres fèrtils pels llots dels aiguats del riu Ter, han donat una bona terra de conreu i les collites són abundants.

El rec Monar, però, condiciona d'una manera decisiva la vida del poble, fent els primers intents d'industrialització, amb la creació dels molins drapers, en el segle XI. Així com les arbredes de les deveses que donaren la fusta necessària.

Salt, durant moltes centúries, viurà a redós de la seva església, dels casals dels patricis més importants i dels habitants terrassans, que viuran en cases humils de planta baixa i pis, amb el seu hortet, en carrerons estrets i mal girbats, places petites però de gran personalitat i caràcter. El temps, això no obstant, ha engrandit els pobles i variat la seva fesomia camperola i casolana. De poble agricultor passa a poble industrial, a l'instal·lar-s'hi fàbriques importants de teixits i filats (sembla que l'any 1846 n'hi havia tres, que posteriorment foren ampliades).

Les cases pairals anaren desapareixent a mida que canviava la fesomia del poble i el cens de població anava millorant; com a conseqüència, augmentà també el nombre de cases a un costat i l'altre de la carretera, que pren el nom de carrer Major.

És en aquest moment que la nissaga dels Tarrés decideix millorar el seu casal. Aquest consta d'una planta baixa i dos pisos, amb una gran balconada en el primer, segons la moda de l'època, on hi havia la sala principal en la qual se celebraven els actes importants de la família. En el segon pis hi havia el típic graner o golfes. I a la planta baixa, un portal rectangular, amb una llinda senzilla de pedra,

on sols hi havia una fornícula de la qual desaparegué la imatge. Una balustrada acabava amb aquesta façana d'enorme prestància. Al darrera, el pati i els camps s'allargaven fins a molt lluny.

Durant la guerra civil, la família, assassinat el pare, hagué de fugir, i la casa, entre els anys 1936 i 1939, es convertí en Casa de la Vila. A la retirada de les tropes Republicanes hi abandonen gran quantitat de material sanitari, per la qual cosa durant una temporada es converteix en magatzem. Finalment, l'any 1940, desocupat ja el casal, el Dr. Fontanet, metge titular del poble, hi instal·la el consultori municipal.

L'any 1944, en temps del bisbe Cartañà, la finca és adquirida per la comunitat de les monges Bernardes del Mercadal, per instal·lar-hi llur convent.

Aquesta comunitat fou fundada per Bernat de Claravall (1090-1153) en un paratge anomenat Valldemaria, dintre el terme municipal de Massanet de la Selva, en la dècada de 1140 a 1150, i es reconeix com a l'Ordre més antiga dels Països Catalans.

El 1169, Jofre de Rocabertí fundà amb les Bernardes un monestir a Sant Feliu de Cadins, a l'Alt Empordà, i el 1492 fou traslladat al carrer de Santa Clara, al barri del Mercadal, de Girona, on se'ls construí un convent i l'any 1771, una església al costat. Ambdós edificis foren enderrocats el 1936 i la Comunitat passà a ésser acollida en cases particulars. Acabat el conflicte feren vida col·lectiva en una casa de la Plaça de Sant Josep, fins a la seva instal·lació en el Casal Tarrés. Prèviament, va caldre fer-hi reformes a fi d'adequar-lo a les necessitats de la Comunitat. A part de les transformacions interiors, construïren un campanaret a continuació de l'edifici i l'església, al costat Est i a l'Oest la casa de la compradora de la comunitat i al darrera un altre cos molt més funcional, destinat a taller per a la confecció de casulles, tapissos, enquadernació de llibres i altres activitats de les monges.

Per exigències de la vida moderna, amb les fresses i brogits que comporta i que impedièren el recolliment propi de les obres de Clausura, durant l'any 1979 es traslladen a un nou convent a Sant Medir. Durant trenta-cinc anys les religioses Bernardes han ocupat la casa Tarrés, i a pesar del poc temps són elles qui li donen el nom.

Mestrestant, en el poble es parla que les monges marxen i que una empresa constructora vol enderrocar l'edifici per a fer-hi pisos. La gent es mou per evitar-ho; des del Consell Municipal, el seu President, l'Alfons Moré, que és també Regidor de l'Ajuntament de Girona, fa gestions prop de l'Alcalde per a comprar-ho, però l'Ajuntament no té en aquell moment possibilitats econòmiques per a adquirir la finca. Es trasllada la petició a la Diputació i un any després de començades les gestions, la casa dels Tarrés és assolida per la Diputació a través del President, Sr. Vidal i Gayolà, per destinar-la a casa de cultura, descongestionant així la de Girona i oferint uns serveis a la nombrosa i tan desatesa població de Salt i els seus voltants.

Posteriorment, i durant el manament en la Presidència de la Diputació del Sr. Vidal, primer, i dels Srs. Calzada i Carrera, després, s'elaboren els projectes tècnics i s'aconsegueixen les consignacions econòmiques per a poder-los portar a terme i el convent es converteix en centre cultural.

HABITATGES DE PROTECCIÓ OFICIAL

SITUACIÓ

- Magnífica situació al Passeig d'Olot, el vial més important de Salt i Girona.
- A pocs metres de l'Institut d'Ensenyament Mitjà de Salt, Col·legis i altres instal·lacions escolars.
- Optima orientació, sud i ponent, segons tipus de pis.

CARACTERISTIQUES

- Pisos de 3 i 4 habitacions.
- Ampli menjador. Sala d'estar.
- Cuina per menjar-hi.
- Calefacció individual a gas ciutat.
- Paviment de gres a tot el pis.

CONDICIONS

- Préstec oficial fins al 70% del preu de venda, a tornar en 12 anys.
- Resta de preu a convenir.
- Preus des de 3.800.000 Ptes.
- Exempcions d'impostos i bonificació de contribucions pel fet de ser habitatges de protecció oficial.

AMB LA GARANTIA

EUGESA

CONSTRUCTORA - IMMOBILIÀRIA

Aparcament Tancat
individualment
opcional.

Carrer Major de Salt, 182 — Tel. 23 55 61 (4 línies)

Carrer Sant Antoni, 45 — Tel. 23 00 91

SALT (Girona)

Can Tarrés abans de la guerra. (Foto Fargnoli).

L'aspecte actual de l'edifici ha variat substancialment d'aquell de què parlàvem al principi, segons ha hagut de tenir una o altra utilitat.

La façana s'ha revocat i pintat de color crema, la portalada principal amb dos batents de fusta folrada de metall i les quatre finestres amb reixes i unes motlures d'obra, han resolt magníficament aquesta planta; Un escut sobre la porta de l'antiga sacristia crea un to de noblesa. Al primer pis hi ha un fris d'obra amb motius florals que com una franja separa aquesta planta de la baixa; cinc finestres grans han substituït la balconada. Un altre fris igual separa aquesta planta de l'alta, on també han estat substituïts els balcons per a finestres més petites i senzilles. (Es preveu, per part de la Diputació i en un futur no molt llunyà, tornar al casal Tarrés el seu genuí aspecte).

L'església, actualment transformada en sala d'actes, queda separada del cos principal de l'edifici per l'esvelt campanaret de dos pisos, que trenca la monotonia de la paret i dóna una silueta en el carrer Major inconfusible i simpàtica.

Mª Isabel Casal i Fàbrega
GERENT

* Aquestes dades històriques han estat extretes, amb el permís de l'autor, de l'escrit "La casa de cultura Les Bernardes de Salt" del Sr. Francesc Reixach.

Acte d'homenatge a Salvador Espriu que es va celebrar el passat 22 d'abril a la Biblioteca "Jaume Ministral i Masià". (Foto: Jaume Bosch).

Antics membres de l'Equip d'Expressió "La Pastera" que van recitar poemes de Salvador Espriu. (Foto: Jaume Bosch)

(Foto: Arxiu "La Farga").

Recordant l'AGUSTÍ CABRUJA

"Tornarem a sofrir, tornarem a lluitar, tornarem a vèncer" (Lluís Companys).

En un món materialista on tothom procura fer col·lecció de bitllets de banc, jo faria col·lecció de records de la meva infància.

Fent volar la meva imaginació en un taller de cadires de balca, allà baix teniu el meu mestre que em va impulsar a la tasca literària.

En Narcís Cabruja em parlava amb tant d'entusiasme del seu germà, que jo em passava hores enteres escoltant-lo. Així passaven les vetllades d'hivern a la vora del foc i una mullada garba de balca. Esperant que la germana, l'Anita, vingués de treballar de la fàbrica.

En Siset m'ensenyava un piló de diaris vells i grocs que jo no estava d'acord a tornar a veure'ls... Els diaris eren en llengua catalana.

"La Humanitat", "L'Esquella de la Torratxa"... Escoltant el cadiraire vaig aprendre l'obra literària i política del seu germà, que vivia exiliat a Mèxic.

Agustí Cabruja i Huguet va néixer a Salt, de pares obrers. Des de la seva infantesa va sentir vocació per la literatura, enviant poemes als diaris, que difícilment els hi publicaven. Una vegada un diari li va publicar un poema en la secció d'anuncis i el va llegir un important escriptor que s'adonà del valor de la intel·ligència de Cabruja. El famós escriptor va ser el seu protector.

L'Agustí fundà i dirigí el Diari "EL POBLE DE SALT". De molt jove ja era el Secretari del Governador de Girona. Hagué d'exiliar-se a Mèxic per les seves idees polítiques.

Allà a Mèxic va madurar la seva obra literària, i escrigué "Raïm", "La Ciudad de madera" (novel·la en castellà, adreçada als camps de concentració), "Les Òlibes" (novel·la apassionant dedicada al món de l'ocultisme).

Fervorós catalanista. Quan va morir fou enterrat a Mèxic amb la bandera catalana.

Cabruja va morir al peu del canó, amb la ploma a les mans, aquesta ploma que va defensar la llibertat i els drets humans. Ell va passar a l'eternitat sense poder abraçar el seu pare i germans.

Salt va dedicar a en Tinet un carrer. A l'acte va assistir-hi la seva muller mexicana, parlant un quasi perfecte català i l'Heribert Barrera, el seu company de lluites que va conèixer a Montpeller.

Adéu Agustí, per sempre adéu. Jo mai no vaig poder encaixar la teva mà, però els catalans et tenen en el cor, posat el teu immortal nom amb lletres d'or a la nostra Enciclopèdia Catalana.

N. VICENS

**CARNS i
EMBOTITS**

Carrer Major, 263 - Telèfon 23.83.98

Plaça Mercat, llocs del 68 al 74

Telèfon 23.07.16

17006 SALT

FIESTA MAYOR DE SALT

1947

PROGRAMA DE FESTEJOS

Festa Major 1947, 1948, 1949 i 1950

Els ulls del sotasignat s'han enlluernat al trobar, plens de pols i d'increïble paperassa, uns programes de Festa Major d'una colla d'anys enrer, quan ell encara criava malves.

Ara parlem dels articles dels col·laboradors literaris d'aquell temps (en castellà i en català), i de les Cobles i Orquestres. Els programes en qüestió són els dels anys 1947-48-49-50.

1947

Portada d'A. Oliva

Escrits literaris sobre el "Pantano de Sau", "Breve historia del futbol en Salt". "Un Saltense Internacional: CURTA". El menescal Gratacós parla del seu company d'ofici, Joaquim Ravetllat, il·lustre i insigne científic saltenc.

I també es parla de la Geografia de Salt:

També diu que Salt exporta grana de nap a la resta d'Espanya i que el bestiar que més climatització ofereix són les vaques.

Geografía de Salt

El término de Salt es un llano situado a 2 kilómetros al Oeste de Gerona, a la orilla derecha del río Ter y a 837 metros sobre el nivel del mar. Su superficie mide 641 kilómetros cuadrados, limitando al Norte con el término de San Gregorio, mediando el río Ter; al Oeste con el de Besora; al Sur con el de Vilablarex y por el Este con el de Palau Sacoeta, Santa Eugenia y Gerona. Constituyen sus comunicaciones el ferrocarril y la carretera de Olot a Gerona, cuyas líneas cruzan paralelamente la población. Además, sus comunicaciones telefónicas forman parte del sistema automático de la ciudad inmortal.

Si bien las temperaturas máximas y mínimas registradas en 1946 fueron de 37 y 45 grados, respectivamente, el clima en general es benigno, pues dichos extremos son de poca duración. El régimen de lluvias, desde el punto de vista estacional, se ha puesto en evidencia que es en otoño cuando se recibe el máximo de precipitaciones; al otoño le sigue la primavera en poca diferencia; en invierno y verano las lluvias son escasas. Los vientos más importantes son: la atramuntana viento violento, frío y seco que sopla del N.O.; el de Levante es el que trae generalmente lluvias y el anegón, viento del Sur, cálido y húmedo.

Salt está constituido por dos núcleos de población: Salt propiamente dicho y el Vehinat, estos núcleos representan dos etapas distintas del desarrollo de la población. Salt es el pueblo primitivo, estructura típica del siglo XVIII y el Vehinat con sus calles recias es la moda urbanística de siglo XIX.

La población ha aumentado de la forma siguiente:

Año 1887	1943 hab.	Año 1925	4618 hab.
" 1897	2178 "	" 1930	5390 "
" 1906	2290 "	" 1935	5346 "
" 1940	3125 "	" 1940	5321 "
" 1940	4195 "	" 1945	5582 "

El número aproximado de edificios es de mil. Existe un proyecto de ensanche que va desarrollándose rápidamente. La población ha formado modernamente su desarrollo a lo largo de la carretera de Olot a Gerona, por cuyo motivo Salt presenta todas las características de lo que se denomina ciudad lineal; la longitud del casco urbano es de unos 1.700 metros. Dicha carretera viene a ser la espina dorsal de la población o su eje de

Pintura del onatge aquarel·lata J. Roca Delpech

FIESTA MAYOR DE SALT

1948

1948

Portada d'en Roca Delpech (quadre que actualment està penjat al Saló de Sessions de l'Ajuntament)

És l'any de l'homenatge a aquest cèlebre pintor i pianista saltenc.

I en Saurina diu que el cinema és educatiu.

En aquest mateix programa es parla de Sant Cugat:

San Cucufate

En un capítol de Nova Cançons d'Estiu, aquest programa de música popular, presentat per l'Orquestra de Música de l'Institut de Cultura de Salt, ens ofereix un repertori de cançons populars de la zona de Salt, que són per a tots els gustos i a tots els nivells. A més, ens ofereix una sèrie de cançons que són molt interessants i que són molt boniques.

Després de les cançons de l'Orquestra de Música de l'Institut de Cultura de Salt, ens ofereix una sèrie de cançons que són molt interessants i que són molt boniques.

Després de les cançons de l'Orquestra de Música de l'Institut de Cultura de Salt, ens ofereix una sèrie de cançons que són molt interessants i que són molt boniques.

1949

La portada és d'en Mitjà.

Aquest és l'any dels projectes d'urbanització de Salt. Falten vivendes!

S'obre l'expedient per a la construcció de 70 vivendes mitjançant l'"Obra Sindical del Hogar" (davant els "Hermanos", futura seu de la Casa de la Vila). Estava pendent d'aprovació, un projecte de reformes en el qual entraven la pavimentació dels carrers Hernan Cortés i San José (Llarg), Rambla Verdguer i un tram del c. de la Procesió, i la prolongació del c. Ravetllat per l'altra banda de carretera, i donar-li el nom de Pere Coll i Guitó, per acord de la Corporació.

En la sessió plenària del dia 28 de juny del mateix any, l'Ajuntament acordava donar beques d'estudis, les bases de les quals es publiquen en aquest programa.

També parla de la biografia i efemèrides del tren d'Olot, que "marxa quan vol i arriba quan pot", perquè a vegades també se li pot creuar alguna bèstia, com aquell 7 de juny de 1934 que una truja a punt de garrinar fou esclafada pel carrilet, al cantó de l'"Apeadero" de Salt.

Aquest mateix any en Pau Masó i Fàbrega escriu sobre "El rellotge" de Salt, en català!

El mateix programa parlava de la vida d'en Josep Aguilera i Martí, i el Saló de Sessions de l'Ajuntament servia de sala d'exposicions de les seves obres.

EL RELLOTGE

me l'índex rígid senyalant el rellotge del campanar que es retalla en el blau intens del cel de juliol. fa el meu amic: «Fou instal·lat l'any 1887». Asseguts com dos vailets, cama aci cama allà, damunt la pared del Padró, miràvem l'alt estera blanquinosa que revestia ferra la reixa i ens porta una olor de terra roenta i assedegada. Els paliers, satisfets, torren la seva inflada panxa oferint al sol la palla nova, neta i lluenta, esbandida ja la última fortor de gasolina de les eres, perduts en el no res els darres crits dels camperols, submergit tot en la pesada son canicular. La veu del meu company prossegueix: «Va ésser comprat a Enric Ridaura de Girona i costà 1195 pessetes. En la seva col·locació, d'un import global de 1049'62 pessetes, hi prengueren part».

Però jo ja no el sentia. Continuaba mirant el rellotge i el campanar i l'Església, i tot el que ens volta. I una subtil punxadeta al cor em remou records que avariciosament guardo en el millor recó. És com una música fina i estimada, deliciosament bonica i enyorada que em parla d'un temps que aquest mateix rellotge anava amidant, retallant i escusant. Records amarats d'una llum clara i suau com el crepuscle matutí de la nostra vida. És la infantesa amb el seus bells somnis, les seves il·lusions d'aurades, l'interromput cantar de la joia dintre el pit, la pueril pruja d'arribar a demà, i sobretot, el desconeixement absolut de què la vida és com una estranya cosmopolis, immensa, laberíntica i tentacular on pot, felinament, sorprendre'ns a cada cantonada la humana dolenteria.

Aclucant els ulls veig el Padró d'abans, escenari inefable dels nostres jocs infantils, amb aquelles fines acícies de bola on jugàvem als quatre cantons, i aquella taula rodona de pedra picada que voltava sobre el seu eix, aquell Pere, sereno i sagristà, a qui amb la inconscient picardia infantil, tan pròdiga en motjar, anomenàvem «el cap de sigro». El fetem enfadar a posta, pel gust de sentir-lo cridar i gesticular amb la seva característica violència, impunement emparats per l'agilitat de les nostres cames.

I em sembla sentir-nos novament ajuntant les nostres veus minses i primes al so joitós i potent de les campanes quan hi havia un bateig i queia damunt nostre la pluja dolça dels confits que, com a símbol d'aquella època, amb gest

VINOS *Vila de Felipe Alcáide*

Generalísimo, 164

Salt (Vehinat)

1950

La portada és d'en Vila.

A la portada hi apareix l'escut de Salt, ja que fou justament aquest any, quan la Corporació adoptà l'escut, aprovat per la "Dirección General de Administración Local", amb el previ informe de la "Real Academia de la Historia".

PEDRES
MARBRES
GRANITS

Tallers ANGLADA

Joan Anglada i Codina

Bellavista, 10 - Telèfon 20.60.98
Les Pedreres - 17007 GIRONA

Transports DALMAU

Servicio: Gerona - Barcelona

Centro de llegada:

Torras y Bages, 8 - **SALT**

Particular:

Lope de Vega, 14 - Tel. 24.02.43

GIRONA

Centros recogidas en Barcelona:

Central Nápoles

c. Almogávares, 22 - Tel. 309.95.17

Central Vilanova 16

Avda. Vilanova, 16 - Tel. 309.93.83

Central Pallars

C. Pallars, 129 - Tel. 309.18.24

Central Escapa

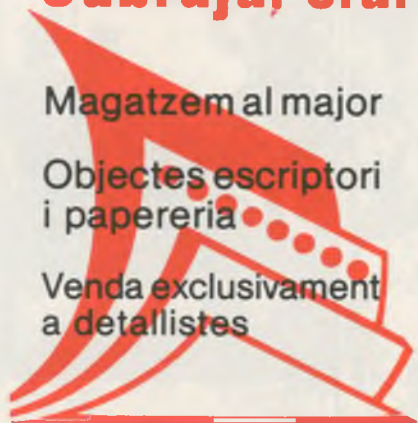
C. Alava, 51 - Tel. 300.29.14

Magatzems Cabruja, s.a.

Magatzem al major

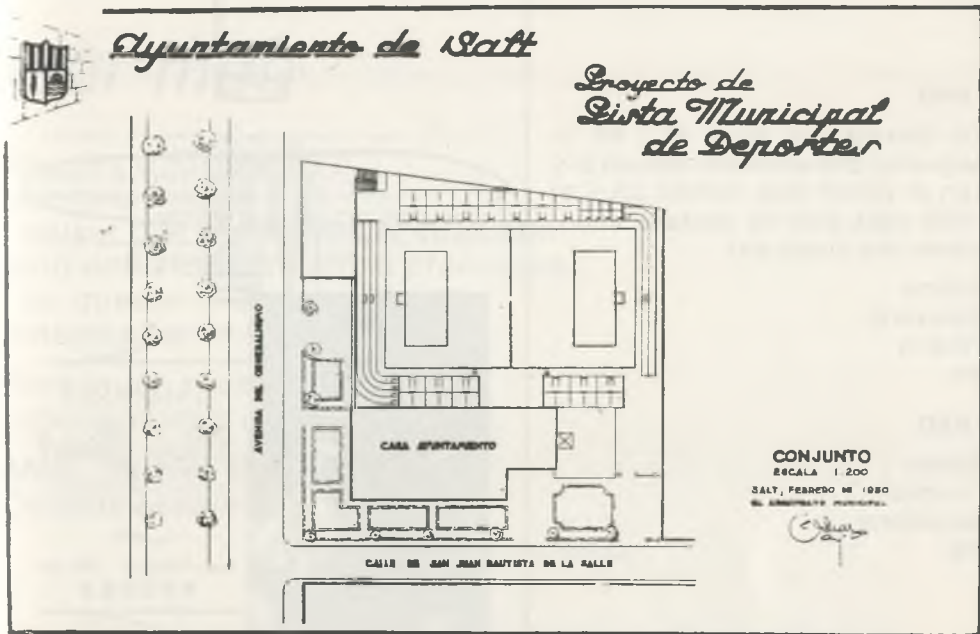
Objectes escriptori
i papereria

Venda exclusivament
a detallistes

Travessia Sta. Eugènia, 12
Tel. 23.40.11 - SALT

Aquell any, una obra molt important fou la "Pista Municipal de Deportes".

En aquest mateix article "Labor Municipal" es parla de la col·locació de 80 embornals als carrers de "La Procepción, Hernán Cortés, Generalísimo y San Antonio", per valor de 24.000 pessetes, de la plantació de 200 arbres i 400 xiprers.

PROPAGANDA

FESTEJOS en DIA 25

A las 12 - Dos sardanas en la Plaza de San Félix por la cobla CARAVANA y dos en la calle de San Antonio por la cobla IRIS.

A las 12 - Concierto en el Bar Flor por la orquesta PIZARRO y en el Bar Ideal por la orquesta GIRONA.

A las 18 - Audición de sardanas en la Plaza de España por las coblas CARAVANA y GIRONA y en la de San Pedro por la cobla IRIS.

A las 18:15 - Partido de fútbol, entre dos equipos que se anunciarán oportunamente, en el campo de Deportes.

A las 19 - Baile en el entoldado por las orquestas PIZARRO, CARAVANA y GIRONA.

A las 22 - Sardanas entre los cafés de Salt por la cobla IRIS y entre los cafés del Vehinet por las coblas CARAVANA y GIRONA.

A las 23 - Designación de 40 bailables por las orquestas PIZARRO, CARAVANA y GIRONA.

Tot seguit us detallem les cobles, orquestres i conjunts que en aquells quatre anys s'encarregaren de fer ballar i dansar la gent d'arreu que s'aplegava a Salt per Sant Jaume, per la Festa Major (tenint en compte que el tren d'Olot feia viatges especials).

1947

Bolero
Iris
Principal de Cassà
Gerona

1948

Iris
Els Verds
Gerona
Principal de La Bisbal

1949

Els darrers dos anys, 47 i 48, hi hagueren dos envelats. Aquest any i en el vinent (50), només un, (i el 1985 cap), això no obstant, anunciaven els actes així:

Girona
Caravana
Pizarro
Iris

1950

Bolero
Triumfal
Barcelona
Iris

Aquest mateix any un acte a destacar:

Programa **DIA 24** de Fiestas
Julio - 1950

A las 21:30 - Cuatro sardanas en tres Cafes de Sali por la Cobia Iris y

A las 22:30 - I CIRCUITO CON ANTORCHA CARRERA DE RELEVOS CON ANTORCHA

A las 23:30 - Gran baile organizado por las Orquestas Bolero y Iris en la PISTA MUNICIPAL DEPORTES.

ALMACENES
Puig Giralt
TEJIDOS - NOVEDADES
GENEROS DE PUNTO

Rambla Verdaguera, 4 - Telef. 2057
GIRONA

Com podeu observar, algunes d'aquestes orquestres es mantenen any darrera any, i algunes, 35 anys després!

Al parlar d'aquella paperassa "increïble", ens referíem a l'arxiu municipal.

Pep Mollera

Cor meu

*Hauries d'ésser així,
cor meu, migrat!
i deixar que les hores et cobrissin
amb entilalls vius i arrels profundes...
i no quedar-te mai, mai!
embolcallat en la recança...*

*Fóra igual, si en esbargir-te,
t'esquerdassis en mil trossos...*

*Més... hauries d'ésser així!
Delerós i sublim!*

Francesca Laguarda

Fóra igual, si en esbargir-te, t'esquerdassis en mil trossos...

Confii sempre en una mà experta per qualsevol tipus de construcció.

El constant perfeccionament tècnic del nostre equip humà fa de Dragados una de les primeres Empreses en el sector de la construcció.

Des de l'inici d'un projecte fins a la finalització de l'obra més important, Dragados posa a disposició del client tota la seva àm-

plia experiència i els mitjans de què disposa en el camp de la construcció.

Els nostres clients són la nostra millor recompensa.

DRY **DRAGADOS**
Y CONSTRUCCIONES, S.A.
CATALUNYA

Via Laietana, 33, 7è. - Tel. (93) 310 51 50 - 08003 Barcelona - Telex: 51756 DYCSA-E
OFICINA DE GIRONA: Pl. Marqués de Camps, 17, 4rt., 1a. - Tel. (972) 21 14 66 - 17001 Girona

Com les fulles del tabac

Francesca Laguarda

*Persisteixo a recordar la placidesa
tot veient els enfilalls de fulles del tabac,
suspeses immòbils
sota el porxo de la borda...*

*Penso..
quant sovint passen les hores
de qualsevol tarda serena..
enfilades entre colors de crema
i rosa,
arrecerades i silents
sota la tènue llum dels pàmpols..*

*Quant sovint, esdevé un penjaroll més
el meu cor..
suspès immòbil,
com les fulles del tabac..
gotejant manyacs..
i enfilant tendror.*

...gotejant manyacs, i enfilant tendror.

LLIBRES PER A TOTS
FILOSOFIA - ASSAIG -
NOVEL·LA - POESIA -
LLIBRE INFANTIL -
- PAPERERIA -
LLIBRE DE BUTXACA -
CIÈNCIES SOCIALS -
ETC.....

Carrer Major 163 Salt ~

**CENTRAL DE
GESTIONS**

G. CANIGÓ

Cia. assegurances G.A.N.

Subdirecció:
Gran Via Jaume I, 82, 2^{on}
Tel. 20.60.50* - GIRONA

Fàbrica de miralls
Col·locació i instal·lació
Especialitat en vidrieres artístiques
Finestres de Celosia
Mampares per a Bany

C/. Bolívia s/n. (Cant. Passeig d'Olot)
Tel. 23.58.11 - SALT

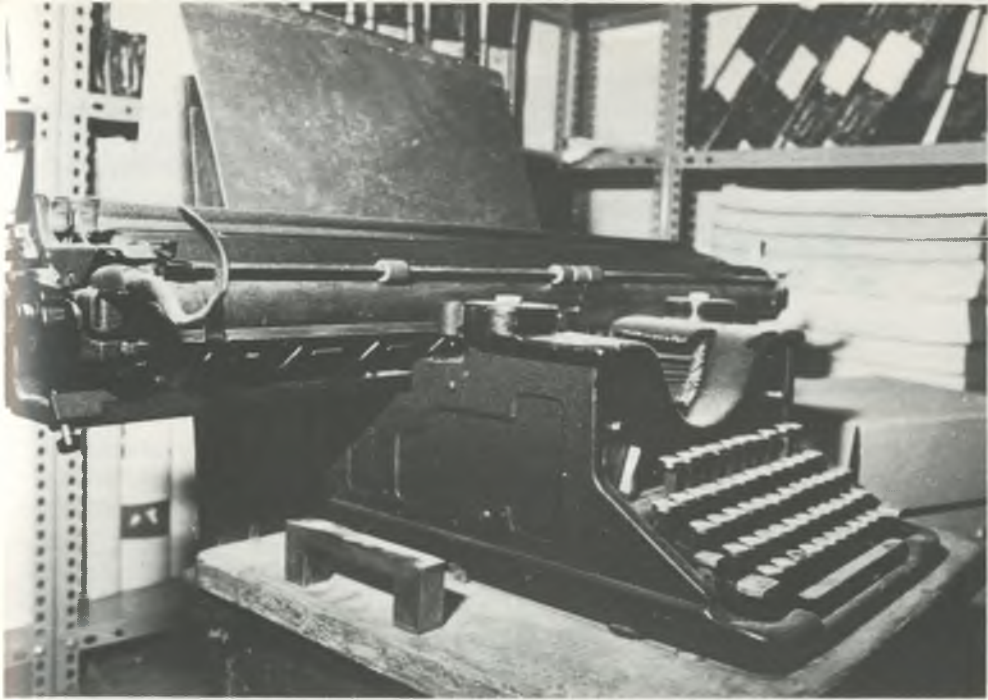
SOLAR S.A.

DISTRIBUÏDOR

VENTIKLAR

VENTIKLAR

VENTIKLAR

COMENTARIS JURÍDICS

La societat humana està dotada d'una sèrie d'actes que vinculen unes persones amb les altres i que en moltes ocasions les relacionen. D'aquests actes, alguns pertanyen a l'esfera del Dret, i es desenvolupen mitjançant l'autonomia de la voluntat de les persones, de l'autonomia de la voluntat privada. Són els que la doctrina jurídica ha anomenat negocis jurídics.

Aquesta conducta social, que dóna lloc al negoci jurídic, pot desenvolupar-se pacíficament, sense discussió, o en cas contrari, donar lloc a polèmiques i maldecaps.

Ara bé, es aquí, en l'àmbit dels negocis jurídics on, fonamentalment, entrem els Notaris, actuant com a tercers qualificats, a fi d'aconseguir que en aquestes relacions llueixi l'equitat i la certesa. En definitiva, mirem d'aconseguir que aquelles relacions es desenvolupin sense traumatismes ni polèmiques, en pau social i jurídica.

Per obtenir tan alts fins, no hi ha altre camí que aconseguir ajustar a Dret tots els negocis jurídics i donar una certesa (seguretat) que allò disposat o pactat romandrà amb el temps i en la memòria.

No és altre el camí recorregut per la Legislació Espanyola, que igual que en altres països, com a quasi tota Europa, Sud-amèrica i alguns Estats Nord-americans utilitzen per a la consecució d'aquests fins, la figura del Notari, amb la qual cosa:

- La seva intervenció en el consell i assessorament, i amb la seva feina d'adequació a la llei de la voluntat de les parts, aconseguix ajustar a dret el negoci jurídic en qüestió.
- A l'utilitzar l'escriptura, és a dir, al mantenir escrita aquesta voluntat i dotar-la de certesa, a més de perdurabilitat, aconseguix perpetuar d'una manera fidel i segura aquesta voluntat.

Ara bé, això solament serà possible quan les parts vinculades vulguin i pretenguin aquesta seguretat jurídica. Poc es pot aconseguir, tanmateix, quan algú o tots els membres

**Fleca
Paneteria**

Bones Festes!

Josep Mª Ferrer

Carrer Major, 294 - Telèfon 23.87.59 - 17006 SALT
Carrer Miquel de Palol, 9 - Telèfon 23.85.53 - 17006 SALT

MOBLES

TORRAMADÉ

SALT

C/. Major, 133
Tel. 23.14.68
SALT

CALZADOS

M. Solana

(Casa Maruja)

Passeig d'Olot, 178
Tel. 23.41.22 - SALT

Auto-taller

Canigó

Reparació i engrassament
de l'automòbil

personals de la relació obligada no van al Notari o hi van massa tard. Així passa, o pot passar, per exemple, en el cas de comprar una vivenda i lliurar quantitats anticipades a compte mentre aquella es construeix. En aquest cas, quan es va al Notari, pot ésser ja massa tard.

Així, doncs, els consells que segueixen van encarrilats per servir de mesures profilàctiques i per prevenir conflictes. Si penseu comprar una vivenda, i la que més us agrada no és encara construïda, o les vostres condicions econòmiques no us permeten adquirir-ne una d'edificada, llegiu aquests consells amb la màxima atenció:

1r Els diners mai estan tan segurs com a les vostres pròpies mans. Així, doncs, aneu en compte: abans de donar a una "immobiliària" els vostres diners, cal informar-se'n i adoptar tota mena de mesures per assegurar-se de la seva solvència. Aneu al despatx d'un professional de Dret.

Afortunadament, a Salt, tots els promotors i "immobiliàries" que treballen i construeixen (per cert, amb gran sacrifici econòmic degut a la crisi que patim) són de total i absoluta solvència moral i professional, però per desgràcia, això no passa pas arreu.

2n Pareu la màxima atenció a la publicitat. La publicitat, no us pot enganyar. La llei obliga el promotor al fet que en la seva publicitat figuri, si les vivendes es venen "**sobre plànol**", les següents mencions:

- Contractació d'acord amb les normes i garanties fixades per la llei 57/68.
- Entitat asseguradora o Companyia d'Assegurances que garanteixi el retorn de les quantitats donades anticipadament pel comprador, i el número de pòlissa.
- Banc i número de compte on s'han d'ingressar les quantitats que es donen a compte.
- Si la publicitat de la "immobiliària" escollida no compleix els requisits fixats per la Legislació, desconfieu-ne.

3r Comproveu les dades. Si la "immobiliària" compleix els requisits de publicitat abans esmentats, mireu que aquests siguin certs. I encara així, assegureu-vos que la Companyia d'Assegurances és solvent, que les quantitats donades a compte siguin ingressades en el compte especial; parleu amb el Banc.

4t No firmeu lletres de canvi. A part del desprestigi de la lletra com a mitjà de pagament, penseu que:

- Pagueu la lletra al seu venciment, mentre que el promotor la pot cobrar molt abans, mitjançant el seu endossament o descompte.
- Si la vivenda no s'acaba en un termini determinat, el promotor no pot tornar-vos els vostres diners, perquè, senzillament, ja no els té. I finalment,
- el pagament de la lletra, el demanaran uns tercers, protegits per la llei, i desconeguts en la relació que existeix entre Vè i el promotor.

Resumint, la lletra, en cas de no acabar-se i lliurar-se la vivenda en el termini determinat, pot ésser utilitzada en contra vostra. Tingueu present que en un futur no llunyà, l'impagament de lletres de canvi podrà ésser multat, fins i tot amb penes de privació de llibertat.

I tampoc no signeu mai lletres en les quals en l'apartat **valor** no hi hagi la següent menció: "dipositat en el compte especial núm. del Banc

Si feu cas d'aquests consells, probablement mai no us n'haureu de penedir. Penseu que un assessorament adequat fa possible que compreu amb tota seguretat.

PERRUQUERIA **LEO** Carrer Major, 128
SALT

Gelateria
Orxateria

Verge Maria

Plaça Gaudí, 1
Tel. 23.10.79
SALT

VIDEO CLUB

VARIETY

**Alquiler de películas
VHS y BETA
100 ptas. 24 horas**

C. Major, 205
Teléfono 23.02.06
17006 SALT

AUTO-TALLER

Hispalense

Mn. Sebastián Puig, 16
Tel. 24.10.78
17006 SALT

Hem de començar a pensar amb l'exportació Saltenca al Mercat Comú. (Dibuix de Lluís Mateu).

DELS COMUNS VELLS AL MERCAT COMÚ

El Ter, en el seu pas pel nostre terme municipal, quan no tenia encara el seu cabal regulat pels pantans de Sau i de Susqueda, havia canviat sovint el llit deixant o prenent terres als hortolans del riberal.

Els primers terrenys guanvats al riu varen ser censats per l'Ajuntament de la Vila, abans del segle XVIIIè, als hortolans que n'arrencaven una peça. Eren aquests uns dels terrenys comuns que la Casa de la Vila n'atorgava el dret de conreu i en cobrava un cens que al·legava destinar al manteniment dels camins de l'indret.

D'aquests conreus, que hem de situar entre el Safareig de les Dones i el Rec Monar, ens n'ha arribat el topònim, ben propi per cert, d'Els Comuns, i Els Comuns

*La Maria de Can Peret de la Balçada.
— (Foto: Jaume Bosch)*

Les desea felices fiestas

Frutas Mercader

c. Angel Guimerá - SALT

Fusteria
Ebenisteria
Decoració

JOSEP CASAS

Passeig d'Olot, 220
Tel. 23.79.14 - SALT

DICOLOR
foto

MANUEL CORONEL | PÉREZ

C. Major, 93
Telèfon 23.53.40
17006 SALT

C. Rutlla, 100
Telèfon 20.68.09
17002 GIRONA

FONDA

El Quijote

Manuel Ramírez

C. Esteban Vila, 18
Tel. 23.30.40
17006 SALT

Vells per a designar els terrenys comunals més antics. Les feixes d'Els Comuns, sobre el marge mateix del Ter Petit o Les Fonts, varen passar a ser propietat privada al redimir els censos a l'Ajuntament i poder fer, els antics menersons, escriptura pública de la seva peça.

Els Comuns són avui un nom de lloc que ens recorda d'altres temps, però els conreus han canviat ben poc en els més de dos segles que tenen d'història. El planter i les hortalisses, les taules i els cristalls són encara ben vius de nom i de fets.

Si bé en el que portem de segle ha disminuït el nombre de famílies del nostre poble que es dedicaven al conreu de secà, s'han mantingut en canvi els cultius de regadiu tant per l'autoconsum dels menersons com per als planteraires o els hortolans que ho venen al mercat.

Consolidats els conreus de regadiu, seria òptim i desitjable que la seva rendibilitat en possibilités l'ampliació i el millorament de les espècies típiques de l'horta de Salt.

El planter de Salt és conegut arreu de les nostres Comarques. Em sembla, doncs, que hauríem d'aprofitar aquesta avinentesa per a fer del "PLANTER DE SALT" una marca que fos sinònim de qualitat reconeguda i exigida a tots els mercats catalans i també, perquè no, a l'Europa Comunitària.

Emprendre accions per a fer conèixer el nostre poble com a productor de planters seria un bon punt de partida. Posar marca al producte hauria de ser el primer pas:

Caldria fer un etiquetatge de cada manat de planter amb la inscripció PLANTER DE SALT, i el número del productor que seria la garantia d'origen.

Per a presentar el producte cada primavera es faria la FIRA DEL PLANTER on es podria comprar el planter en manats petits per a plantar al camp o en un test al balcó. A tots els visitants de la Fira se'ls donaria com a record una ceba de planter amb l'etiqueta d'origen i ben embolicada amb paper de plata com si fos una rosa de Sant Jordi.

La Pubilla del planter s'hauria de triar cada any en aquesta diada, primer entre les dones que han treballat o encara treballen a les nostres hortes o que porten el seu producte als mercats.

La ballada de sardanes i el Pregó, que hauria de proclamar cada any una personalitat convidada a la festa, acabarien d'arrodonir la diada on serien convidats també tots els hortolans i menersons de les nostres Comarques.

Carns de porc i Boví

frigoríficos del ter

S. A.

ESCORXADOR GENERAL FRIGORÍFIC

Sala d'especejar

Repartiment diari

Carrer Major, 419 - Telèfon 23.31.11 - SALT

El firal d'Olot acull cada dilluns els hortolans del nostre poble. (Foto: Jaume Bosch).

Perquè hi hagués bona saó, en una festa tan assenyalada, s'hauria de regar ben regada amb uns quants porrons de moscatell i quatre galetes.

No sé si aquest projecte és viable o tan sols una quimera pròpia d'un articulista de "Programa de Festa Major" que ha abusat de la vostra bondat, amic lector. De tota manera, valgui la bona intenció.

El Meneró del Rec

Construcció de cases,
habitatges familiars
i reformes

MOYOT

Una empresa jove

al servei del poble

CONSTRUCTORS, S.A.

Processó, 57 - Tels. 23.43.59 - 23.88.94 - 23.86.02 - SALT

CONSTRUCCIONS DILMÉ S.A.

C/. Xavier Montsalvatge, 5
Telèfon 23.09.08 SALT

Carrer Major, 52
Telèfon 23.01.47
SALT

Bar Ideal

El curs 1959-60, l'Agrupament Escolta de Salt va iniciar les primeres activitats dins del moviment de Minyons Escoltes, i ha anat continuant ininterrompudament fins a l'actual curs 1984-85. Són, per tant,

25 anys d'Escoltisme a Salt 1960-85

I enguany, les circumstàncies han fet coincidir aquest aniversari amb la celebració arreu del món de

L'ANY INTERNACIONAL DE LA JOVENTUT

Ambdós fets han dut l'Agrupament de Salt a plantejar-se un seguit d'activitats per tal de donar-los el relleu que mereixen. I una d'aquestes activitats és aquest cicle de debats l'organitza-

Amb motiu dels XXV anys d'escoltisme a Salt

“Paraules del Tinent d'Alcalde de Cultura, Sr. Miquel Berga, al Ple de la Corporació a favor de la concessió d'una placa commemorativa a l'Agrupament Escolta “Sant Cugat”, amb motiu del seu 25è aniversari (8 de maig de 1985).

La Comissió de Cultura, en la mesura de les seves possibilitats, que són com els senyors regidors saben, molt modestes, fa el que pot per potenciar el moviment associatiu de poble. Vull dir que la nostra política no pretén pas “dirigir” la cultura, sinó que considera com una de les nostres feines fonamentals estimular i col.laborar activament amb les iniciatives culturals que sorgeixen d'àmbits diversos i que són l'autèntica energia cultural del municipi. Si és bo, i així ho creiem i practiquem, sumar recursos institucionals sempre que es pugui, encara ens sembla millor poder col.laborar amb iniciatives que neixen del voluntarisme i la responsabilitat personal i cívica.

Faig aquest llarg preàmbul per situar adequadament el sentit i la importància de la proposta que avui fem a la Corporació. I també la satisfacció de poder-la fer. Perquè, desgraciadament, —en un país amb una història tan trasbalsada i sincopada— no és gaire habitual poder celebrar el 25è aniversari de gaire res.

Així, doncs, quan ho podem fer en el nostre poble i d'una entitat que, sense ajuts oficials durant anys i panys, ha aconseguit fer una feina continuada, el motiu de satisfacció és doble.

Esports Heras 2

C/. Eiximenis, 13 - Tel. 20.76.51 - GIRONA

Esports Heras

Menéndez Pelayo, 10 - Xamfrà Guimerà - Tel. 20.76.51 - SALT

Tota classe d'articles
d'esports i fotografia

Tot per a l'esquí,
tennis, muntanyisme, atletisme...

Construccions

Fraixinó

Prudenci Bertrana, 2

Telèfon 23.14.69

SALT

AZUL-TER

- AZULEJOS
- SANITARIO
- GRES
- PAVIMENTOS
- REVESTIMIENTOS CERÁMICOS

Almacén, despacho y
exposición permanente:
Carrer Major, 310
Tel. 24.03.47 - SALT

Quan, a més, la feina ha estat dedicada a la formació d'adolescents, a la descoberta de la natura i a l'amor a la llengua i el país, el motiu de satisfacció ja es pot considerar triple.

I quan la mateixa entitat ho sap commemorar amb uns debats oberts i que miren més al futur que no al passat, ja no només es tracta de celebrar aniversaris sinó de constatar vitalitat i renovació.

Els demano, doncs, en nom d'aquests múltiples motius de satisfacció que sent la Comissió de Cultura, que votin a favor d'aquest reconeixement públic de la feina exemplar que suposen aquests 25 anys d'escoltisme a Salt.

“—FELICITAR tots els qui han fet possible la continuïtat d'una tasca educativa, que ha estat fonamental en la formació de molts saltencs durant un quart de segle, i així reconèixer-ho públicament.

—ENCORATJAR els actuals responsables de l'entitat a seguir l'exemple dels seus predecessors en la feina generosa i responsable al servei de l'educació i del nostre poble.

—FER donació solemne a l'Agrupament Escolta Sant Cugat d'una placa commemorativa dels primers vint-i-cinc anys d'escoltisme a Salt.”

Confeccions Novetats

Passeig
Marquès
de
Camps, 6
Tel. 23.80.23

PHILLIPS

Carrer
Llarg, 21
Tel. 23.31.81

Fanal de la Plaça de la Vila. (Foto: Jaume Bosch).

Història de l'enllumenat públic a Salt

Un dia d'aquest hivern passat, em calgué anar a Besalú per unes qüestions de família. Fa més de setanta anys que la meva mare (a.c.s.) em va infantar en una habitació d'una casa senyorial del carrer de Tallaferro, encara que poc després els meus pares es varen traslladar definitivament a Banyoles. M'acompanyava el meu nét, i vaig aprofitar la visita per a fer-li visitar el vell barri jueu, així com les cases on nasqueren prohoms de les lletres, de la política o guerrers dels temps de la guerra carlina.

En les cantoneres de molts carrers encara s'hi conserven les velles teieres, que servien per encendre les teies resinoses de pi, que donaven claror als carrers quan la foscor era regina de les nits. El meu nét em va preguntar per què servien aquelles graelles, i jo vaig procurar donar-li una explicació adient i completa.

Això em féu pensar, més tard, i a la vila de Salt, ¿on han anat a parar aquelles teieres que devien estar empotrades a les cantonades dels vells carrers saltencs? Perquè suposo que, quan arribava el captard, el poble no devia pas quedar a les fosques, i que l'enllumenat públic es devia fer a base de teies enceses o cassoles d'oli amb ble (mitjà que, durant la guerra civil nostra, empràvem per fer-nos llum dins les "xavoles" de les trinxeres.

Aquesta barreja de pensades m'han donat peu a fer un xic d'història sobre l'enllumenat públic, des del començ de la primera instal·lació dels llums de gas en els carrers saltencs.

La capital gironina ja tenia becs que enllumenaven els carrers. I la vila de Salt, creient que això era un bé pel poble no va voler ser menys, i en la sessió de l'Ajuntament del dia 19 de juny de 1894, el Sr. Alcalde-President, Sr. Antoni Sanés i Riera, conjuntament amb els Consellers, Srs. Jaume Comalada, Tomàs Ciurana, Marià Estany i Pere Pou, varen signar el següent acord: "El Sr. Alcalde ha hecho presente que era necesario acordar en definitiva lo procedente a fin

GRUNDIG

Distribuïdor

RADIO

FRIGERALS

**TELEVISIÓ
ALTA FIDELITAT
ELECTRODOMÈSTICS
PETITS DOMÈSTICS
DISCS I CASSETTES**

Carrer Àngel Guimerà, 63 - Tel. 23.52.15 - SALT

de que se pueda instalar alumbrado por gas... Discutido amplia y suficientemente este particular, por unanimidad se acordó: 1.º, Que sin perjuicio de someterlo a la censura de la Junta administrativa, se aumente de dos el número de faroles que constan en el presupuesto, instalándose siete en el barrio de San Antonio y catorce en el casco urbano de la población y cuya distribución se habrá de efectuar de esta forma...". Segueixen uns quants articulats que fan referència al manteniment i consum.

Per fi, en la sessió Permanent del 24 de juny, es dóna compte al Consistori que la Societat "Barrau y Cía." per mitjà del seu gerent Sr. Fortunato Balari, accepta el subministrament de gas per al servei de l'enllumenat públic pel temps i condicions especificades en l'acord...

Durant uns anys, tant els carrers saltencs com les dependències oficials, disfrutaren de la claror que els donaven els becs de gas, i l'Ajuntament pagava religiosament (encara que amb el retard que és norma del organismes oficials) a la companyia subministradora, com en dóna fe una acta de la sessió del dia 30 de setembre de 1906, "per aprovar el compte de 245'98 pessetes que importa el consum del gas per l'enllumenat de la Casa de la Vila". A més, es va acordar "demanar al Gerent de la Companyia, Sr. Balari, que vulgui fer donació a l'Ajuntament del comptador instal·lat a la Casa de la Vila, i que és propietat de la Cía., i que aquesta, en el successiu, per l'enllumenat de les dependències municipals, els dies que sigui necessari el seu ús, vulgui subministrar el gas gratuïtament...", acceptant la Cía. la donació del comptador, però no la gratuïtat del subministrament del gas.

A començaments d'aquest segle, les fàbriques de Girona funcionaven per mitjà d'energia elèctrica que era transportada d'altres rodals on hi havia els generadors, emperò l'electricitat no era utilitzada a Salt per l'enllumenat públic. I el pitjor fou que hi hagueren discòrdies amb la Companyia subministradora de gas, i el poble tornava a quedar a les fosques, o, si no s'havien arrancat, utilitzava altre cop les teieres o llums de carbur tal com es feia per enllumenar els interiors de les cases.

El cas és que, en la sessió del 17 de novembre de 1903 essent Alcalde el Sr. Marià Estany i Domingo, "davant la necessitat de reinstal·lar l'enllumenat públic, i tinguent en compte que l'electricitat és el mitjà més econòmic, s'acorda demanar als fabricants de la vila que tenen dinamo pròpia instal·lada a la fàbrica, que cada un d'ells, vulgui subministrar cent seixanta bugies de fluid elèctric per ser utilitzades per l'enllumenat públic dels carrers". I el 23 de gener de 1904, també en acta de la sessió permanent, queda ratificada la cessió de corrent elèctric per a l'enllumenat públic, i aquest servei els fabricants el faran gratuïtament.

Aquest acord amb els fabricants no donava solució completa a l'enllumenat públic de la vila, i en la sessió del Consistori del dia 10 de setembre de 1904, l'Alcalde Sr. Miquel Rabaseda i Gironès, va informar sobre la instància presentada pel Sr. Ramon de Berenguer, sol·licitant autorització per instal·lar xarxes, ramals i connexions en els carrers del poble, per a la conducció del corrent per l'enllumenat públic, acordant que per a la seva aprovació cal que presenti una memòria detallada de la xarxa, amb explicació d'aparells i material, cables aeris, altures, potències, emplaçament de l'estació principal, direcció de les línies, etc.

La concessió fou acordada, emperò, a l'empresa del Sr. Alfonso de Chopitea, mitjançant escriptura feta pel Notari de Girona, Sr. Saguer, que va costar la quantitat de 199'78 pessetes, que feia referència a la instal·lació i servei de

Galeries Bellmirar

entre Passatge Marquès de Camps, 8
i Plaça 11 de setembre, 7 - SALT

saltronic

Ràdio - T.V. - HIFI - VIDEO
Electrodomèstics

Tel. 23.22.14

**l'encant
femení**

peruqueria i bellesa

Tel. 23.54.35

FLECA

MARGARIDA

Tel. 23.37.04

Llanes

**Maria
Moré**

Tel. 23.66.57

Merceria Perfums

MARIA

Tel. 23.53.83

Ferreteria

Tot-Bric

de M. FELIP

Tel. 23.54.14

l'enllumenat públic. Una vegada en funcionament, per a premiar els operaris que hi treballaren i segons consta en acta del dia 29 de juliol de 1905, "per concedir i per una sola vegada i amb càrrec de la Caixa Municipal, als Srs. Santiago Alegre i Narcís Franquesa, electricista i paleta respectivament, la quantitat de 40 pessetes, com a pagament d'un berenar a tots els operaris que han intervingut en la instal·lació de la xarxa de conducció elèctrica per l'enllumenat públic del poble".

En diferents actes, es dóna compte de condicions, com la de subministrar gratuïtament quatre làmpades per il·luminar l'interior de la Casa de la Vila o per acceptar el compte del lampista, Sr. Pere Grivé, per un valor de 80'25 pessetes per la instal·lació de l'enllumenat interior de la Casa de la Vila.

Sobre el preu total de les instal·lacions fetes per l'empresa del Sr. Chopitea, suposo que fou d'un total de 3.600 pessetes, perquè en la sessió del 30 de setembre del 1906, s'acorda el pagament "de la quantitat de 900 pessetes, com a import del tercer termini de la instal·lació de la xarxa, i per concedir al Sr. Francesc Vila, encarregat de la central elèctrica del Sr. Chopitea, un "aguinaldo" de 20 pessetes, com a obsequi a l'activitat i interès que el dit senyor posa en el comès del seu treball".

Com era lògic en aquells anys, a tot el que feia referència a Salt, devia intervenir-hi el Marquès de Camps, tant en la seva qualitat d'amo de més de la meitat dels terrenys del poble, com del càrrec polític de Senador, i així en l'acta de la sessió del 29 de juliol de 1905, "s'acorda fer constar en l'acta, l'agraïment als Srs. Marquès de Camps i Pere Cisa i Alsina, senador del regne i fabricant de filats respectivament, per l'interès amb què s'han pres i el recolzament donat per la instal·lació de l'enllumenat en unes condicions molt avantatjoses pels interessos municipals".

De "gamberros" sempre n'hi han hagut i continua havent-n'hi. Això féu que per evitar els cops de roc contra les bombetes, per veure qui tenia millor punteria, o per deixar a les fosques el rodal i poder festejar millor amb la xicota, en sessió del 12 de maig de 1907, el conseller encarregat de l'ordre públic ordenava als subalterns municipals, "que vigilin, persegueixin, detinguin i denunciïn els autors d'atropells contra el material de l'enllumenat públic, per sancionar-los degudament".

La Companyia elèctrica del Sr. Chopitea no rutllava prou bé, perquè després d'haver-lo avisat que feia temps hi havia dotze làmpades apagades, en la sessió del 8 de setembre de 1907 essent Alcalde el Sr. Jaume Plana i Brugada, varen imposar la multa de 100 pessetes al Sr. Chopitea "per la pèssima llum subministrada des del dia 3 d'aquest mes i exigir-li 33 pessetes com a via d'indemnització per cada nit que les làmpades continuïn apagades".

I així va començar el desacord entre la Companyia subministradora d'electricitat i l'Ajuntament de Salt. Qui ho va pagar, altre cop, va ser el poble, que novament va quedar a les fosques, quedant escripturat en l'acta de la sessió del 29 de setembre de 1907: "Per acordar no sigui pagat el penúltim termini per a la instal·lació de la xarxa, ja que des del dia 4 ha deixat apagades totes les làmpades de l'enllumenat públic".

Aquesta història va acabar en mans dels advocats (a l'Ajuntament, els honoraris d'aquests li varen costar 48 pessetes), i per fi es va acordar rescindir el contracte i anar a una subhasta.

La compra d'un pis, és un pas molt important. Abans de donar-lo, cal ens visiti i vegi les nostres realitats d'avui...

CONSTRUCTORA-PROMOTORA

ARFIXSA

Menéndez i Pelayo, 20 - SALT - Tel. 23.81.90

CONSTRUÏM I VENEM PISOS BEN FETS!

L'Agrupació Fotogràfica de "Salt Sardanista": UN ANY MÉS D'ACTIVITATS

D'ençà de la darrera Festa Major del nostre poble fins ara, la nostra Agrupació ha fet tot un seguit d'activitats, algunes de les quals us les resurneixo a continuació.

1984

Mes de juliol: (durant la Festa Major) 2ª Mostra Fotogràfica dels socis de l'Agrupació, organitzada per la nostra Entitat. Val a dir que hi hagué molt poca participació per part dels nostres associats. Esperem que a la propera n'hi hagi més.

Setembre-octubre: Concurs fotogràfic: "El pagès i el seu món", amb la corresponent exposició de les fotografies concursants a la Casa de Cultura "Les Bernardes" de Salt.

18 d'octubre: El Sr. Josep Ros i Domènech, membre de l'Associació Arqueològica de Girona, ens delectà amb una passada de diapositives sobre el Brasil. La vetllada complagué el nombrós públic assistent.

25 d'octubre: Xerrada col·loqui a càrrec de fotògrafs gironins: Jordi Sànchez, Pere Sicília, Josep Mª Boladeras, Ricard Pardo, Joan Comalat i Carles Vivó. Hi hagué molt d'interès per part del públic que hi assistí. Actuà com a moderador, Guillem Terribas.

31 de desembre: Veredicte de la 3ª fase de la II lligueta intersocial i puntuació total de les tres fases.

1985

17 de gener: En el local del Casal de Jubilats hi hagué una passada de diapositives sobre l'Índia i el Nepal, a càrrec de Vicenç Raimundo.

26 de gener: A la Casa de Cultura "Les Bernardes", el lliurament de premis als guanyadors de la 2ª lligueta intersocial. L'exposició de les fotografies roman- gué oberta del 16 al 30 de gener.

REUNION

DE SEGUROS Y REASEGUROS, S. A.

Manuel de Falla, 38
Teléfono 23.67.09
17006 SALT

Electricitat de l'automòbil

Electromotor

Patricio Amat

Passeig d'Olot, 340
Tel. 23.25.61
(Davant zona esportiva)
SALT

JOIERIA - RELLOTGERIA
TROFEUS - GRAVATS
PLAQUES HOMENATGE
TALLER PROPÍ
ESPECIALITAT
EN PECES D'ENCARREC

Joye'ria

Olivoso

Rambla Verdaguier, 7 (Pl. Catalunya)
Tel. 20.40.43 - GIRONA

MADEPSA

C. Processó, 43 - Tel. 23.21.99 - SALT

Fustes - Serrador - Fàbrica
d'embalatges i palets - Em-
balatges marítims per a
exportació - Explotacions
forestals

*Lliurament de premis als guanyadors de la 2ª lligueta intersocial a la Casa de Cultura "Les Bernardes"
(Foto de l'autor)*

5 de febrer: Inici del curset de fotografia que teníem anunciat, a càrrec de Ricard Pardo. Hi participaren unes 34 persones. Ens han informat que va ser molt interessant. L'esmentat curset acabà el passat mes d'abril amb un sopar de germanor de quasi tots els assistents.

Del 16 al 30 de març: El nostre president, el bon amic Antoni Moiset, va exposar les seves fotografies a la Casa de Cultura "Les Bernardes", amb el títol de "Salt, foc i ruïna".

30 de març: Veredicte del "IV Concurs Fotogràfic de Salt Sardanista".

Mes d'abril: Inauguració, exposició i repartiment de premis. Lloc: Sala d'Exposicions de "La Punxa" de Girona, cedida gentilmente pel Col·legi Oficial d'Aparelladors i Arquitectes Tècnics de Girona. Els actes abans esmentats s'havien de celebrar a la Casa de Cultura "Les Bernardes" de Salt, però degut a uns problemes que vàrem tenir per a poder obtenir la sala, no va ser possible.

Abans de cloure el present escrit, encara queda pendent pel mes de juny dues xerrades: una, a càrrec de Ricard Pardo, i, l'altra, per en Pere Sicília. Quan surti el programa de festes, si tot va bé, ja s'hauran fet.

Espero que totes aquestes activitats hagin estat del gust de tothom, o en cas contrari, que ens ho diguin, per veure si en podem millorar alguns detalls. Vosaltres teniu la paraula. Gràcies.

Vicenç Raimundo i Perpiñà
Sots-president de l'Agrupació
"Fotogràfica de Salt Sardanista"

Passeig d'Olot, s/n. - Tel. 24.05.64 - SALT

viatges
bravatur s.l.

Agencia de viages-Agence de voyages-Travel agency-Reisebüro-G.A.T. 310.
Major de Salt, 170 - Tel. 23 02 08 - Salt - Girona

El català és cosa de tots

No sé si serà una manera gaire adient, aprofitar el programa de la Festa Major de Salt per a tocar el tema de la normalització de la llengua. En tot cas no pretenc pas indigestar els bons àpats d'aquests dies a ningú, al contrari. Bon profit!

Amb tot, penso que cal insistir-hi des de tots els angles i aprofitar qualsevol escaleta que permeti entrar en contacte amb la gent del poble, siguin nadius o immigrants. I crec que cal insistir-hi perquè s'avança molt a poc a poc, i quan s'avança a poc a poc, una aturada o una reculada pot ser provocada per qualsevol petita indecisió.

Normalment, el tema de la llengua no és motiu de gaire conversa, de gaire preocupació. Sembla que parlant el català amb els amics catalans, encara que ple de barbarismes i castellanismes, ja en fem prou. Amb tots els altres, siguin castellans o estrangers, usem el castellà sense adonar-nos-en o sense voler entendre (si no és un cas especial) que amb el català ens entendríem igual. A més, si no parlem el català, mai no podrem fer entendre a ningú les característiques que ens diferencien.

El més colpidor és quan persones immigrades t'expliquen que no hi ha maneres que la gent els parli català. "No tenim possibilitats de parlar-lo correctament, perquè no ens deixen" —diuen—, "a la que diem bon dia o bona tarda, com que se'ns nota l'accent, ja et contesten **buenos días** o **buenas tardes**, i no insisteixis de parlar en català que et parlaran en castellà". No és que ho diguin per quedar bé, és la realitat de cada dia.

Sobre aquest particular podria explicar moltes històries viscudes, però només seria omplir paper. El que cal és mentalitzar-nos de si ens sentim catalans o no i actuar en conseqüència. No en el sentit heròic de trencar-nos la cara amb qui en digui mal, sinó amb un comportament civilitzat, però ferm, en la reivindicació de la nostra identitat.

Moltes vegades ens sentim cofois quan ens diuen que els catalans som molt treballadors i homes de seny. Aquests qualificatius —sobretot quan vénen de l'altiplà— no són de cap bon averany. De treballadors, n'hem de ser, ens passa com a les abelles, hem de produir molt perquè se'ns n'emporten tant com poden; i de seny?, si se n'ha de tenir de seny per aguantar totes les displicències de qui encara ens creu insolidaris... Que consti que sobre aquest particular, sí que no hi ha cap diferència de tots els qui treballen a Catalunya.

Se sol dir que els immigrants no tenen cap interès d'integrar-se en una terra que els acull sense discriminacions. Jo'ho diria tant, potser s'adonen que els

CAIXA D'ESTALVIS PROVINCIAL DE GIRONA

ESTEM ARRELATS

CENTRAL A GIRONA:
Avda. Sant Francesc, 34-36
Telèfon 20.62.00

A SALT:
Carrer Major, 164
Telèfon 23.34.11
Passeig Marquès de Camps, 10
Telèfon 23.40.99

primers de renunciar som nosaltres, i així no farem camí. Un factor que afavoreix la integració, fins i tot a vegades contra la voluntat d'un mateix, són els anys de residència. Aquí hi neixen els fills i hi enterren els morts, i, vulguis o no, això compta.

Que parlin la llengua o no és cosa de nosaltres. És clar que aquí podríem diferenciar alguns funcionaris, però a aquests planyeu-los. Us imagineu quin malviure han de tenir de pensar el feliços que serien si no fos "por los catalanes" i per més "inri" se'ls troben cada dia fins i tot a la sopa. Això sí, no se'n van.

Un factor que hem de reconèixer és que una persona que ha viscut part de la seva vida en una altra terra, per gana que hi hagi passat, sempre en tindrà records agradables (les penes s'obliden aviat), i hem de considerar normals aquests sentiments. El record de la terra pesa, la prova la tenim amb els casals catalans escampats arreu del món, això sí, tots aquests s'han integrat a la terra que els ha acollit.

I tornant a la llengua, fixeuvos que les paraules que els catalans que s'han relacionat més directament amb els immigrants, no eren capaços de traduir al castellà, han estat assumides plenament per aquests. Així sentirem a dir paleta i no "albañil", rajola i no "azulejo" o "baldosa", plegar i no "salir del trabajo", etc.

Ara no hi ha cap "raó o seny" per part nostra, com en temps passats, si no ens normalitzem, només la mandra o el "tantsemenfot" pot influir-hi, no busquem excuses de mal pagador, que només poden enganyar a un mateix. A nivell corporatiu s'estant donant totes les facilitats, des de classes de català nocturnes fins a correccions gratuïtes de textos comercials, factures, impresos, etc.

La feina que en aquest sentit està fent l'Ajuntament de Salt és digne de mencionar, però no avançarem gaire si no hi col·laborem tots, des de botiguers a industrials passant per tothom qui d'alguna manera té relacions amb el públic. Aquí no s'hi val a dir que tenim clients que són castellans, perquè amb aquestes actituds s'està fent un mal servei al poble i un menyspreu als clients catalans.

Estic segur que a petites empentes ens en sortirem, però s'allarga massa. Sí, sents a dir que quan s'acabin els impresos... S'acaben i es tornen a fer en castellà. Ai!, no hi he pensat. PENSEU-HI.

R. Torramadé

Els papers d'aquí, en la llengua d'aquí

RADIO
ANGELATS

TELEVISIÓ
ALTA FIDELITAT
AMPLIFICACIÓ
ELECTRODOMÈSTICS
PETITS DOMÈSTICS
DISCS I CASSETTES

SONY®

COMPACT
disc
DIGITAL AUDIO

Feeling
SONY

Betamax

Betahi-fi

Carrer Àngel Guimerà, 63 - Tel. 23.52.15 - SALT

Quan tu no hi ets

*Ulls, porcellana de brillants
vells miralls encesos de cremor,
reis d'un rostre somniador,
plens d'innumerables encants.*

*Ulls, de perles de foscor,
no em deixeu mai d'estimar
oblideu-vos de mirar
tot allò que es diu tristor.*

*Lamenta't, ara, de no poder moure l'encant
de sentir el vent de matinada nu,
d'esquitxar la boira dels camins humits.*

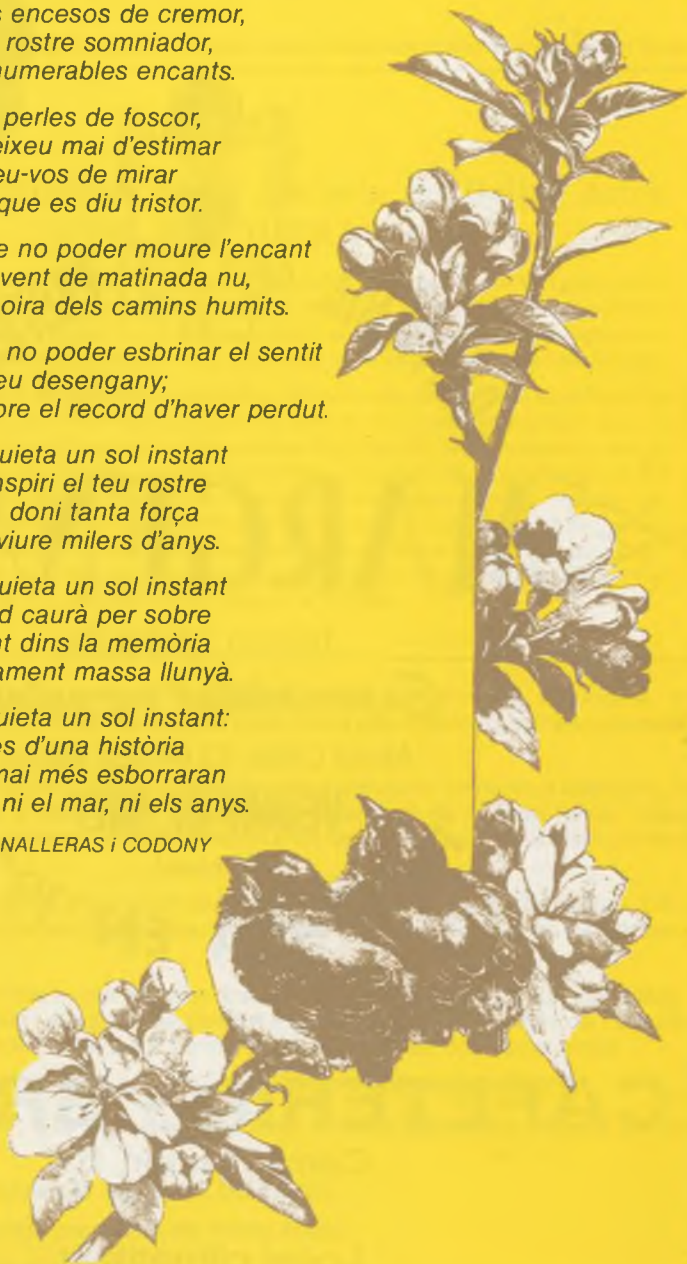
*Lamenta't, ara, de no poder esbrinar el sentit
del teu desengany;
de plorar per sempre el record d'haver perdut.*

*Queda't quieta un sol instant
que m'inspiri el teu rostre
que em doni tanta força
com per viure milers d'anys.*

*Queda't quieta un sol instant
un record caurà per sobre
penetrant dins la memòria
d'un pensament massa llunyà.*

*Queda't quieta un sol instant:
imatges d'una història
fets que mai més esborraran
ni el temps, ni el mar, ni els anys.*

JAUME FONALLERAS i CODONY

CONFITERIA

PASTISSERIA

MARGENAT

Telèfon 23 06 79

Especialitat en gelats

Abad Oliba, 10 (Plaça Veïnat)

VEÏNAT DE SALT

(Girona)

FUNDADA EN 1929

CAFETERIA - GRANJA

Carrer Major, 57

Local climatitzat

25 anys d'escola de Belles Arts a Salt

9 de febrer de 1960. La notícia que sortia a la premsa, vosaltres mateixos la podeu llegir:

9-2-60

SALT

Página 8

Solemne inauguración de la Escuela de Bellas Artes "JOSÉ AGUILERA"

En un departamento de las Escuelas Nacionales Graduadas y con motivo del XXI aniversario de la Liberación de la Villa de Salt por las tropas del Ejército Nacional, se ha procedido a la solemne inauguración de la Escuela de Bellas Artes "José Aguilera", ante la asistencia de las dignísimas Autoridades y Jerarquías locales, y de numeroso público que se ha unido a la exaltación del acto.

El Alcalde de la Villa, don Joaquín Muñoz Ravetllat, ha hecho uso de la palabra manifestando en breves y sentidas frases que dicha inauguración era para él un motivo de satisfacción y de orgullo, por dar así cima a la confianza que la Corporación Municipal le dio al proporcionarle la iniciativa de la creación de esa Escuela, que ahora en ciernes, empezará su labor en manos del entusiasta y abnegado artista y profesor de Dibujo don Luis Molins. Indicó después el interés que la Corporación Municipal tiene en que la asistencia de los alumnos sea seguida y recalcó sobre todo la necesidad de que cunda la disciplina entre los escolares a los que se les aplicarán sanciones si la infringen. Señaló que el local actual es provisional, en espera de que en un futuro muy próximo se pueda proceder a la apertura de la Casa de la Cultura.

Corresponsal

D'ençà d'aquella "SOLEMNE INAUGURACIÓN", el sol ha escalfat de valent, ha llamegat, tronat, plogut i nevat. Hi ha passat més d'una generació de saltencs excels i infims.

El mestre, en Lluís Molins, però, a més d'ensenyar-hi a dibuixar, ensenya a conviure, i a aquell nen l'ha tractat ja, d'home gran i l'ha responsabilitzat de la seva feina; "cada alumne és el mestre d'ell mateix", diu. En Molins s'ha sabut guanyar la confiança "dels seus nois".

1544 alumnes en el transcurs d'un quart de segle. N'han sortit bons dibuixants, bons delineants... Però també n'hi han hagut que, des que sortiren de l'escola, no han tornat a dibuixar mai més!

Els primers cursos, hi acudien una vintena d'alumnes (el lloc no permetia per més), i aquest curs passat, 220 són els que han passat a les noves instal·lacions de l'escola. Parlar del resum d'aquests 25 anys, és parlar, també, dels tres emplaçaments:

- Del curs 59-60 al 66-67, al petit local de les "ESCUELAS NACIONALES"
- Del curs 66-67 al 76-77, a la Biblioteca (on avui hi ha la Biblioteca Infantil Jaume Ministral i Masià).
- I des del 77-78, als baixos del carrer del Dr. Ferran.

Per molts anys, des d'aquest programa de Festa Major.

De quart en quart, s'arriba al segle!

Envelats

Ventura-Fàbregas

Lloguer de cadires
Pavellons impermeables
Adornaments, pista parquet

Àngel Guimerà, 112 - SALT
Telèfons 23.80.39 - 23.95.88

Barris, adornaments

Especialitat en aire condicionat
i en pavellons esportius

Sonorització

Carrer Major, 302 - Tel. 23.13.68 - 17006 SALT

Lloguer de cadires
Pavellons impermeables
Adornaments, pista parquet

Emili Crous

Carrer Major, 119
Tel. 23.93.59 - SALT

Sant Jaume, 14 - Telèfon 24.16.47 - SALT

ELS BELLS RECORDS

Una tarda d'aquestes en què els records et vénen de pertot arreu, t'assetgen, he reviscut una mica aquell Salt remenut dels meus 13 anys. Una modesta concentració humana de, amb prou feina 3.000 habitants, però ja llavors forja i receptacle a la vegada de profundes i sentides inquietuds socials, polítiques i intel·lectuals. He recordat, sobretot, aquell Patronat de Sant Lluís Gonzaga, situat a l'actual carrer de Joaquim Ravetllat, fogar de catalanisme integral. Durant la dictadura primoriverista fou objecte de "disciplinàries" mesures governatives i hagué de suportar dues clausures temporals. A l'any 1928 fou víctima propiciatòria de mesquins interessos privats. El Patronat de Sant Lluís era seu de polifacètiques activitats culturals i esportives; teatre, amb seccions de grans i petits, cinema, concerts per l'Orfeó Rossinyolenc, cants rítmics, conferències, etc. I gairebé cada any tenia cura també de la cavalcada de Reis amen que amb cantaires de l'Orfeó Rossinyolenc, les Caramelles alegraren algunes nits de Pasqua. Tots els programes referents al Patronat de Sant Lluís es confeccionaven en una petita impremta que hi havia al primer pis de la Rectoria, molt ben proveïda de tipus variats i rica en vinyetes d'ornament. El peu d'impremta deia: "Salt. Estampa privada de la Parròquia". Desaparegué durant la guerra civil.

En l'àmbit de l'esport era molt notable l'activitat futbolística, amb equip titular, i destacables també les curses pedestres i l'atletisme, diguem-ne en to menor, curses de cintes a peu i en bicicleta, jocs i concursos a l'aire lliure, etc., en el camp d'esports del Patronat situat al cantó esquerre de l'actual carrer del Dr. Fleming, entrant pel carrer Major, llavors carrer de la Princesa. Era un camp obert a tots els vents, sense tanca de cap mena i els festivals eren sempre a la tarda.

Recordar les tardes diumengeres de cinema dels nostres anys infantils al Patronat de Sant Lluís, és immergir-se en un món dinàmic i electrizant, sobretot per a mi, que ja havia conegut en el mateix Patronat, més anys enrera encara, aquell cinema estàtic com de diapositives. A cada cop de maneta, mossèn Joan Alabau, m'explicava el contingut i significat, amb paraula amena i entretinguda. Era com si tots els sers incorporis de la pel·lícula es moguessin a saltironets. La compra de nou material, de cinema que corre, com dèiem els petits, va suposar per a tothom un món fascinant d'aventures que constaven de 13 o 14 episodis. Al final de cada jornada, tots acabàvem amb l'ai al cor al deixar el protagonista en angoixosa, apuradíssima situació, sempre a frec d'una mort imminent. Aquelles pel·lícules ja eren, doncs, una mena d'avançada del suspense.

Però amb la valentia d'un gladiador romà, l'agilitat d'un felí, la llestesa d'una mostela i uns punys com els del francès Georges Carpentier, campió mundial de boxa, per assenyalar un púgil d'aquella època, que dit sigui de pas, era tot un dandi, el nostre heroi sortia miraculosament indemne de tota malastrugança, de tota calamitat. I quan l'ocasió ho requeria, sabia ser tan amorós i delicat com el noi Montesco.

L'equip de futbol del Patronat de Sant Lluís, en ocasió del seu primer partit:

Sumsi, Canyet, Serra (Salu), Piernau, Alcalde, Serra, Bonet, Nonó, Brugués, Paradedà, Picola i Valls.

De vegades a mitja pel·lícula, si havien hagut de sortir a fora, arribava el quartet del Patronat, compost pel Sr. Dídac Bover, pianista, Lluís Moreno Pallí, violinista, Josep Moreno Pallí al cel·lo i Jaume Arolas a la bateria. Era corrent en temps del cinema mut l'assistència d'un pianista o més músics, segons la importància de la sala per amenitzar la projecció. Els dos germans Moreno Pallí, formaven part de l'Orquestra Simfònica de Girona, el gran impulsor de la qual fou un benemèrit gironí, el Sr. Josep M. Dalmau i Casademont. En el Patronat, aquell quartet, que més endavant amb nous elements formà l'Orquestrina Moderna, només feia música. Però al col·laborar en les sales de festes, en

Josep Moreno era el cantant, allò que anys més tard s'anomenà vocalista. Tenia una veu agradable i entre els ballables que llavors imperaven, possem per cas el tango, sabia donar-li aquella mena de patetisme que lletra i música entranyen. Allò que hom anomenava el sentiment de l'ànima criolla. N'hi havia un, hi és encara, "Buenos Aires", de M. Jovés i M. Romero, que a mi, adolescent tot just, va colpir-me fonament, per tota la pena, la nostàlgia i l'enyorament d'una ciutat estimada, deixada enrera, perduda en la distància. I sobretot per dues estrofes on s'hi condensa tot aquell dolor que en les grans urbs es troba a cada cantonada:

"...Y a la salida de la milonga se oye a una nena pidiendo pan por algo es que en el gozar siempre solloza una pena".

Ah, la trista, insolidària i pecadora condició humana! Han passat més de 60 anys i encara l'hivern passat, a la Rambla gironina va acostar-se'm una noieta d'ulls negres i profunds, implorants: "Señor, para un bocadillo". Heus aquí, doncs, com de vegades, les més impensades situacions, t'acosten a un passat per més remot que sigui.

Un any, devia ser el 1924, vaig fer de patge del rei negre, en la Cavalcada de Reis. Als vestuaris de l'escenari del Patronat em convertiren en un negret de debò, tan perfecte que hauria estat perillós per a mi que m'hagués atrapat el Ku-Klux-Klan, la tristament famosa societat secreta nord-americana, rabiosament racista de llarga i tenebrosa història, ja que fou fundada el 1866 a Tennessee. Fins i tot, alguns ballables de la meva època, com era el fox-trot, originari dels Estats Units i escampat ràpidament per tot Europa, es feien ressò de les seves tràgiques activitats. Deia la lletra d'un d'ells:

"...En las catacumbas de la ciudad de Nueva York tiene su guarida la secta blanca del terror."

*Han jurado su exterminio
y contra el negro siempre van,
y es temida en toda Atlanta
la asociación del Ku-Klux-Klan”.*

No totes les lletres del fox-trot
haviem de ser forçosament dramàti-
ques. N'hi havia de ben festives. Vegeu,
si no:

** Una gran revolució
hi ha a la Xina i al Japó
perquè un savi sense por
ha obert la tomba
d'un faraó.*

*Quan el savi allí va entrar
el que més el va estranyar
va ser un negre que cantà
una sardana
de l'Empordà.*

*Tutankamon, Tutankamon,
macarrònic, faraònic,
focs de fama.*

El “savi sense por” a què es refe-
reix la cançó era, naturalment, el Comte
de Carnarvon, egipciòleg que l'any 1922
descobrí la tomba del faraó Tutankamon
i en finançà les excavacions dirigides
per Howard Carter.

Al 1924, epicentre d'aquestes
vivències personals, el fox-trot ja feia
prop d'una dotzena d'anys que anava
alegrament pel món. Almenys pel món
occidental. El seu nom anglès signifi-
ca més o menys, el pas o el trot de la
guilla. Era per tant de ritme ràpid, 4/4, i
ja sigui en la seva genuïna forma, o a
partir de variants més lentes o més
ràpides, el fox-trot passà de les sales
de ball als escenaris de bracet amb la
revista, i, entre altres, el mestre com-
positor Jacinto Guerrero pujà aquest
ritme musical als escenaris de la
sarsuela amb la renomada obra “La
Monteria”. Encara avui, a desgrat dels
anys transcorreguts, escoltar-ne la

*Panoràmica del camp de futbol del “Patronat de Sant Lluís”.
A l'esquerra la vella paret d'en Mut, l'últim tros urbà de Salt, “Can Pixera” i
els plàtans de la carretera.*

A la banda dreta un tros del Cementiri Municipal, abans Cementiri Parroquial.

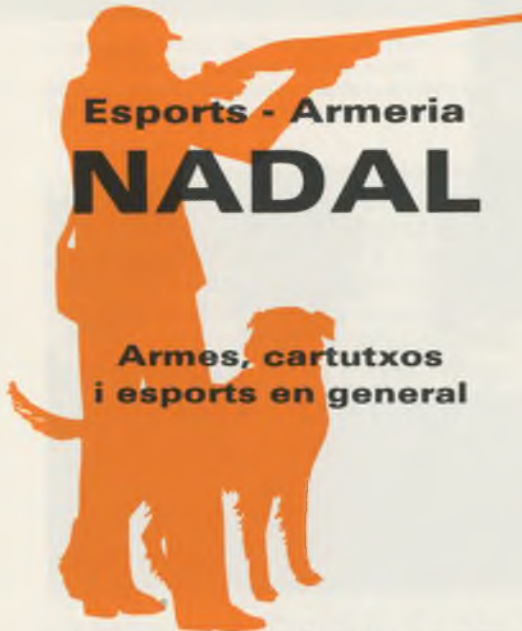
Accidentes
Vida
Decesos
Robo
Incendios
Combinado del hogar
Cosechas
Comunidades
Comercios
Planes jubilación

Compañía fundada en el año 1922

*Agencias en todas las capitales
y pueblos importantes de España*

Agencia en Girona:
c. Santa Eugenia, 18, 1.º - Tel. 20.19.88

Esports - Armeria

NADAL

**Armes, cartutxos
i esports en general**

Carrer Major, 198 (Plaça del Pi)
Telèfon 23.78.79 - SALT

romança de baríton a ritme de fox lent —slow-fox— en la prodigiosa veu de Manuel Ausensi, és una pura delícia, un regal per a l'esperit.

Una cursa pedestre al camp d'esports. Abunden, era moda en aquella època, els barrets de palla. El famós "canotier" fou l'arma de guerra del "chansonnier" Maurice Chevalier.

La Calvalcada de Reis de la qual jo, aquell any, era un ennegrit participant, sortia habitualment de l'Hospital Psiquiàtric, llavors anomenat Manicomí. Passava per tots els carrers i 'aturava una estona al Patronat de Sant Lluís. La companyien infinitat de cavalls, cedits i muntats pels seus propietaris, generalment pagesos i tractants de bestiar, abillats de forma adien, tot primer amb vestits llogats a la casa Arxiu Teatral Patuel, de Mataró, proveïdor habitual de totes les companyies de teatre d'aficionats, i a més endavant confeccionats a Salt mateix. De vegades, jo deixava la brida del cavall del meu amo i senyor i repartia pròdigament caramels d'un sarró penjat al coll, que semblava la bóta de Sant Ferriol, a la mainada que ens esperava amb la benvinguda lluminosa dels seus fanalets i cridant estentoris visques als Tres Reis. Algun cop, instintivament, se'm desviava la mà plena i anà a parar a la meva butxaca particular. Penso que no era pas per afany d'atresorar llamins, sinó

més aviat per deixar constància que no sempre el sabater és el més mal calçat. Per altra banda, la nit era serena, estelada. Semblava que es veia l'infinit en cada estrella, com diu Joan Maragall. El fred era viu, intens. Les circumstàncies, doncs, eren òptimes per a comprovar que el sucre genera calories. Al Patronat de Sant Lluís, ses Majestats d'Orient varen descavalcar i sortírem tots plegats als dos balcons de l'edifici. Tot el carrer era una mar de multicolors lluminàries i de carones enrogides pel fred i la vehemència dels vïctors. M'havien encomanat de dir algunes paraules intel·ligibles que tinguessin tota la sonoritat d'una parla exòtica, que seria com un missatge de les reials persones als infants de Salt. Sobtadament vaig recordar-me d'una estrambòtica cançó que en Josep Moreno Pallí m'havia ensenyat a l'hora de l'esbarjo a l'Escola Nacional que dirigia el seu pare. En Josep cursava el segon any de Magisteri a la Normal de Girona. Ell i el seu germà Lluís, estudiant de quart i molts anys més tard fundador i ànima de la Caravana de la Flama de la Sardana, havien compost, ajudat d'altres estudiants, espigolant d'ací d'allà, una mena d'himne estrambòtic que cantàvem en moments d'alegria, d'esclatant eufòria, quan totes les coses rutllaven bé.

Gregori Pardo (+) i Pau Masó, en un assaig de l'obra teatral "Sacosta". L'acció, basada en un episodi de la guerra de la Independència, passa a Palau Sacosta.

Emparat per la negra pintura que em donava gosadia extraordinària, vaig acostar-me a la barana, els braços oberts, en actitud ampla i cordial d'acostar al meu pit aquella expectant gernació infantil d'ulls esbatanats davant la presència tangible d'aquells personatges mítics, egregis forjadors de les més cares il·lusions, dels anhels més grans. I emfàticament vaig començar: Makakafu, Kimfukla, Xiribixiribik Makau, Ostrak Kiribik, Anriski Jama, Lakiski, Jauma, Lajau, Kiki. Xanguixangu, Tiraperinyangu ecci.

En acabar, i com en la cançó de moda de la cupletista Pilar Alonso, "va caure un xàfec d'aplaudiments". El Sr. Rector, Mossèn Joan Alabau, va "traduir" el reial missatge portador de felicitacions a la mainada saltenca, tot adreçant-me de passada una llambregada desaprovatòria per la meua singular intervenció. Ja a dintre va dir-me, tot seriós amb cara de circumstàncies: "T'has excedit una mica massa en les atribucions que t'haviem atorgat". Vaig quedar alatrencat i consirós. Em dolia que poguessin pensar que m'havia fumut de l'orgue, però va reconfortar-me veure cares alegres, enriolades, de gairebé tota la Junta. Dirigint-se novament a mi, ja perduda aquella tibantor d'abans, afegí mossèn Alabau mig escapant-se-li el riure: "Em sembla que una altra vegada triarem un patge que no sigui tan xerrapetes".

Jocs femenins a l'aire lliure. Concurs local de diàbolo, un joc que, segons sembla, reneix de les seves cendres. Al fons, perdut entre els camps, a l'altra banda de carretera, el llavors Cementiri Parroquial.

Sembla que era ahir, però el pas lleuger del temps s'ho ha anat emportant muntanyes enllà, cada vegada més lluny. I al seu ritme tota la gent d'aquella època hem anat deixant endarrera molt més del que encara ens queda. Ja ho deia fa uns 20 anys el cantant Raimon, sempre tan fidel a les seves conviccions, sempre tan fidel a la seva terra:

*Som una llum que s'entueig,
som una llum que s'apaga,
som una llum que no és llum,
som el gran fum de la terra.*

Pau Masó i Fàbrega

(Fotografies: Arxiu privat de l'autor)

Com un antull

*Fa més de cinc dies que plou...
i vaguejo entre monotonies
que ni moren... ni s'aviden...*

*Si sabessis quant fatigós és fugir!
en aquests dies...
i que difícil restar aquí!
ran dels vidres...
no veure més enllà d'un horitzó
[humit i gris,
bransolejant una mort lenta...*

*I resistir, quan tu et
presentes persistent
i apassionat...*

*I resistir!
quan tu,
et presentes persistent i apas-
[sionat!
com un antull...*

Francesca Laguarda

Encuadernaciones
de libros
y revistas

TRANSPORTES

Agencia de Transportes AT - 3.398

BOSCH

Cargas a toda España
Servicio grua y camiones volquete

Travesía Santa Eugenia, 6

Tel. 23.66.05

17006 SALT

Tels. part. 57.00.57 - 23.42.93

SALT

Esteve Vila, 10
Àngel Guimerà, 69
Avda. Olot, 128

VALVI

CENTRE COMERCIAL

GIRONA

Sèquia, 9
Pere Compte, 5
Maluquer Salvador, 6
Sant Ignasi, 29
Trav. de la Creu, 15
C/. Emili Grahit

*Recordeu que...
si voleu estalviar aneu a VALVI a comprar*

M'agrada recordar-te, com ahir...

Preludi de tardor

*M'agrada recordar-te com ahir...
enmig el dens silenci del capvespre,
aparentment immòbil,
un xic trist...
emmurat de mots insonors,
pintant aigües marines en la meva pell...*

*Més t'estimo així!
Ajaçant essències quan jo vulgui!
tenyint colors cada instant present...*

Francesca Laguarda

*L'antiga rajoleria de Can Gilre (Mas Casellas).
(Foto: Jaume Bosch).*

*Enguany s'ha inaugurat un circuit de B.M.X. Trialsin
prop de l'autopista. (Foto: Jaume Bosch).*

*El rellotge de l'església torna a senyalar puntual-
ment l'hora del poble. (Foto: Jaume Bosch).*

L'exemple de Salt?

Recordo que quan era petit, o sigui més que ara, no sé si va ésser un capellà o un mestre, que ens deia a una colla que en els pobles i ciutats, l'edifici més gros i alt i més ben construït, sempre eren les esglésies o les catedrals, ja que era un oferiment de la comunitat al Senyor, que tingués la casa més important. I mira per on que ho vaig entendre i fins i tot acceptar-ho. I em ve a la

memòria aquesta explicació, ara en aquests moments que he d'escriure unes ratlles pel programa d'aquest any —ho he de lliurar demà, que és el darrer dia—, perquè vull parlar de festes i “festasses”.

La tradició de Salt és que la seva festa major fos per Sant Cugat, i Sant Jaume posteriorment, pel veïnat. Però també hi ha altres festes populars, que no són la Major, però sí les de carrers o de barris. Tenim la de Sant Antoni, la del carrer de Sant Romà (la més majestuosa de les que es fan al carrer), la del Grup Verge Maria. Ara darrerament s'ha recuperat la del carrer de La Processó, i suposo que n'hi ha alguna altra que ara no em ve a la memòria (i perdoneu-me si és així). Totes aquestes festes de carrer són tan viscudes i participades com la Festa Major, però sobretot pels veïns del voltant. I totes es fan amb uns mitjans molt precaris (sense gaire pressupost, al carrer, sobre un entarimat, molt senzilles, però fetes amb imaginació). En canvi la Festa Major, que és la de tots els Saltencs, la de tots els barris i carrers que componen Salt i la seva comunitat, és la que s'hi evoquen més esforços, pressupostos i imaginació (de vegades no tant) i amb el seu gran envelat. Sobretot això, l'envelat, que la fa diferent de les altres festes (com la catedral, recordeu el que us explicava al començament...) Precisament Salt és poble d'enveladors. I precisament, el darrer número de la “Revista de Girona”, que edita la Diputació —ara en la seva nova època i director, concretament en Narcís-Jordi Aragó— dedica força pàgines a explicar la història dels tres enveladors saltencs i el seu ressorgiment en els darrers anys. I seguint amb els detalls, Salt era el poble que tenia l'envelat més gros de les contrades (encara que, també s'ha de dir, en els darrers temps era difícil omplir-lo, sobretot a les tardes).

I aquí ve l'exemple que dona Salt, poble d'enveladors. Aquest any a la Festa Major no hi haurà envelat. Ni petit, ni gros, ni mitjà. Res. Cap. És una manera de donar exemple, de diferenciar-se de les altres festes del poble. És una manera de donar exemple a altres pobles, que no facin envelats, perquè no són populars ni serveixen per a res i a més són caducs, que ara són altres temps. És una manera de donar exemple que altres pobles no lloguin els treballs dels enveladors de Salt i així seran més els que no tinguin feina, i serà una altra cosa que deixarem d'exportar. Serà un exemple de...

BANCA CATALANA

2.^{on} CONCURS DE MONOGRAFIES SOBRE EL POBLE DE SALT

PREMI d'Història Local. Dotat amb 30.000,— pessetes.

PREMI de Ciència (Tema lliure), sobre algun aspecte de Salt i/o el seu entorn. (Dotat amb 30.000,— pessetes).

PREMI d'investigació (Tema lliure) que faci referència a algun aspecte de la realitat actual de Salt. Dotat amb 30.000,— pessetes.

B A S E S

Els treballs seran escrits en llengua catalana i hauran d'ésser inèdits.

Han de tenir una extensió mínima de 30 fulls tamany holandès, mecanografiats a una sola cara i a doble espai.

Han d'anar encapçalats per un «lema» sense firmar. En sobre a part i tancat, figuraran el nom, cognom i adreça de l'autor.

Els treballs seran tramesos abans del 30 d'octubre del 85, a la Biblioteca Municipal de Salt.

Oportunament es farà pública la composició del jurat. El veredicté haurà d'emetre's abans del dia 20 de desembre de 1985.

Un premi no podrà ser repartit entre dues o tres obres, però podrà ser declarat desert.

L'original de les obres premiades quedarà propietat de la Biblioteca. El Servei Municipal de Publicacions de l'Ajuntament de Salt, estudiarà la conveniència de publicar durant l'any 1986 totes o alguna de les obres premiades a la seva Col·lecció de Monografies Locals.

El lliurament dels premis es farà en sessió pública i solemne, a la Biblioteca durant el transcurs del mes de desembre de 1985.

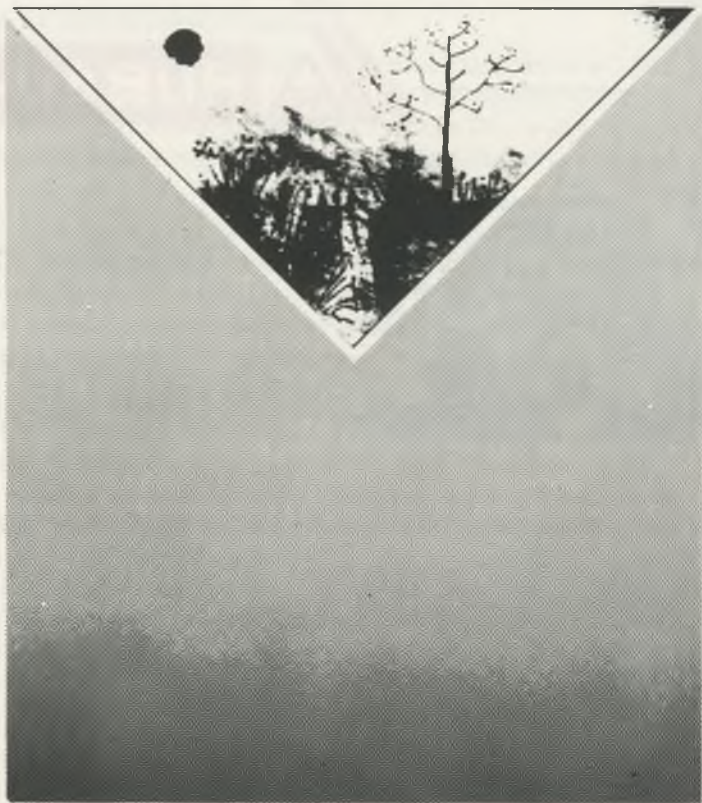
SALT, març de 1985.

EMILÍ TORRENT

EVOLUCIÓ DEL
TRANSPORT
A SALT

XAVIER SUNYER

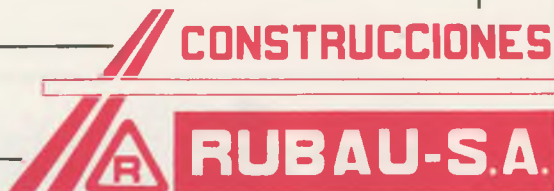

EL PAISATGE
VEGETAL DEL
PLA DE SALT

Central:
GIRONA - Pont Major, s/n.
Oficines i tallers: Tel. 21.45.50
Pedrera i plantes: Tel. 20.96.62

Delegació:
BARCELONA - Parets del Vallès
C/. Evaristo Juncosa, s/n.
Tels. 562.08.52 i 562.09.98

Domicili social:
C/. Comerç, 42
FLASSÀ (Girona)

OPTICA TARRÚS, S.A.

Màxima varietat i qualitat en models de montures — Graduació de la vista amb refractòmetres automàtics computeritzats — Adaptació de lents de contacte — Lents de potència progressiva — Vidres Zeiss.

Jaume Tarrús i Galter

Llicenciat en Ciències Físiques
Òptic Diplomata

Santa Clara, 54 - Tel. 21.37.50 - GIRONA
Dr. Ferran, 1 - Tel. 23.06.61 - SALT

Descompte del 10% per a jubilats socis del "Casal de Jubilats"

PER UNA NOVA PERSPECTIVA DE LA QÜESTIÓ RELIGIOSA

La vida del nostre poble s'ha caracteritzat sempre per un dinamisme notable en les seves manifestacions associatives. Salt és prompte i fàcil per a l'organització. I això és un tret del nostre tarannà.

Dins les expressions de vida col·lectiva, cal assenyalar, com un dels elements estructurals de la nostra fesomia, ambdues Parròquies, de Sant Cugat i Sant Jaume, com a centres organitzatius bàsics de l'Església Diocesana. Constitueixen, almenys des del punt de vista sociològic, una vivència cultural profundament arrelada en la història saltenca.

En altres èpoques, la vida parroquial havia assumit un liderat que era subsidiari. Ara, al recobrar protagonisme la iniciativa de les institucions populars, la Parroquia ha tornat a centrar-se en allò que li és específic: l'anunci del missatge evangèlic, la celebració de la fe i el servei de la caritat. Sense pressa, sense fressa, sense pausa.

Les actituds respecte al fenomen religiós s'han manifestat obertament. I hem entrat en una nova fase de relacions Església-Estat, fonamentada en la Constitució. Crec que seria bo per a tothom assumir, cada dia millor, els principis que inspiren el nou estil de convivència, fonamental jurídicament en la norma de rang constitucional. Són principis molts rics de contingut que pretenen, no tant la conquesta de la separació entre l'Estat i l'Església, —qüestió en realitat ja superada—, sinó com dissenyar un Estat democràtic de ciutadans lliures i fer possible el més ampli reconeixement del dret individual i col·lectiu de llibertat religiosa. La “qüestió religiosa”, presentada com a conflicte, no té cabuda en l'ordenament jurídic espanyol. Qualsevol actitud visceral d'hostilitat, d'opressió o d'ignorància, del signe que sigui, és anticonstitucional.

El principi de llibertat religiosa, íspirador del nostre òrgan legislatiu, suprem, reconeix i garanteix una plena immunitat de coacció en matèria religiosa. A més, l'Estat no és subjecte de l'acte de fe. De cap acte de fe. Declarar-se agnòstic, ateu, laic, seria també un acte de fe... agnòstica, atea, laica.

L'Estat no concorre amb els seus súbdits, amb actituds de fe del signe que siguin. És radicalment incompetent davant l'acte de fe. I quan es diu que el principi de la laïcitat és també inspirador de la Constitució Espanyola, vol dir que, davant del fenomen religiós, el tracte com un factor social més, que forma part del conjunt de la realitat social i del bé comú.

L'Estat o els seus òrgans inferiors es troben davant d'un fenomen específic, el religiós: aleshores, un governant que vol actuar constitucionalment, el que ha de fer és reconèixer-lo, garantir-lo i promocionar-lo. Forma part del bé comú del seu poble.

**Cerrajería y carpintería metálica
de hierro y acero inoxidable**

MOBRA, S.A.

**Canales para la construcción y lampistas
Doblado de chapa y corte**

TALLER:

Camino Antiguo de Salt a Vilablareix, s/n. - Tel. 23 53 17 - SALT

XARPELL

Ctra. Sta. Eugènia, 208

Tel. 23.54.03 Sta. Eugènia - GIRONA

XEMENEIES DEVILLE

- Àmplia gamma de models
- Instal·lació ràpida
- Sense obres de paleta
- Totalment acabada
- Funciona amb llenya o carbó
- Calefacció per convecció fins a 100 m² o calefacció per aigua amb radiadors fins a 100 m²
- Foc continu fins a 12 hores
- Regulació per termostat
- Rendiment de més d'un 70%
- Graella giratoria de ferro fos per a rostits sense pudors ni fums
- Portes de ferro fos i vidre refractari
- Caixó de recollida de cendres per a 2 ó 3 dies

Els repetidors de la banda de 144 MHz

UNA DE FREDA
I UNA DE CALENTA

Pels qui no sapiguen què és un repetidor de Radioaficionats, ho explicaré molt breument. La funció primordial és la de rebre un senyal donat per un aparell i reemetre-la amb més potència cap a llocs on normalment no s'hi arribaria. Per això estan col·locats en llocs alts.

Prop de Girona en tenim cinc: el 0, al Montseny; l'1, a la Mare de Déu del Mont; el 3, al Far; el 4, a Bàscara i el 6, a Palamós.

Per què serveix un repetidor? A la freda i la calenta que ve a continuació veureu ben clarament, el perquè poden servir i el perquè no s'han de fer servir.

LA FREDA

D'això fa més o menys un mes. Al R3 hi havia els col·legues que normalment el fem servir, parlant de les nostres coses, i deixant els "espais en blanc" reglamentaris per si algun mòbil el necessitava. Tot d'una es fa present un ràdioaficionat, crec que de Solsona, demanant el número de telèfon de Protecció Civil de Girona, a fi i efecte d'interessar-se per un medicament per a una nena de Canàries que el necessitava. Era de vida o mort.

El silenci fou impressionant. Tothom estava a l'escolta per si podien ajudar a cercar el medicament. La freqüència va quedar col·lapsada mentre es feien les averiguacions personals per ajudar la nena. Malauradament, el que demanaven estava retirat de les farmàcies feia temps. Tothom escoltava deixant lliure el R3, conscients de la importància de la comunicació. Ni una "portadora", ni una paraula fora de temps. Pendents dels comunicats entre Solsona i l'àrea d'influència del R3.

A l'acabar el comunicat, el R3 va continuar funcionant com normalment ho fa. Es reprengué el ritme normal, tornant a parlar del temps, d'antenes, d'aparells, dels nêts i nêtes, de sopars de duro, etc.

Calle Mártires, 2
Tel. 23.07.84

Particular:
JOSE VALL-LLOVERA
Calle A. Guimerá, 7

Selecti

Bodega

La Tòria

Carrer Major, 110
Telèfon 23.40.93
S A L T

BAR

VILANOVA

Carrer Major, 113
Telèfon 23.30.26
S A L T

FLECA

Currius

17006 SALT

Carrer Llarg, 4 - Tel. 23.83.71
Pl. Onze setembre - Tel. 23.81.10

LA CALENTA

Fa també un mes. El RO, el del Montseny, va quedar col·lapsat per la crida d'un Ràdioafecionat de Granollers que es trobava a Barcelona juntament amb no sé quants mils de professors d'auto-escola, demanant ajut perquè la Policia els havia barrat el pas i no els deixava sortir de Montjuïc en manifestació. Els deixava sortir, és clar, d'un en un, però sense manifestar-se. Crec que el Rei, que per cert és Ràdioafecionat, era allotjat molt a prop del lloc.

Demana que telefonessin a Girona, a Tarragona i a Lleida a fi que els companys professors s'unissin a la protesta. Demana, millor dit, exigia que Protecció Civil i la Creu Roja els portés menjar i mantes, ja que volien continuar amb la seva postura fins que calgués.

Era lògica la protesta? Això sí que no ho sé. Però el que sí és veritat és que la demanda va ocasionar una sèrie d'incongruències, de picabaralles, de crits i d'insults, que no feien honor a qui els pronunciaven. De tots, i va durar quasi vint-i-quatre hores el "sarao", vull fer constància d'uns quants.

- Que te lo arregle el Fraga.
- Yo no me meto en politica.
- Fiu.. Fiu.. Fiu.. (xiulets del Cara al Sol).
- Facha.
- Tu padre.
- El dia de Sant Jordi jo era a les Rambles de Barcelona i tu t'ho miraves per la Tele.
- etc. etc. etc.

Creieu, els que això llegiu, correctes totes aquestes postures?. Creieu els que no sou Ràdioafecionats que el de Granollers tenia raó de dir que no érem bons col·legues si no anàvem a ajudar-lo? Creieu que els repetidors hi són per això?.

La vostra mà al pit i el vostre cor us ho dirà.

Per acabar tan sols dir que el RO de Montseny té molta cobertura i que reconeixent que dintre la seva àrea hi ha molt bons Ràdioafecionats, també hi ha com a pertot, gent que no mereixen tenir un indicatiu oficial. També crec que molts dels que varen sortir, ni tan sols el tenien. Ah!. El R3, el del Far és conegut com el Repe de la cordialitat.

Foto cine-3

- ☆ Revelat de carrets en 24 hores
- ☆ Venda de material fotogràfic
- ☆ FOTOS CARNET
- ☆ FOTOS ESTUDI
- ☆ Reportatges - Casaments
- Bateigs
- Comunions, etc

Àngel Guimerà, 41
Telèfon 24.02.04
17006 SALT

BAR LA TRINCA

Carrer Major, 309
Telèfon 23.33.67
17006 SALT

Escatidor

Cárnicas Gerona, S.a.

Paseo de Olot, s/n. - Tel. 23.74.29 - SALT

La pipa als llavis, cara arrugada d'haver passat força hiverns, i un signe d'arrelament a la nostra terra. L'AVI...

La Festa Major de "L'AVI TON"

Per aquesta terra, és una festa gran veure l'alegria d'un infant i també la serenor i bonhomia de les persones grans.

"Quico Cistella", persona que ha viscut una pila de dies. Bon conversador i millor observador, puc dir que és amic meu, cosa que em fa content. Passem junts llargues estones. A ell li agrada que jo l'escolti i a mi m'agrada escoltar-lo.

LO VELL NOU

*Taller Mecànic
de reparació
de calçat*

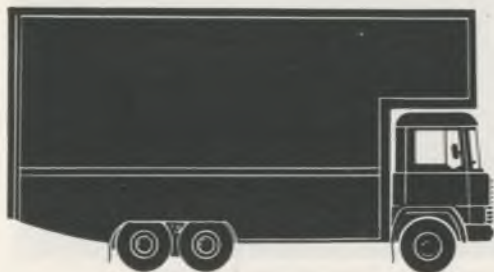

Anna Mª Hernández Casagran

Sports Bolsos Calçats

SALA - 2

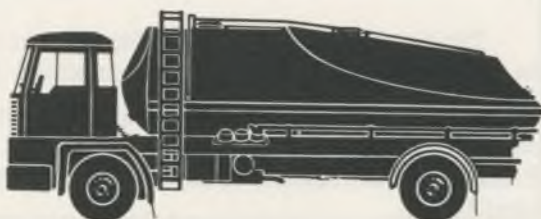
Carrer Major, 309 - Telèfon 20.11.72 - SALT

Ctra. Girona - Anglès (Afores Salt) s/n.
Tel. 23.69.38 - Apartat 278 - GIRONA

Carrosseries

PIRINEUS

Em diu que, de petit, una de les estampes que li agradaven i que ha tingut present sempre és veure una parella de persones grans que es recolzen l'una amb l'altra. Són una pila de vivències que pel camí de la festa de la vida no s'han desfet, s'han enfortit; és com un quadre de pintor desconegut que sempre és alligador.

M'explicà que tenia un amic seu, "l'avi Ton", del qual havia après tant!, eren tan amics que li sabia tota la vida, era el que se'n diu un home que pels camins de la vida escampava raigs de bonhomia i perfums d'home de bé.

Va néixer al litoral d'aquest mediterrani tan nostre, de família marinera. El seu pare i un dels seus germans travessaven l'Atlàntic, camí de Cuba, Xile, etc. i l'iniciaren en les coses de la mar i de la vida. Als set anys anava de noi de bordo en un petit vaixell, fent transport per les costes espanyoles; als disset, van passar-li dos fets que foren importants en la seva vida. Va morir el seu pare, i en un dels viatges en el mar del Borà va naufragar, arribant just a terra i deixant-ho tot en el mar, menys els calçotets.

A partir d'això, agafà la determinació de fer vida terra endins; va aprendre l'ofici de boter, i al cap d'un temps s'establí per compte seu.

Es casà, fundà una família i arribà a ser AVI! Eren uns temps que encara no s'havia inventat la Seguretat Social, la gent havia de comptar amb els seus estalvis per quan fallessin les forces.

Va trobar-se amb una guerra que mai no va desitjar i sempre menyspreà.

Darrera de tot això va perdre tots els estalvis fets amb una vida d'honradesa i treball. Després tornà a agafar-se a la feina, però les forces ja no li responien.

Començà l'última singladura d'un vaixell que arriba a la categoria d'AVI, s'acaben les forces, sense diners i esperant de la generositat d'altres persones. Ell que ho havia fet tot pels altres al llarg del seu camí per la vida, demostrà una prudència, justícia, fortalesa i temperança, deixant constància que la categoria d'AVI es pot escriure amb majúscules i gravar amb marbre de Carrara.

L'amic "AVI TON", era més i tot. Estaria bé que la joventut que puja, estimés els avis, són persones que capegen el temporal i arriben a port de la Festa Major de la vida, essent pares dues vegades.

Serveixin aquestes ratlles com a cant de gratitud a tots els Avis.

LLUÍS MOLINS I MATEU

Carrer Major, 9
Telèfon 23.94.79
S A L T

LA TECA

JOSEP M.ª DUBÉ

ENCARREGUEU AMB ANTELACIÓ:

Sarsueles i paelles

Pollastres a l'ast

Conills a l'ast

Ànecs a l'ast

Canelons

Calamars a la romana

Plats cuinats

Tripades, cargols, etc.

EXTENS ASSORTIT DE VINS I ESPUMOSOS

Venda i reparació de bicicletes,
velomotors i motos

MOTOS

CATALUNYA

PERE TEIXIDOR

MONTESA
PEUGEOT
VESPINO
DUCSON
HONDA
DUCATI
VESPA
DERBI
PUCH

Carrer Major, 307
Telèfon 23.93.67
S A L T

Moment de la inauguració de la Biblioteca Infantil Jaume Mintrial i Masià, el passat 14 de desembre. Al centre de la fotografia el Conseller de Cultura de la Generalitat Joan Rigol, acompanyat pel President de la Diputació de Girona, Sr. Salvador Carrera i de l'Alcalde de Salt, Sr. Salvador Sunyer. (Foto: Joan Comalat).

Inauguració de la Secció Infantil de la Biblioteca Jaume Mintrial i Masià

El dia 14 de desembre de 1984 es va donar el nom de Jaume Mintrial i Masià a la Biblioteca Municipal de Salt. També es va inaugurar la nova secció infantil, que té accés al carrer Piu XII, núm. 4.

L'acte se celebrà a les quatre de la tarda i revestí especial solemnitat per l'assistència del Conseller de Cultura de la Generalitat, Sr. Joan Rigol, a qui acompanyaven el Director General del Patrimoni Escrit i Documental, Sr. Xavier Tortres, la Cap del Servei de Biblioteques i del Patrimoni Bibliogràfic, Sra. Maria Artal, i tot una llarga llista de personalitats i vilatans.

Cal remarcar l'assistència del President de la Diputació, Sr. Salvador Carrera, la del President de la Caixa Provincial, Sr. Josep Ma Ferrusola i, no cal dir, la

de les nostres Autoritats Locals presidides pel Batlle, Sr. Salvador Sunyer, i el Regidor de Cultura, Sr. Miquel Berga.

La Sra. Viuda de Mintrial, la seva filla i germans de Jaume Mintrial, també assistiren a la festa. L'esposa de l'il·lustre homenatjat féu obsequi a la biblioteca d'un important lot de llibres, tots els quals tenen relació amb el seu marit, sigui perquè n'és l'autor o bé el director de l'edició. La Sra. Carme Mintrial, germana, prometé un retrat de l'escriptor per posar-lo a la sala de lectura, promesa que complí per la diada del llibre, 21 d'abril d'enguany. El Sr. President de la Diputació ens obsequià amb la Gran Enciclopèdia Catalana.

La biblioteca infantil ja funciona a tot rendiment. L'horari s'ha fet pensant en els usuaris, és a dir: de 12 a 1 del matí i de 5 a 2/4 de 9 de la tarda. Els nens i nenes de Salt, així que surten de l'escola, poden anar a llegir o a fer els deures a la biblioteca i és ben segur que hi van!

Fora de les hores d'atenció al públic, es reben, previ horari convingut, els nois de les escoles que ho demanen i se'ls explica com s'han de comportar a la biblioteca i el seu funcionament. Fins ara ja hem rebut vuit grups de diferents escoles de Salt, fet que considerem altament positiu perquè els nens ja es mouen dins les instal·lacions com el peix a l'aigua! Saben com consultar els fitxers i com trobar un llibre.

Des que hem obert s'han fet 731 socis nous i assisteixen a la biblioteca (infantil) una mitjana de 110 lectors diaris. Si tenim 40 places de lectura, vol dir que necessitem fer uns tres tornos al dia per atendre la clientela, i hem de pensar que només fa 5 mesos que hem obert!

Les paraules que en l'acte inaugural va pronunciar l'Alcalde reflectien la realitat. Ell va dir, entre altres coses, que si consideràvem que a Salt hi ha uns 5.000 escolars, certament una biblioteca infantil de 40 places era alguna cosa, però era del tot insuficient i s'havia de pensar a inaugurar-ne ben aviat una altra. Ens consta que s'estan fent diverses gestions per aconseguir-ho, certament que si s'aconsegueix tindrà l'èxit, pel que fa als lectors, ben assegurat!

CENTRE D'EQUITACIÓ

CLUB HÍPIC
PUPIL·LATGE
LLOGUER
DOMA
EXCURSIONS

CLASSES D'EQUITACIÓ

EN TOTES LES MODALITATS ESPORTIVES
PER PROFESSOR TITULAT
I PER A TOTES LES EDATS

Nivells:
Iniciació
Elemental
Superior

informació: **Pere Geli i Bosch**

Tels. 23.01.49 i 23.22.12

SALT

REPARACIÓ DE MAQUINÀRIA
MECANITZATS DE PECES
TORN I FRESADORA

Mecàniques

Trav. Sta. Eugènia, 16
Telèfon 23.49.95
17006 SALT

Carandell

LLIBRES NOUS PER A LA BIBLIOTECA

Dintre d'uns anys, encara s'editaran llibres? Aquesta és una pregunta que alguna vegada ens haurem fet, davant dels continuats avenços de la informàtica.

Moltes oficines, gràcies als ordinadors, ja treballen quasi sense paper; l'accés a les bases de dades permet obtenir informació de qualsevol lloc del món de forma immediata i sense necessitat de desplaçar-se. La capacitat per ampliar coneixements, ordenar-los, emmagatzemar-los i difondre'ls va augmentant de dia en dia. També les biblioteques s'adapten a les noves tècniques, el llibre encara n'és l'element bàsic, però la seva organització va canviant. Els clàssics catàlegs de fitxes de moltes biblioteques dels Estats Units ja han estat substituïts per catàlegs informatitzats, que permeten als usuaris tenir accés, no solament a la biblioteca de la seva població, sinó també a les de tota la xarxa.

El futur segueix el camí de la informàtica, i és per això que hem volgut posar a l'abast dels joves i persones interessades, el material adient per iniciar-se en el coneixement dels ordinadors i de la seva programació, a través d'un dels llenguatges més usuals, el BASIC.

Des d'ara, a la biblioteca, a més de les revistes MICROS, ELEKTOR i REVISTA ESPAÑOLA de ELECTRÓNICA, hi podeu consultar aquests llibres:

- Aguado-Muñoz, Ricardo i altres: **“BASIC básico”, en tres volums:**
“Curso de programación”, 1984.
“Programas comentados”, 1985.
“BASIC Junior. Iniciación a la programación”, 1985.
- Dachslager, Howard i altres: **“Programación en BASIC. Un método práctico”. Ed. Anaya. Multimedia, 1984.**
- Hartnell, Tim: **“El libro gigante de los juegos para ordenador”. Ed. Anaya. Multimedia, 1985.**
- Heller, Rachele i C. Dianne Martin: **“Bits i Bytes. Iniciación a la Informática”. Ed. Anaya Multimedia, 1984.**
- Novelli, Luca: **“Mi primer diccionario de ordenadores”. Ed. Generales Anaya, 1984.**
- Zaks, Rodney: **“El libro del BASIC”. Ed. Anaya Multimedia, 1984.**

FORN DE PA

Espiga

Carrer Major, 98

Tel. 23.46.43

SALT

*El bar de la
Penya
Barcelonista
desitja a tot el
poble, unes
bones festes*

FLORS
PLANTES
RAMS A DOMICILI
RAMS PER A NÚVIES
CENTRES
ARRANJAMENTS FLORALS

MEJ
FLORISTERIA

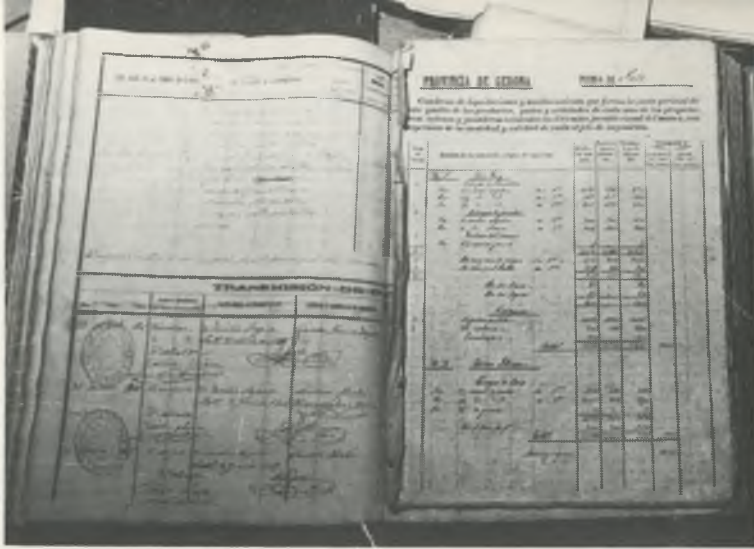
Carrer Major, 252 - Tel. 23.40.38 - 17006 SALT

LLAVORS
BULBS
ACCESSORIS
TORBA
TERRES
TERRISSES

UÍS
FLORISTERIA - HORT - JARDÍ

Torres i Bages, 28 - Tel. 23.40.38 - 17006 SALT

(Foto: Manel Lladó).

L'ARXIU MUNICIPAL DE SALT: una eina per contribuir a la recuperació històrica del nostre poble

Sovint, quan hom parla de patrimoni cultural d'un país, ens vénen a la memòria tota una sèrie d'edificis i monuments que el temps s'ha cuidat de preservar i que, a cap preu del món, no voldríem veure desaparèixer. Cadascuna d'aquestes edificacions representen i són prova fefaent de l'esforç col·lectiu d'un poble que, en un moment determinat de la seva història, va ajuntar esforços per deixar-nos el testimoni de l'època en la qual li tocà viure. Aquella església, aquell pont, casa o passeig, són ensenyats amb admiració i, en moltes ocasions, serveixen per identificar un poble o un període històric determinat.

Nogensmenys, el patrimoni cultural d'una col·lectivitat va molt més enllà d'allò que més o menys tothom veu i coneix. Quantes vegades no haurem pensat com devia ser la nostra vila fa escassament un centenar d'anys? Com eren els seus carrers, a què es dedicava la gent que hi vivia, què pensaven o com omplien el seu temps de lleure. Arribar a esbrinar el que acabem d'esmentar hauria de ser un exercici d'allò més habitual, atès que aquella mateixa gent ens va deixar el material necessari per a poder reinterpretar l'època en la qual visqueren.

Des de fa molts segles, el funcionament diari d'una col·lectivitat ha generat i genera tot un conjunt de documentació que de manera més o menys caòtica s'ha anat apilonant en un racó de la **Casa municipal**, que hom ha optat per anomenar "arxiu". No cal dir que és l'anàlisi d'aquests papers allò que ens permet d'apropar-nos al coneixement del nostre passat i que, òbviament, aquesta anàlisi serà més exhaustiva i es podrà aplicar a temps més reculats segons la cura que hom hagi tingut de preservar aquesta herència que, no cal oblidar-ho, és patrimoni de tota la col·lectivitat.

Quin ha estat, fins avui, l'interès que els responsables municipals han mostrat per tal d'evitar la destrucció d'un patrimoni cultural del qual ells n'eren els responsables directes?

PRODUCTES CÀRNICIS

Brugués s/a

R.S.I. núm. 104265/CAT

Carrer Pere Coll, núm. 1
Telèfon 23.84.24 - S A L T

Talleres

C. Ordoñez

*Reparación
de planchistería
Pintura y mecánica
del automóvil*

Turó, 11
Massana s/n.
Tel. 23.33.88
STA. EUGENIA DE TER
Girona

VIDRIOS PLANOS
ACRISTALAMIENTOS
DE EDIFICIOS
ESPEJOS
ALMACENISTA
CLASIFICADO

Cristalerías

Sagarra

Sociedad anónima

Paseo de Olot, 164
Tel. 23.42.48
17005 SALT

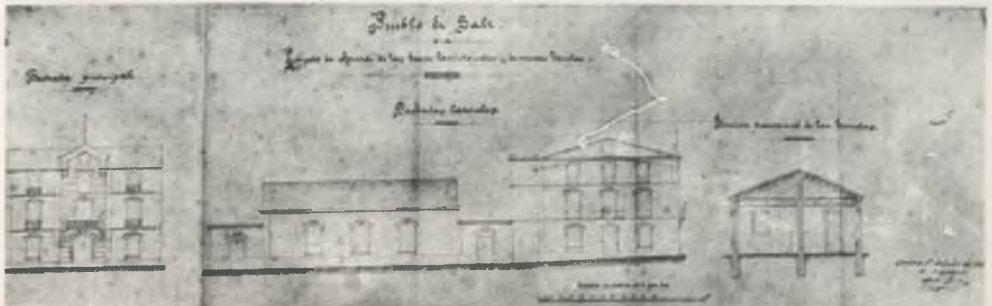
Coquetones

SELECTOS
inpanara

AIGUAVIVA - Tel. 24.19.11

Malauradament, la situació de l'ARXIU MUNICIPAL DE SALT no difereix massa de la de molts altres pobles veïns. Les expurgacions inconscients i les destruccions més o menys sistemàtiques a què han estat sotmesos els papers municipals han provocat la desaparició de gran part de la nostra documentació, i, paral·lelament són la causa bàsica que ens impedeix de reconstruir el nostre passat més reculat. Tot i així, no tot s'ha perdut, i després d'una primera ordenació del nostre arxiu podem afirmar que amb la documentació que posseïm ens és possible de refer bona part dels esdeveniments i de la situació socio-econòmica de Salt d'ençà de mitjan segle passat. Conservem els llibres d'**actes municipals** a partir de 1856; els **amillaments** del darrer terç del segle passat ens permeten de reconstruir la situació de l'agricultura i les possibilitats d'accedir a la terra que tenien els saltencs; el **Registre fiscal d'edificacions i solars** farà que puguem avaluar els canvis urbanístics soferts per la vila en menys d'un centenar d'anys; la documentació que reflecteix la realitat industrial ens ajudarà a explicar el paper capdavanter que el nostre poble va tenir en l'activitat tèxtil; els **padrons d'habitants** possibilitaran de conèixer el nombre dels homes d'ençà de 1887. L'estudi de tota aquesta documentació, i molta d'altra, que l'espai de què disposem no ens permet esmentar, ha de portar-nos a un coneixement més tangible de tot allò que la nostra vila oferia als nostres predecessors.

Projecte de reforma de la Casa Consistorial i de les noves escoles. Arquitecte Martí Sureda. Any 1896.
(Foto: Manel Lladó).

Però també cal dir que no n'hi ha prou amb això. Si volem entendre el nostre present ens cal conèixer primer el nostre passat. Una cosa no pot ser deslligada de l'altra, i per poder aconseguir-les ens és imprescindible la col·laboració de tota la població: aquelles postals antigues de la Vila que molta gent guarda a casa, aquells diaris vells editats a Salt que hom té amagats dins la calaixera, aquells documents antics que des de fa anys es van omplint de pols, oblidats damunt les golfes, es converteixen en peces clau per tal de completar el trencaclosques del nostre passat.

L'ARXIU MUNICIPAL ha de ser el lloc que aplegui aquesta documentació, avui esparsa a la majoria de cases, que l'ordeni i classifiqui, en garanteixi la conservació i l'ofereixi a tota la població, per tal que en conegui el seu contingut.

De la mateixa manera que hom va recobrar la independència, hem de reclamar el dret a recobrar el nostre passat, i tenim l'obligació de contribuir a la recuperació històrica del nostre país.

Joan Boadas i Raset
Historiador
Responsable de l'ordenació
de l'Arxiu Municipal de Salt

*Bonica perspectiva de les Deveses nevades.
(Foto: Carme Carbó).*

*Enguany, pel gener, vàrem tenir les freds més importants del darrer quart de segle.
Imatge del Campanar i Can Boric nevats.
(Foto: Jaume Bosch).*

*El Mas Ribot (Cal Marquès de Camps) presentava aquest aspecte insòlit.
(Foto: Jaume Bosch).*

ANY D'ESTRENES

Si comencem amb ordre, haurem de parlar en primer lloc de la nostra Festa Major.

Dins un meravellós marc —el pati de les escoles de La Farga— profusament adornat i adequadament preparat, s'hi podrà veure les estrellés (si n'hi ha!) i qui sap si algun “ovni”, que per aquí no en veiem cap, farà acte de presència per celebrar aquest esdeveniment.

Ens retrobarem amb els amics del veïnat una mica remisos a accedir on teníem centralitzada la festa, la trobarien lluny!; i aquí ja tenim glossat el que podem dir-ne primera estrena.

Estrenarem o estarem a punt d'estrenar el nou Ajuntament, on hi haurà cabuda fins i tot pels “queixosos”, ja que tenim tants empleats que el seu manteniment pot arribar a fer tremolar la gent.

Estrenarem, un pèl més tard, un fabulós i esplèndid pavelló, on, quan aquestes ratlles escric, persisteix un malentès, equivalent a nou milions de pessetes, que de moment, d'on sortiran?; perquè al poble, en cas de superàvit, no ens en donarien cap.

Hem estrenat més municipals i un nou codi de multes, ells també gaudiran d'un nou local merescut, són tants que no hi caben, però per favor, que tinguin o acceptin més el diàleg i siguin una miqueta flexibles amb la gent d'ordre.

S'ha estrenat un butlletí informatiu de l'Ajuntament anomenat “El Tut”, si és còpia, val!. Però, a Salt, ja tenim el tut de la fàbrica, que gairebé és centenari i desperta els treballadors i els qui no ho són també.

La gran estrena serà quan disposem del nou local de l'Emissora Municipal de Salt, perquè aquell racó-niu no és mereixedor del bon locutor que tenim, que ho diu la gent, i que val un imperi!

No oblidem el camió regacarrers, també de recent estrena, que va bé, però que embassa un xic les voreres.

Ah!, i als saberuts ens agradaria saber quan ens toca pagar, per cap, per la gasolina que gasta la “motoritzada”, quan a peu també es vigila.

Estem contents del nostre Alcalde per la seva gran iniciativa; tant de bo, si algun dia plega, que el seu successor trobi bona la seva feina i no ens en faci gaire més de nova.

Que tinguem tots una bona Festa Major, que vinguin els Mossos d'Esquadra,... i millor per sempre!. I a la gent de les rodalies i de lluny, també els demano que ens honorin amb la seva presència, veuran que aquest nou emplaçament serà del seu gust, i, com sempre, trobaran un poble conegut per la seva amabilitat.

DISSENY
DECORACIÓ
ADAPTACIÓ
INSTAL·LACIÓ

FABRICUINA

MOBLES DE CUINA

Travessera Sta. Eugènia, 40
Josep Mª de Sagarra, 42, A
Telèfon 24.00.74
17006 SALT

JORDICAMPS

MARCS i MOTLLURES - KIT
BELLES ARTS

Carrer Major, 301
Telèfon 23.66.29
SALT

Josep Boada i Maurici

Pintor-Decorador
Pintura-Empaperats
Rètols i decoració

Carrer Surroca, 2
Telèfon 23.14.72 - SALT

Casa de Cultura "Les Bernardes"

ACTIVITATS 1984

CURSOS

MÚSICA — S'imparteixen els quatre primers cursos (preliminar, primer, segon i tercer), cada dia de 2/4 de 6 a 2/4 de 10, en quatre de les aules del primer pis. Les disciplines són les següents:

- solfeig
- piano
- violí
- flauta dolça
- flauta travessera
- guitarra
- educació vocal i cant

IDIOMES

- anglès, primer i segon
- català, primer i segon
- català per a castellanoparlants, només fins al mes de juny

CURSETS

- Cuina de primavera, durant els mesos de maig i juny

EXPOSICIONS

—“Història dels Països Catalans”, colatges del Grup Praxis, Itinerant dels Serveis Territorials de Cultura de la Generalitat i de l'A.D.A.C., contínua des del mes de desembre i durant la 1a quinzena de gener, a la Sala Central.

—“Cromos Antics”, de l'Associació d'Amics Col·leccionistes de Salt, a la Sala Central i durant la 2a quinzena de gener.

—“Xevi, l'il·lusionisme vist per diferents artistes”, a la Sala Central i “La Màgia vista pels nens”, concurs organitzat per la Casa de Cultura, conjuntament amb l'il·lusionista Xevi i que s'exposà a les Sales Aguilera i Cultura Catalana, durant la segona quinzena de gener.

—“Muntatge en blau”, exposició revolucionària de Josep Perpinyà, a la Sala Central, durant la 1a quinzena de març.

—“Aquarel·les i dibuixos”, de Ramon Prior, a la Sala Central, durant la 2a quinzena del mes de març.

—“Joanramon, olis”, de Joan-Ramon Calvo, a la Sala Central, durant la 1a quinzena del mes d'abril.

—“Les festes de primavera”. Mostra itinerant de l'Obra Social de la Caixa de Barcelona, a la Sala Central i al Saló Sant Jordi, durant la 2a quinzena d'abril.

—“Dibuixos i olis”, de Granados Llimona, a la Sala Central. “Pintura Artística sobre roba”, de Consol Domènech, a la Sala de Cultura Catalana i Mostra de les obres cedides per la subhasta pro-damnicats de l’incendi de Salt, a la Sala Aguilera, durant la 1a quinzena de maig.

—“Cacaolat amb xoriç” Col.lectiva, dibuixos, olis i colatges. Ocupa les tres sales, durant la segona quinzena de maig.

—Paco Morgado. Exposició d’olis. Sala Central. 1a quinzena de juny.

—“Olis” de Pere Salleras. Sala Central i Aguilera, durant la 2a quinzena de juny.

—“Cartells de la Festa Major”, exposició dels presentats al Concurs patrocinat per l’Ajuntament de Salt. Sala Central. 1a quinzena de juliol.

—“Col.lectiva d’Artistes Saltencs” Mostra organitzada per la Casa de Cultura de l’obra de tots els artistes saltencs. Sales Central i Aguilera. “Maria Hereu, escultura”, a la Sala de Cultura Catalana. Durant la 2a quinzena de juliol i la 1a d’agost.

—Olis, de Torrent Bosch, a la Sala Central. Ceràmica, d’Esteve Casellas a les Sales Aguilera i de Cultura Catalana, durant la 1a quinzena de setembre.

—Gispert, olis. Sala Central. 2a quinzena de setembre.

—“Homenatge a Beethoven”, Estudis de l’obra de Pujol Carandell, a la Sala Central. Mostra de l’obra de Miquel Cañigueral-“Tiu Quei”, a la Sala Aguilera. Durant la 1a quinzena d’octubre.

—“Dibuixos d’Artigau. Llimós i Serra de Ribera”. Mostra Itinerant de la Generalitat de Catalunya. A les Sales Central i Cultura Catalana, durant la segona quinzena d’octubre.

—“Emília Xargay. Escultures i dibuixos”. Sala Central. “Brodats de Lagartera”, de l’artesana Carmen Muñoz, a les Sales Aguilera i de Cultura Catalana, durant la 1a quinzena de novembre.

—“Exposició retrospectiva, 1962-1984”, de Josep Perpinyà i Citoler, a les tres Sales, durant la 2a quinzena de novembre.

—“Tapissos”, de Mercè Ibarz, a la Sala Central. Es munta també un teler, on s’hi va fent un tapís, a fi que els visitants vegin de quina manera s’elabora el teixit de tapissos. Dibuixos de Dolors Picazo i Quim Nonó, a les Sales Aguilera i Cultura Catalana; al fallar un expositor, es manté durant tot el mes de desembre.

—“Diorames de Pessebres”, de l’Associació de Pessebristes d’Olot, en el Saló Sant Jordi, durant totes les festes nadalenques.

CONCERTS

—“Grup Alba”, concert de flautes. Mes de febrer.

—Violí i piano, pels mestres Xifra i Dabau. Mes de febrer.

—“Família Picarol”, grup coral. Mes de febrer.

—“Retorn planenc”, Coral. Mes de febrer.

—Concert de Joventuts Musicals, pels alumnes de l’Institut “Salvador Espriu”. Mes de març.

—Música clàssica. Per professors i alumnes del conservatori. Piano, violí i guitarra. Mes d’abril.

- Jazz, per Joventuts Musicals, pedagògic pels alumnes de l'Institut "Salvador Espriu". Mes d'abril.
- "Rondalla 7a Corda" del Col·legi dels Gns. Maristes. Mes de maig.
- Guitarra clàssica, per Hernán Goti. Mes de maig.
- L'orquestra de Cambra. Mes de maig.
- Trobada de corals infantils, patrocinada per "Saba Nova". Maig.
- "Saba Nova", coral infantil. Mes de juny.
- "Orquestra Amoga". Mes de juliol.
- Estudis al piano sobre l'obra de Beethoven. Mes de setembre.
- Interpretacions al piano, per Anna Sais en la presentació del quadre "El pati dels bojós" de J. Admetlla. Mes d'octubre.
- Orquestra de Cambra. Mes d'octubre.
- Santa Cecília. Mes de novembre.
- "Modern Jazz Group", de Perpinyà, mes de desembre.
- "Família Picarol, de Sabadell, Conjunt vocal. Desembre.,
- 2 concerts de música clàssica, de Joventuts Musicals, per alumnes de les escoles de Salt, de 5è i 6è curs. Mes de desembre.
- "Grup Alba", conjunt instrumental del Col·legi dels Gns. Maristes.
- Polifònica de Girona, recital de cançons. Mes de desembre.
- "Rondalla 7a Corda". Mes de desembre.
- Soprano i piano, Chantal Botanch i Ma Gasull. (S'anul·là a última hora, per malaltia de la cantant). Mes de desembre.
- "Coral Vergelitana" Cançons. Mes de desembre.
- Música contemporània, per Joventuts Musicals, pels alumnes de l'Institut "Salvador Espriu". Mes de desembre.

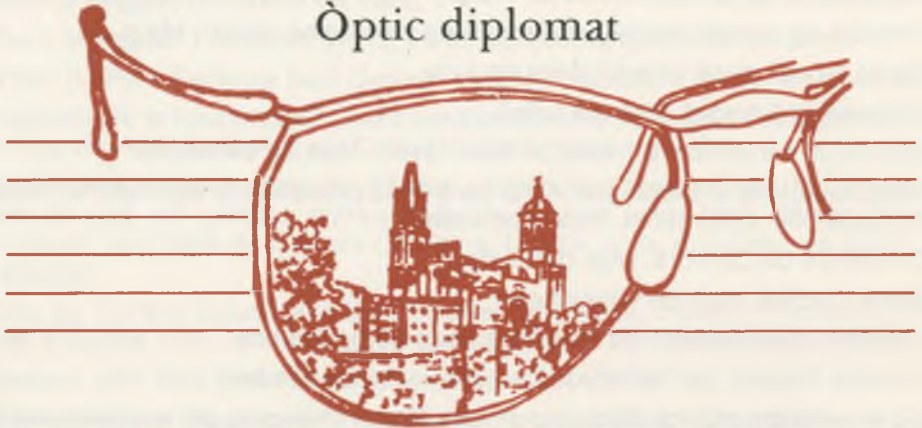
CONFERÈNCIES

- Cicle "Catalunya després del Franquisme". Ajuntament de Salt. Conferenciants: Benet, Ainaud de Lasarte, Candel, Enric Lluch. Gener i febrer.
- Acte Acadèmic d'homenatge a Agustí Cabruja.
- "Doma clàssica", Pere Geli. Mes de juny.
- "Homenatge a Beethoven", Ma Àngels Alabert. Mes de setembre.
- "Ioga per a la 3a edat", Joan-Anton Cano. Mes de setembre.
- "Parapsicologia i dinàmica mental" Professor Fassman. Novembre.
- "25 anys de la declaració dels Drets del Nen" Josep Ma Cornellà. Desembre.
- "Pessebrisme" Joan Casulà. Mes de desembre.
- Carner, Ajuntament de Salt. Desembre.

Òptica

AMADEU AGUSTÍ

Òptic diplomad

Rambla Verdaguer, 8 - Telèfon 20.42.28 - GIRONA

*Regals
Rosa*

Torras i Bages, 2 - SALT

Carns

Rigau

C/. Major, 155 Tel. 23.59.23

SALT

Pregó de la Festa Major de la vila de Salt - 1984

Il.lm. i estimat Alcalde, Regidors, Veïns:

Cap altre mèrit que no sigui el de ser amic del vostre Alcalde i d'alguns dels vostres Regidors —cosa fàcil i per altra banda molt agraïda— podria explicar l'honor que em feu de tenir-vos aquí davant esperant el que tinc escrit en aquests papers per llegir-vos.

Cert és que de vegades hem de ser modestos i acceptar honors objectivament immerescuts, però bo deu ser que sigui reconegut així de bell antuvi. És, doncs, amb modèstia que espero que sigui suficient —cosa que mai no pot dir-se de segur— que enceto aquest col.loqui/sol.liloqui amb la meua pokesa i d'ell us en faig benintencionat pregó. Per una estona voldria, senzillament, ser-vos cordial foraster.

Hi ha un altre aspecte del meu ser aquí aquest breu temps que farem moderadament cerimonial com escau a l'ocasió, i és el fet que jo sigui, ara com ara, Alcalde d'una ciutat —petita, certament, però cofoia— de les comarques que la veïna Girona capitaleja. I això que l'Alcalde de Sant Feliu de Guíxols —el Sant Feliu de mar— vingui a la vila de Salt a fer una mica de prèdica civil, és cosa que està força bé, per quant no res ni ningú no ens priva de posar-hi un significat de simbòlica relació, respecte i afecte entre la vostra població on ara sóc, i la nostra d'on vinc.

Josep Vicente, Alcalde de Sant Feliu de Guíxols va ser el Pregoner de la Festa Major 1984.

Vulgueu, doncs, acceptar la salutació de Sant Feliu de Guíxols a la Vila de Salt, en aquest lliendar de la vostra Festa Major.

I parlant encara un moment del meu Sant Feliu en referència al vostre Salt, resulta curiós de veure que tant nosaltres com vosaltres hem tingut unes relacions especials i en certa manera de signe oposat amb Girona-Ciutat, la Girona capitalina dels Bisbes, Delegats d'Hisenda i similars, Governadors, civils i militars, Presidents de Diputació i d'Audiència i altres tribunals, a més dels extensos gremis d'advocats, notaris, procuradors, administradors, canonges i beneficiats, menescals, apotecaris, metges i secretaris i funcionaris de coses diverses.

Sant Feliu, de fundació monàstica cap allà el segle X, s'acollí en un cert moment de l'Edat Mitjana a ser "carrer" de Girona per tal d'afeblir amb aquest lligam civil la duresa del jou feudal dels abats benedictins del Monestir. Això de "carrer" comportava, en el sentit de l'època, una mena de dependència protegida, una forma més lleu, i, cosa important, més distanciada, de feudalisme, i vet aquí el beneficiar-se'n.

A Salt, per contra, heu hagut d'estar anys i panys mendicant una independència de la Girona municipal, que només una acceleració en el progrés formal de la democràcia formal ha fet possible. Tot el qual pot venir a significar que per anècdotes diverses, però per una única raó que ve de lluny, tots som profundament —i tant de bo això mai no vulgui dir migradament— giro-nins. Jo recordo molt bé, molt clarament, que en la celebració del Onze de Setembre de fa uns anys a Girona, tot de cop hom anuncià que “venien els de Salt”, i així fou, que avançàveu pel carrer, magnífics i vessants de vida, amb pancartes i crits anhelosos i alegres perquè tot se'ns acostava i éreu la imatge de vosaltres mateixos. Salvador Sunyer anava al davant amb d'altres companys i penso que ja aleshores, quan els de Salt veníeu amb la vostra “mani”, que us volíeu pròpia, a engrossir la manifestació de Girona, Salvador Sunyer ja “feia” d'Alcalde vostre. És possible que la memòria m'ho faci tot més bell, cosa que no vol dir de cap manera menys cert, però guardo molt la imatge de l'hermosa fila que feieu amb aquell aire de majestuositat que únicament el poble pot donar quan és el que és, poble, la força que mai no acaba de vèncer mai no serà derrotada i que tan bé s'expressa en el quadre “Il Quarto Stato” de Pellizza da Volpedo, que molts recordem de les imatges inicials del “Novecento” de Bertolucci.

Tant de bo aquesta determinació vostra, a la qual no hem pogut deixar de referir-nos perquè és encara ben tendra, de “fins aquí hem arribat / fins aquí arribeu”, ben amistosament, però ben clarament, amb referència a Girona, sigui el camí perquè el que havent estat camps eixamplats i masies disperses i que esdevingué, en créixer i augmentar com a nucli urbà, una excrescència de la Ciutat més gran, rescabali, a l'entorn de l'administració municipal autònoma, la seva vella personalitat i sàpiga marcar-la amb els senyals de

progrés vertader que hi ha entremig dels temps que vivim.

Sé, i m'agrada recordar-ho aquí, ajuntats com estem, que a Salt s'hi anaren desenvolupant a mitjan segle passat, a l'empara de la força motriu que de temps immemorials donava la sèquia Monar —aquest bé hidràulic que travessa la sequedat de la vostra geologia i ajuda a fer-la fèrtil—, uns conats d'industrialització que aviat prengueren importància —igualmente com a Sant Feliu s'esdevingué una mica més tard per la potència d'una fabricació molt singularitzada, que era la del suro.

La presència industrial que mutava el món rural-pagès en suburbi, generà com ve essent llei que sembla de la naturalesa, una burgesia i l'altra classe que li és antagònico-simbiòtica, que és l'assalariat.

Però mentre que a d'altres bandes la burgesia es quedava resident a la mateixa població on es generava, inventant aquelles petites sumptuositats urbanes que pigmenten tantes viles i ciutats, en el vostre cas, la proximitat matronal de Girona feia derivar cap a ella els excedents que aquí es produïen, i així la mutació del món rural/pagès anterior en àmbit urbà prengué formes més aviat suburbials, dependents. Així degué ser com la imatge de Salt anà esdevenint d'una quotidianitat feïnera i grisa, proletaritzada, i això, l'àmbit de la quotidianitat sempre marca les aspiracions de la gent.

Expressem altre cop l'esperança que, des d'aquesta Casa on som, la Casa de la Vila, puguin també estimular-se les energies i les seves dinàmiques que ajudin a fer de Salt la vila ella mateixa, rescabalada. Pensem, perquè n'hi ha antecedents i com he dit en teniu imatges, que la força matriu, la capacitat treballadora a fer-se la seva pròpia vida, existeix d'ençà lluny en el temps, tant com l'imparat rodar de l'aigua a la vostra sèquia.

Però val més no seguir amb interpretacions de la història, que és voler parlar amb la veu del que ja ha emmudit, i també deixem que el futur, que és qui encara no ha après a enraonar, vagi dient les seves paraules en el seu moment, perquè la Festa Major és demà, que com aquell qui diu ja hi som.

Haureu de permetre'm, perquè m'és com un vici, que reprengui el que deia escrit fa uns dies per a la Festa Major de Sant Feliu, que és de demà en vuit. Deia, o venia a dir, que la Festa Major, les Festes Majors, són com una parenta nostra, una única i mateixa persona però cada any repetida, dama de molts anys i sense edat, que ve de visita, convidada cada juliol a veure quines novetats hi ha, què hem fet, com ens hem comportat, quines il·lusions tenim; i és aquesta visita el que és motiu de festa gran, de Festa Major, perquè en venir la Festa ens recupera, mal que no ho volguéssim, i per unes hores, la innocència perduda. La bona dona, que en el vostre cas és d'una clara arrel i murrieria pagesa, pulcra i assenyada, degué sorprendre's l'any passat en veure que havíeu estrenat Alcalde, un Alcalde to-sut i popular, i Consistori, en el qual hi havia tantes persones joves que ella coneixia de marrecs. Segur que en degué tenir una alegria. Enguany, també deu estar sorpresa —espero que benèvolament sorpresa— que sigui jo, un desconegut amb qui jo confio que aviat es reconcilli, qui us faci aquest predicot. A partir de demà i per quatre dies, cada família saltenca portarà la seva Festa Major, que serà festa i serà major perquè serà de tots, a fer el volt pel fastuós programa que li heu preparat, en el qual les arrels de la memòria col·lectiva s'harmonitzen amb els afanys, gustos i esbarjos del temps que som, per complaure-us i perquè en sigui ella complaguda i cofoia, la vella, intermitent i perdurable Festa Major, que us aplega sàvia i llesta com és, a

tots, homes i dones, vailets, vailetetes, fadrins, vidus, concos i aparellats, avis amb néts, els forasters amb els vilatans, gironins de Ciutadans i Ballesteries, i també de Sarrià, de Pedret, de Palau, de Vila-roja, que vindran a vosaltres, saltencs. Demà el dia s'haurà fet de festa, com si fos un dia de màgia, de sucre-candi, la lllaminadura que també tots necessitem de tant en tant, i dones hi haurà que s'atrafegaran a la cuina preparant les menges que solen acompanyar les litúrgies familiars, els marits seran més importants i familiars i les mullers més necessàries i sabran fer encara més goig. Demà reconeixerem que per estar contents ens som tots necessaris.

Si suara parlava del que sabem que s'esdevindrà demà, tan cert com si ja fos ahir, deixeu-me posar uns desigs finals a aquesta estona feta de paraules que us he retingut amb una atenció que agraeixo:

Que el bon i geniüt Sant Jaume i el bonàs i pacient Sant Cugat, patrons immòbils i encantats de la vila, us protegeixin com els pertoca de fer i us estalviïn per sempre llurs destins respectius de "matamoros", l'un, i d'anyell pacient, l'altre.

Que un escampall d'alegria en la convivència s'estengui per Salt i arribi tant com sigui possible a totes les presències, les felices i les doloroses que hi ha a la vila. Que tot s'esdevingui digne del temps que hem de voler viure, un temps que, com ens cantà el valencianet que fa anys ens escridassava i que venturosament encara piula, haurem de sentir, sempre per sempre, com "un poc nostre".

I perquè fent festa també fem història, deixeu-me que, ara sí, acabi com feien els capellans, dient: "Així sia".

JOSEP VICENTE
Alcalde de St. Feliu de Guixols

Sport Garatge, s.a.

Josep Casals

Reparacions
Engrassament
Neteja

Passeig Marquès de Camps, 5

Tel. 23.33.11

SALT

Subministres Catalunya, s.l.

VOLVO

Camiones y Autobuses

Passeig Marquès de Camps, 3 - Tels. 23.33.11 - 23.78.83 - SALT

Í N D E X

Pòrtic - La Festa ha començat	Comissió de festes
Salutació - Cap a una nova Festa Major	Salvador Sunyer
El Casal va tirant... cada any millor	Josep M. Macias
Festa Major i Art al Carrer	Miquel Berga i Bagué
Els cargols	Maurici Duran
El veinatge Salt / Girona	Pi verd
La vida del Casal	Junta del Casal
Un altre retall de la nostra història	Emili Torrent i Algans
Salt	Jordi Soler
Moviment Rialles de Catalunya	Montse Valentí
Gestió Municipal	Ajuntament de Salt
Dos-cents cinquanta anys enrera	Lluís Caritg
Pi verd	Francesca Laguarda
Home de mar	Francesca Laguarda
De com es van adquirir l'edifici i els terrenys de la Casa de la Vila ..	Joan Solà i Busquets
Torna... torna... envelat!	Martí Fita i Casals
La culpa és nostra?	Francesc Ferrer
Records de primavera	Jaume Fonalleras
La sensibilitat del policia	Agustí Vehí i Castelló
Una guia de l'any 1911	Joan Carreres i Péra
El clatell de na Roberta, sortint del mercat	Josep M. Fonalleras
Salt Sardanista	La Junta
El parc de les deveses?	Xavier Sunyer i Bover
Petita història de la Casa de Cultura "Les Bernardes"	M. Isabel Casal
Recordant l'Agustí Cabruja	Josep Bosch i Font
Festa Major 1947, 1948, 1949 i 1950	Pep Mollera
Cor meu	Francesca Laguarda
Com les fulles del tabac	Francesca Laguarda
Comentaris jurídics	José Ignacio Navas
Dels comuns vells al mercat comú	El Meneró del Rec
Amb motiu dels XXV anys d'Escoltisme a Salt	
Història de l'enllumenat públic a Salt	Ventura Pau i Soler
L'Agrupació fotogràfica de Salt Sardanista: Un any més d'activitats	Vicenç Raimundo
El català és cosa de tots	R. Torramadé
Quan tu no hi ets	Jaume Fonalleras
25 anys d'escola de Belles Arts a Salt	Pep Mollera
Els bells records	Pau Masó i Fàbrega
Com un antull	Francesca Laguarda
Preludi de tardor	Francesca Laguarda
L'exemple de Salt?	Guillem Terribas
Per una nova perspectiva de la qüestió religiosa	Àngel Caldes
Els repetidors de la banda de 144 Mhz	EB3 - AIL
La Festa Major de "l'Avi Ton"	Lluís Molins i Mateu
Inauguració de la Secció Infantil de la Biblioteca Jaume Ministral i Masia	Carme Bover i Calvo
Llibres nous per a la biblioteca	Antònia Gimbernat
L'arxiu municipal de Salt	Joan Boadas i Raset
Any d'estrenes	E. P. V.
Casa de Cultura "Les Bernardes". Activitats 1984	
Pregó de la Festa Major de la vila de Salt - 1984	Josep Vicente

La il·lustració de la portada és obra de l'artista Lluís Mateu, que amb el títol "FLOR, FIL i ESQUIZOFRÈNIA" ha resultat guanyador del concurs de cartells sobre la Festa Major, convocat per l'Ajuntament de Salt.

NOTA DE LA REDACCIÓ:

Els escrits només reflecteixen l'opinió del seu autor. Els editors no necessàriament se solidaritzen amb el seu contingut. Els escrits s'han publicat íntegrament en respecte a la llibertat d'expressió de llurs autors.

La Comissió editora d'aquest programa vol agrair de manera pública totes les persones que han fet possible la seva publicació: els col·laboradors literaris, anunciants, redactors, compaginadors i altres persones que sense el seu esforç no hauria estat possible la seva edició.

A tots, moltes gràcies.

Salt, juliol 1985

Su Préstamo Personal

hasta 3.000.000

Ahora puede hacer
realidad ese proyecto que
tanto le ilusiona.

El Banco Hispano Americano le ofrece
su Préstamo Personal.

- Hasta 3.000.000 de pts.
- Sin apenas trámites.
- Y con un plazo de hasta 5 años
para pagar.

Venga a solicitarlo a cualquiera de
nuestras 1.400 oficinas.

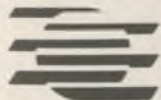
En 3 días tendrá la respuesta.

Su Préstamo Personal...
¡Concedido!

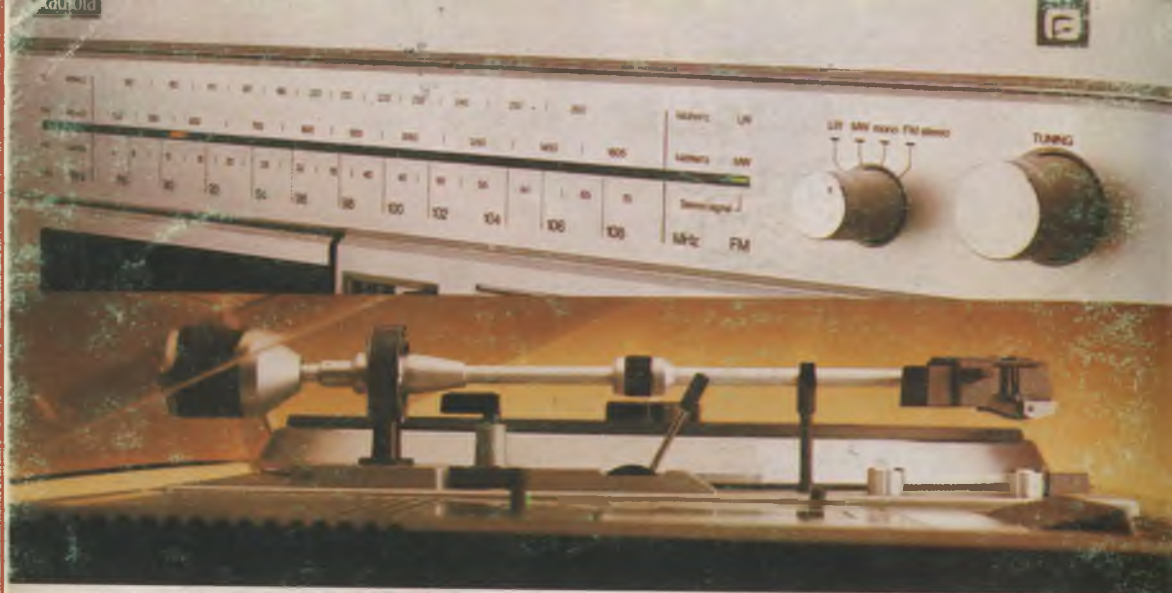

Sucursales:

Carrer Major, 71-73 - SALT
Plaça Marquès de Camps, 4 - GIRONA
Urb. Migdia, 26 - GIRONA
Urb. Santa Eugènia, 83 - GIRONA
Urb. Pont de Pedra - GIRONA

Banco Hispano Americano

Carrer Major, 243
Telèfon 23.29.71 - SALT

Joaquim Vilà Crous

Audio/Video

Radiola

Una marca récord.